

AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL
ELNÖKÉNEK
2021. ÉVI
BESZÁMOLÓJA

B/1655

**AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL
ELNÖKÉNEK
2021. ÉVI
BESZÁMOLÓJA**

ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL

Tartalom

Előszó	7
I. AZ ÍTÉLKEZÉS HATÉKONYSÁGA	9
1. Módszertan	9
2. Ügyforgalom	9
2.1. Ügyérkezés	9
2.2. Ügybefejezés	10
2.3. Folyamatban maradt ügyek	11
2.4. A központi régió	11
2.4.1. A Fővárosi Törvényszék	12
2.4.2. A Budapest Környéki Törvényszék	13
2.4.3. A Fővárosi Ítéltábla	14
3. Időszerűség	14
3.1. Befejezett peres ügyek	14
3.2. Folyamatban maradt ügyek	15
4. Az ítélezés megalapozottsága	16
4.1. Jogerő	16
4.2. Hatályon kívül helyezési arány	16
4.3. A jogegységgel és az ítélezés minőségével kapcsolatos döntések	16
4.3.1. Alkotmánybírósági határozatok	16
4.3.2. Az Európai Unió Bírósága (EUB)	16
4.3.3. Az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB)	17
5. A bírók teljesítménye	17
5.1. A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenységének mérése, elemzése	17
5.2. Kirendelések	18
5.3. A bírák értékelése	18
6. Az ítélezés hatékonyságát támogató tevékenységek	19
6.1. Kabinetek	19
6.2. Vizsgálatok	19
6.2.1. Általános vizsgálatok	20
6.2.2. Célvizsgálatok	20
6.3. A bírósági szervezet működésének jogszabályi környezete	20
6.3.1. A bírósági szervezetet érintő jogszabály-módosítások	20
6.3.2. Az OBH jogszabály-véleményezéssel kapcsolatos tevékenysége	24
6.3.3. Kezdeményezések	25
II. A BÍRÓSÁGI SZERVEZET EMBERI ERŐFORRÁSAI	28
1. A bírósági szervezet vezetői	28
1.1. A bírósági vezetők száma	28
1.2. Vezetői változások	28
1.3. A bírósági vezetők kinevezési és pályázati rendszerének lényege	28
2. A bírósági szervezetben foglalkoztatottak	29
3. Változások a bírói karban	30
3.1. Pályázatok, kinevezések	30
3.2. Szolgálati viszony megszűnések	31
3.3. Kijelölések	31
4. A bírói kar összetétele	32
4.1. Nemek szerinti megoszlás	32
4.2. Bírói gyakorlati idő	32
4.3. Többletképzettség	33
4.4. Nyelvvizsga	33
5. Emberi erőforrások elosztása	34
5.1. Létszámváltozások, létszámelvek	34
6. Címviselés és címadományozás	35
7. Bírósági életpálya	35
III. TÁRGYI FELTÉTELEK	37
1. A bírósági szervezet működését biztosító épületek	37
1.1. Bírósági ingatlanok	37
1.1.1. Épületállomány	37
1.1.2. A bírósági ingatlanok használat szerinti megoszlása	37
1.2. Kiemelt projektek, fejlesztések	37
1.2.1. Kúria projekt – Kossuth téri Igazságügyi Palota	37

1.2.2. A Budapest Környéki Törvényszék (BKT) székháza	37
1.2.3. „KEHOP-5.2.2. – Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései és megújuló energiaforrás hasznosítása” európai uniós pályázat.....	38
1.3. Felújítások, építkezések, beruházások	38
1.3.1. A Balatonszemesi Képzési Központ	38
1.3.2. Az Érdi Járásbíróság és Járási Ügyészség új épülete	38
1.3.3. A Ráckevei Járásbíróság.....	39
1.3.4. A Gödöllői Járásbíróság.....	39
1.3.5. A Szarvasi Járásbíróság.....	39
1.3.6. A Balatonfüredi Törvénykezési Hely	39
1.3.7. A Csornai Járásbíróság.....	40
2. Informatikai infrastruktúra	40
2.1. Központi és helyi szerverek	40
2.2. Informatikai hálózat	41
2.3. Távoli munkavégzés	41
2.4. Alkalmazásfejlesztések 2021. évben	41
IV. A BÍRÓSÁGI SZERVEZET GAZDÁLKODÁSA	44
1. A Bíróságok fejezet 2021. évi költségvetése	44
2. Kiadási előirányzatok	45
3. Saját bevételek	46
4. Fejezeti kezelésű előirányzatok	47
5. Kiemelt beszerzések	48
6. A 2022. évi költségvetés előkészítése	48
V. A BÍRÓSÁGI SZERVEZET INTEGRITÁSA	49
1. A bírósági igazgatás eszközei.....	49
1.1. Az OBH elnökének szabályzatai (utasításai), ajánlásai	49
2. Külső szervek által folytatott vizsgálatok	49
3. A bíróságok ellen indított peres eljárások	49
4. Belső ellenőrzés	50
5. Fizikai biztonság	52
6. Közbeszerzések	52
7. Panaszok, közérdekű bejelentések kezelése.....	53
7.1. Közérdekű adatigénylésekkel és adatvédelemmel kapcsolatos ügyek.....	53
8. Bírák fegyelmi helyzete.....	54
9. Igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete	55
10. Vagyonynyilatkozatok.....	55
11. Bírákat, igazságügyi alkalmazottakat ért támadások.....	55
VI. ELEKTRONIKUS ELJÁRÁSOK, E-ÜGYINTÉZÉS	56
1. Elektronikus ügyintézési szolgáltatások.....	56
2. Elektronikus befizetések	56
3. E-per	57
3.1. Elektronikus kapcsolattartás az egyes eljárásokban	57
3.2. Civilisztikai eljárások	57
3.3. Csőd- és felszámolási eljárások	58
3.4. Civil szervezetek nyilvántartásának elektronizálása	58
3.5. Új adatkörök, fejlesztések.....	59
3.6. Cégügyszak	59
3.7. Büntető- és szabálysértési eljárások	59
4. Távmeghallgatás	60
5. Közhiteles nyilvántartások	60
5.1. Civil szervezetek beszámolóí.....	60
5.2. Gondnokoltak és előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása	61
5.3. Általános Meghatalmazások Nyilvántartása	61
VII. RÉSZ – A KÉPZÉS	62
1. A képzés szervezeti alapjai és a struktúra fejlesztése	62
1.1. A képzésinformatikai rendszer fejlesztése.....	62
1.2. A központi képzési terv és programok	62
1.2.1. A központi képzések kiemelt célcsoportjai	63
1.2.2. A központi képzések kiemelt fókusztemái	63
1.3. Központi-helyi és regionális képzések	63
1.4. A MIA által szervezett központi képzések	63

1.4.1. Kötelező képzések	63
1.4.2. Ajánlott képzések	64
2. Pályázatok és tudományos kutatások, könyvtár.....	64
2.1. Mailáth György Tudományos Pályázat	64
2.2. Ráth György Bírósági Történelem és Hagyományápolás Pályázat	64
3. Könyvtár	65
4. Tudományos kutatások	65
5. Fogalmazói felvételi versenyvizsga	65
6. Nemzetközi kapcsolatok	66
6.1. Nemzetközi kapcsolatrendszer.....	66
6.2. Bíróságok nemzetközi kapcsolatai	66
6.3. Az OBH nemzetközi kapcsolatai.....	66
6.4. Részvétel az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat munkájában.....	67
6.5. Kiküldetések, delegációk fogadása	68
7. Nemzetközi képzések, ösztöndíjprogramok	68
7.1. Külföldi képzések, kiutazások.....	68
7.2. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat THEMIS fogalmazó verseny	68
8. Werbőczy ösztöndíjprogramok.....	69
8.1. Werbőczy Mundus program	69
8.2. Werbőczy Lingua program	69
8.3. Werbőczy Universitas program	69
9. Nemzetközi képzési projektek.....	69
10. Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat.....	69
 VIII. AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL MŰKÖDÉSE	 70
1. Jogszabályban nevesített feladatkörök	70
2. Szervezeti felépítés	70
3. Létszámhelyzet	70
3.1. Engedélyezett létszám	70
3.2. Létszámváltozás 2021. évben	71
4. Együttműködés az Országos Bírói Tanáccsal (OBT)	71
5. A bíróságok működése a járványhelyzet alatt	72
5.1. A bírósági szervezetben elrendelt járványügyi intézkedések	72

Előszó

Tisztelt Olvasó!

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 76. § (8) bekezdésének c) pontja szerint az Országos Bírósági Hivatal elnöke a tájékoztatással kapcsolatos feladatkörében évente beszámol a bíróságok általános helyzetéről és a bíróságok igazgatási tevékenységéről az Országgyűlésnek.

A pandémia 2021. évben is kihívások elé állította a bírósági szervezetet: azzal együtt, hogy biztosítani kellett a bíróságok anyagi, tárgyi és emberi erőforrásokkal való ellátottságát továbbra is kiemelt feladat volt a bírósági munkatársak és az ügyfelek egészségének megóvása.

A bírósági szervezet működése a megváltozott körülmények ellenére is folyamatos volt és a bíróságok jól teljesítettek a pandémiával terhelt tárgyévben. Több, mint 1.230.000 ügy fejeződött be a bíróságokon, mely 2,9%-kal meghaladta az ügyérkezést, így tovább csökkent a folyamatban lévő ügyek száma, vagyis az ügyhátralék. Folyamatos célkitűzés a megalapozott és időszerű ítélkezés feltételeinek biztosítása és az elhúzódó pertartamú ügyek csökkentése. 2021. évben a megelőző évhez képest nagy arányú, 18,8%-os csökkenés figyelhető meg az elhúzódó ügyek számában.

A bírósági szervezet digitalizációs törekvései és az ennek nyomán megvalósuló informatikai fejlesztések 2021. évben is folytatódtak. A fejlesztések elsődleges fókuszpontja továbbra is a távmeghallgatási rendszer: 2021. I. félévében 30 új mobilvégpont került kiépítésre az ország bíróságain. A bírák és igazságügyi alkalmazottak képzése a pandémia alatt a digitális térben is folyamatosan zajlott: a 2021. évben tartott 174 központi online képzés összesen 28.433 fő részvételével valósult meg.

A bíróságok elsődleges feladata az igazságszolgáltatási tevékenység ellátása. E tevékenység során alapvető jelentősége van az időszerűségnek, a magas szakmai színvonalú ítélkezésnek - a pártatlanság megőrzése mellett. Az Országos Bírósági Hivatal e célok megvalósulásához az ítélkező munka ellátásához szükséges feltételek magas szintű biztosításával járul hozzá.

dr. Senyei György
az Országos Bírósági Hivatal elnöke

I. Az ítélkezés hatékonysága

1. Módszertan

Az elemzésben megjelenített adatok forrásai – a korábbi évekhez hasonlóan – az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (OSAP) keretében előállított és közzétett kérdőívek. Az alkalmazott módszertan nem változott a korábbi év beszámolójához képest.

A 2021. éves ügyforgalmi értékeknek a 2020. éves adatokkal történő összevetése során az alábbi külső hatásokat figyelembe kell venni.

Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény alapján 2020. március 31. napjával a közigazgatási és munkaügyi bíróságok megszűntek. Folyamatban maradt ügyeiket a hatásköri változásokra tekintettel – a korábbi bíróságtól technikai kivezetés mellett – a törvényszékek vették át. A 2020. évi járásbírói adatok tartalmazták a 2020. I. negyedéves közigazgatási és munkaügyi bíróságok ügyforgalmi adatait is.

Magyarország Kormánya a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III.11.) Korm. rendeletben 2020. március 11. napjától veszélyhelyzetet hirdetett ki, melynek következményeként az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről (II.) szóló 45/2020. (III. 14.) Korm. rendelet 1. §-a alapján rendkívüli ítélkezési szünetet rendelt el 2020. március 15. és március 31. napja között, majd a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet különleges eljárási szabályokat vezetett be a veszélyhelyzetre figyelemmel.

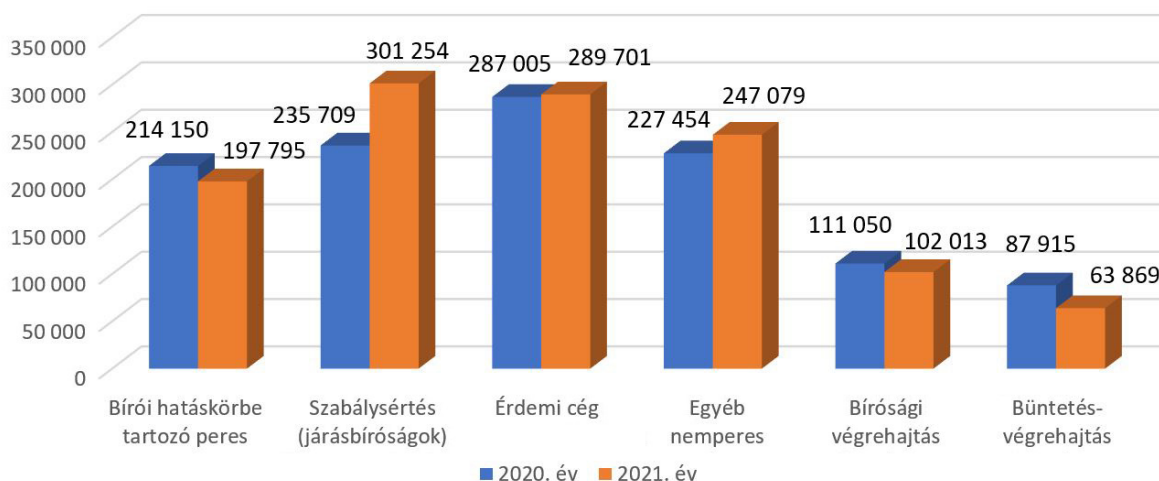
A szigorított védekezés ideje alatt a 2020. évhez hasonlóan a bírósági eljárásokra 2021. évben is különleges szabályok vonatkoztak, ami kihatott az eljárások időtartamára is.

2. Ügyforgalom

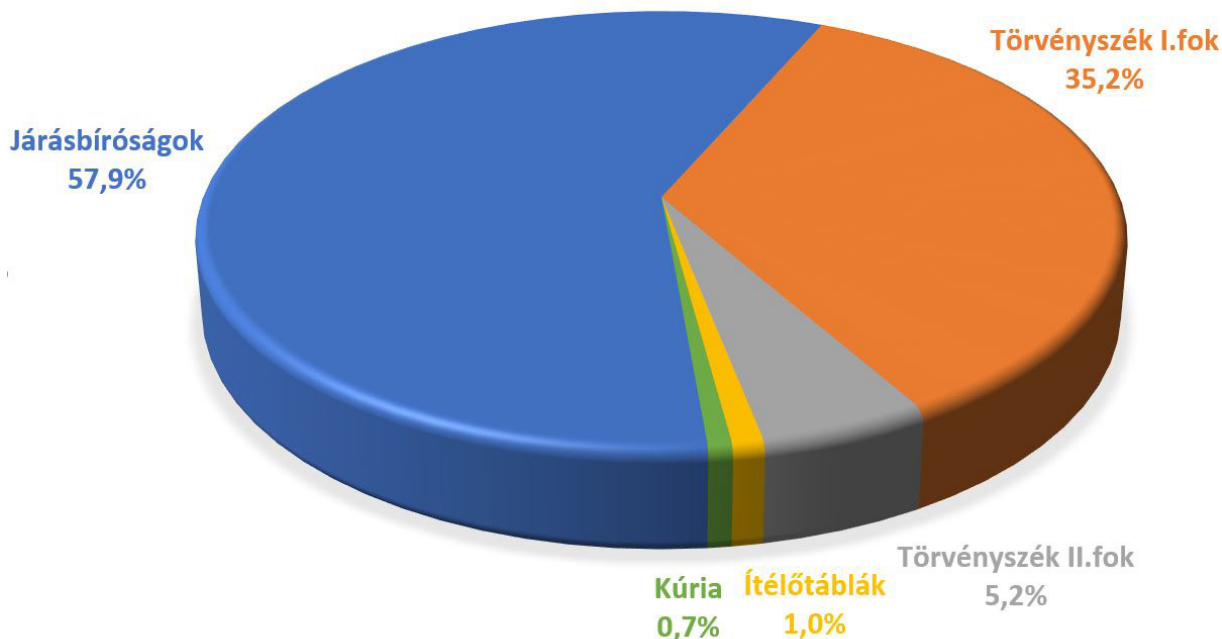
2.1. Ügyérkezés

A bíróságokra 2021. évben 1.201.711 ügy érkezett, ami 3,3%-kal több, mint a 2020. évi ügyérkezés. Az ügyérkezésen belül nagyobb arányú növekedés a járásbírói szabálysértési ügyeket (+27,8%), valamint a törvényszéki elsőfokú polgári és gazdasági nemperes ügyeket (+25,1%) érintette, míg arányaiban a büntetés-végrehajtási ügyek tekintetében történt csökkenés (-27,4%).

A bíróságokra érkezett ügyek száma 2020-2021. év

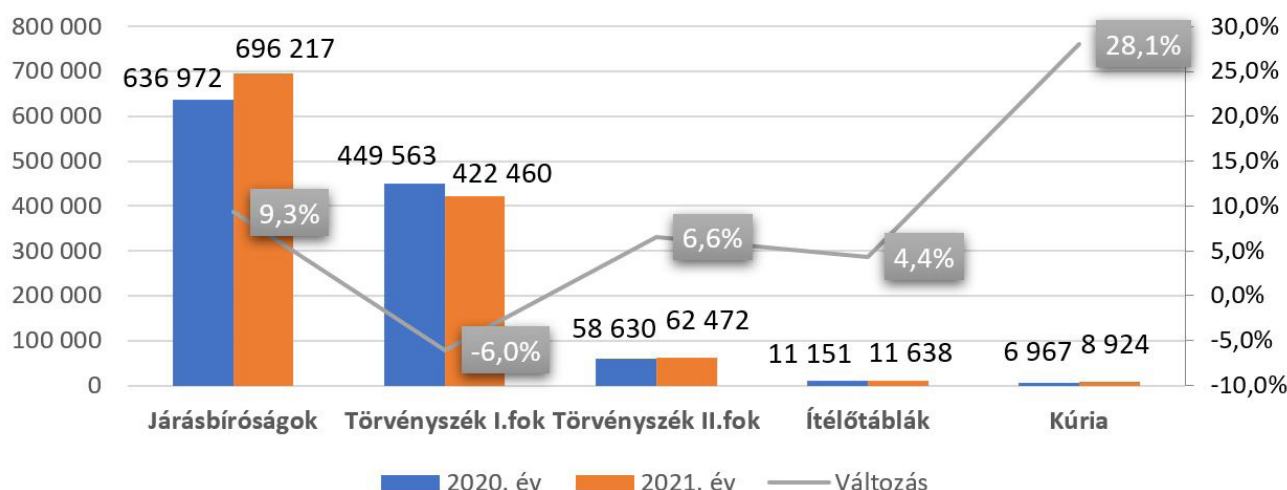

A teljes ügyérkezés megoszlása a bírósági szintek között (2021. év)

2021. évben – a törvényszéki elsőfokú ügyek kivételével – minden szinten nőtt az ügyérkezés, a legnagyobb arányú változás a Kúrián (+28,1%), valamint járásbírósági szinten (+9,3%) figyelhető meg. Az ügyérkezés növekedésére mind a közigazgatási és munkaügyi ügyszakban történt hatásköri változások, mind a veszélyhelyzet alatt megnövekedett szabálysértési eljárások hatással voltak.

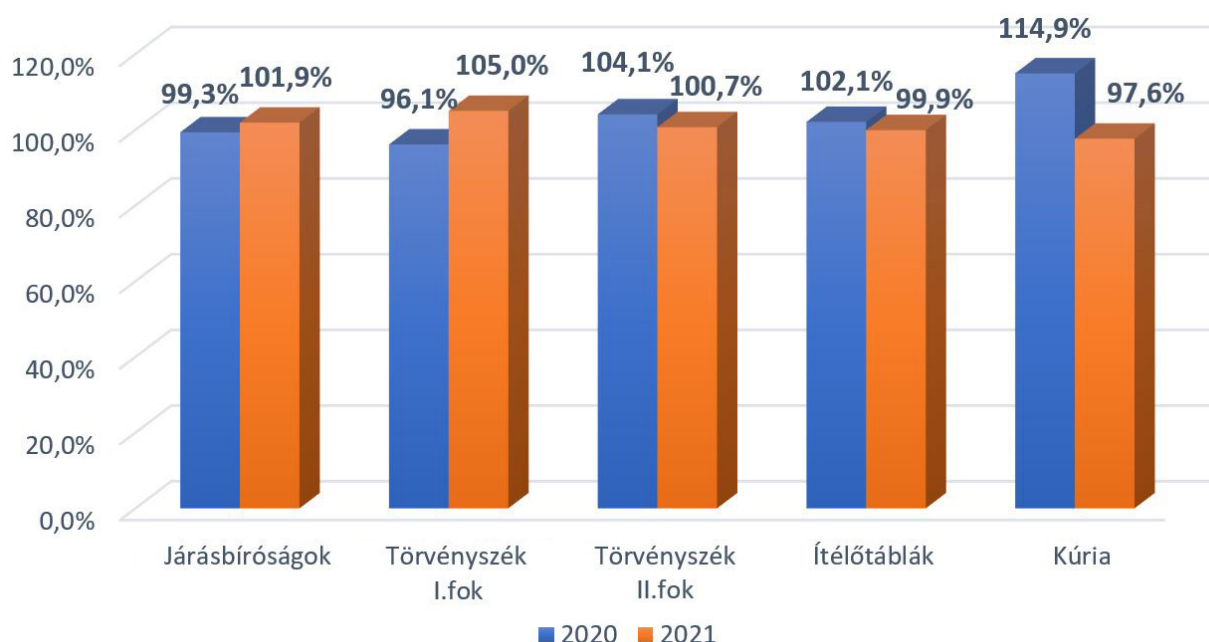
A teljes ügyérkezés alakulása bírósági szintenként (2020-2021. év)

2.2. Ügybefejezés

2021. évben a bíróságokon 1.235.984 ügyet fejeztek be, 7,9%-kal többet, mint 2020. évben, és 2,9%-kal többet, mint amennyi ugyanebben az időszakban érkezett. Kiemelendő a törvényszéki elsőfok, valamint a járásbírósági szint, ahol a befejezések száma jelentősen meghaladta az érkezett ügyek számát.

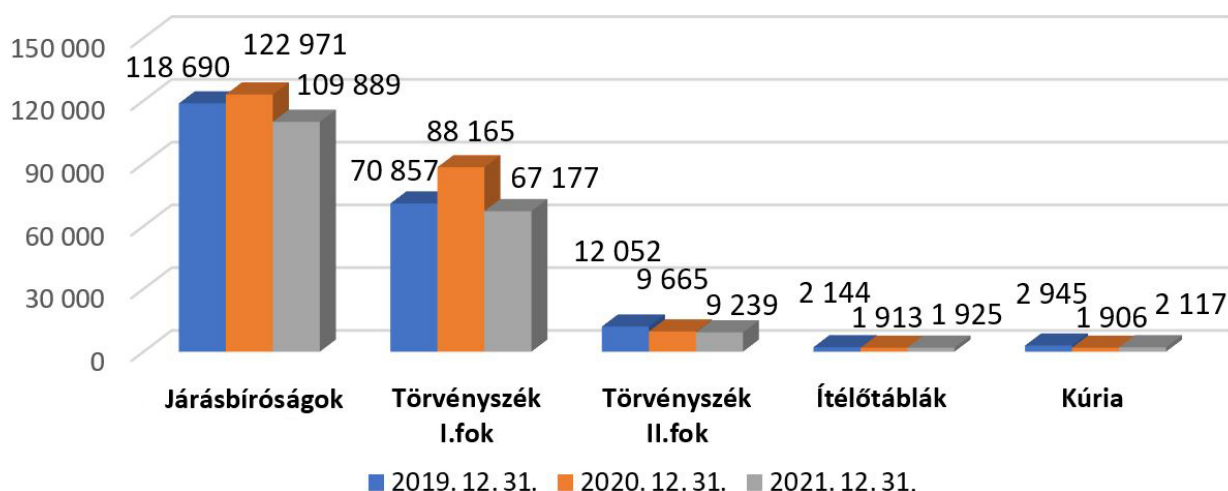
Befejezett és érkezett ügyek aránya (2020-2021. év)

2.3. Folyamatban maradt ügyek

2021. év végén országosan 15,3%-kal kevesebb ügy volt folyamatban, mint 2020. év végén. A folyamatban lévő ügyek tekintetében csökkenés legnagyobb arányban törvényszéki elsőfokon és járásbírósi szinten figyelhető meg: előbbinél 23,8%-kal, utóbbinál 10,6%-kal csökkent a folyamatban lévő ügyek száma 2021. év végére.

A folyamatban maradt ügyek alakulása ítélezési szintenként (2019–2021. év)

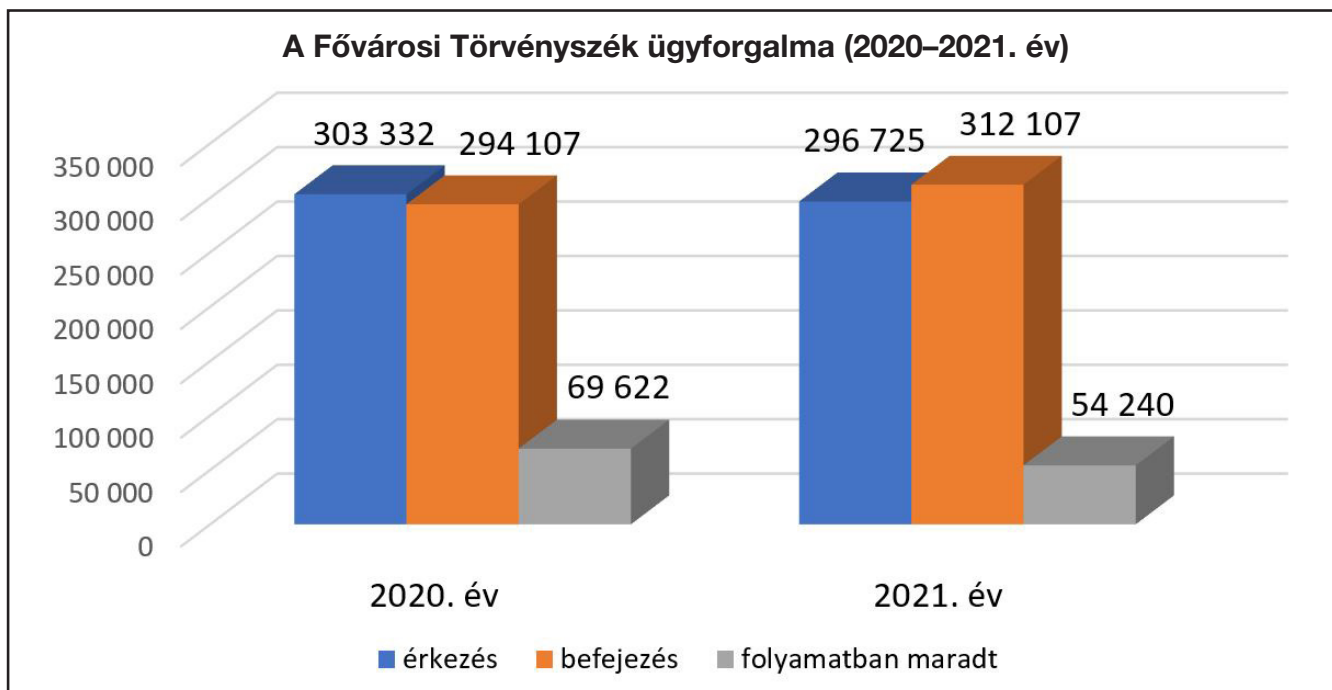
2.4. A központi régió

A központi régióhoz tartozik a Fővárosi Ítéltábla, a Fővárosi Törvényszék és a Budapest Környéki Törvényszék, valamint az ezen törvényszékek illetékességi területén működő járásbírók. 2021. évben a központi régió bíróságaihoz érkezett az ügyek kb. 37%-a, ami 444.910 ügyet jelentett.

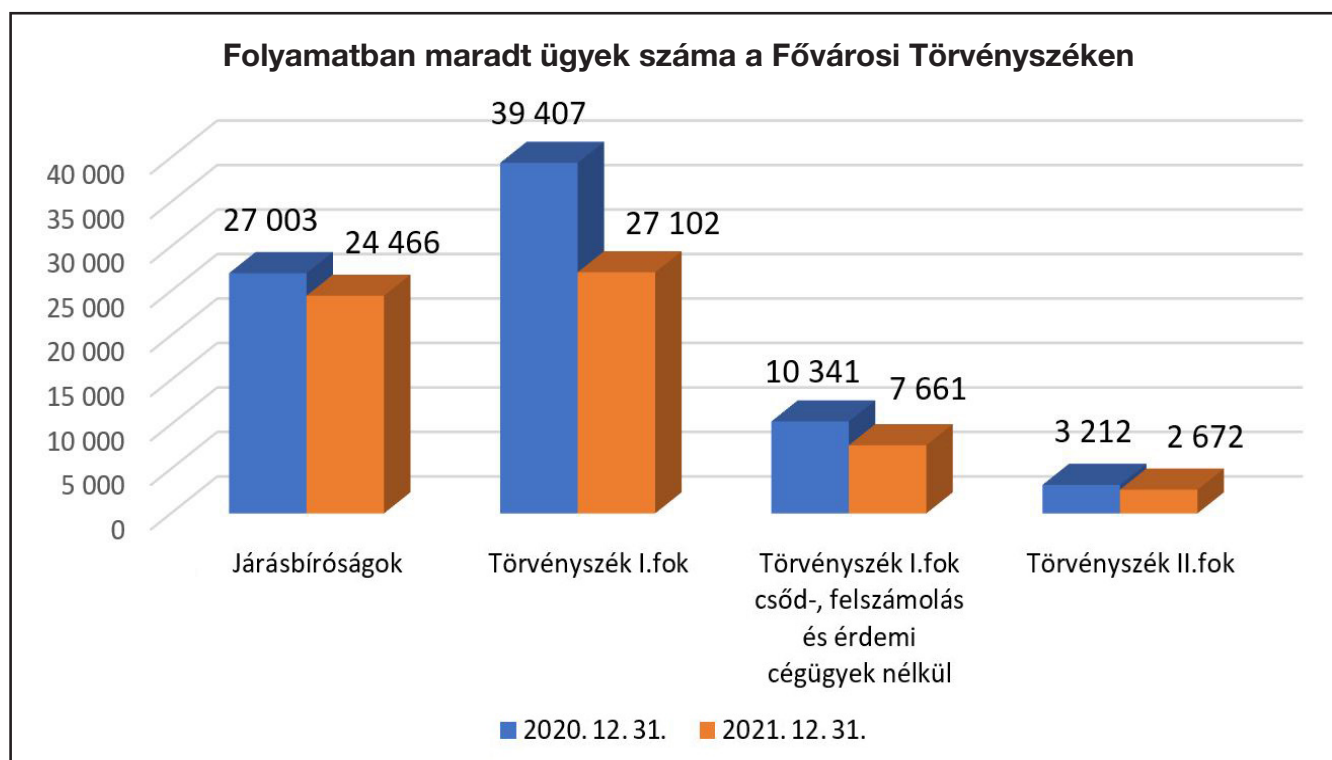
2.4.1. A Fővárosi Törvényszék

A Fővárosi Törvényszékre és bíróságaira 2021. évben 296.725 ügy érkezett, ami 2,2%-kal kevesebb, mint 2020-ban.

A befejezett ügyek száma – az alacsonyabb ügyérkezés ellenére – nőtt: 2021-ben a törvényszéken 312.107 ügyet fejeztek be, ami 6,1%-kal meghaladta a 2020. évi értéket. A befejezett ügyek száma így 5,2%-kal felülmúlta az érkezett ügyek számát.

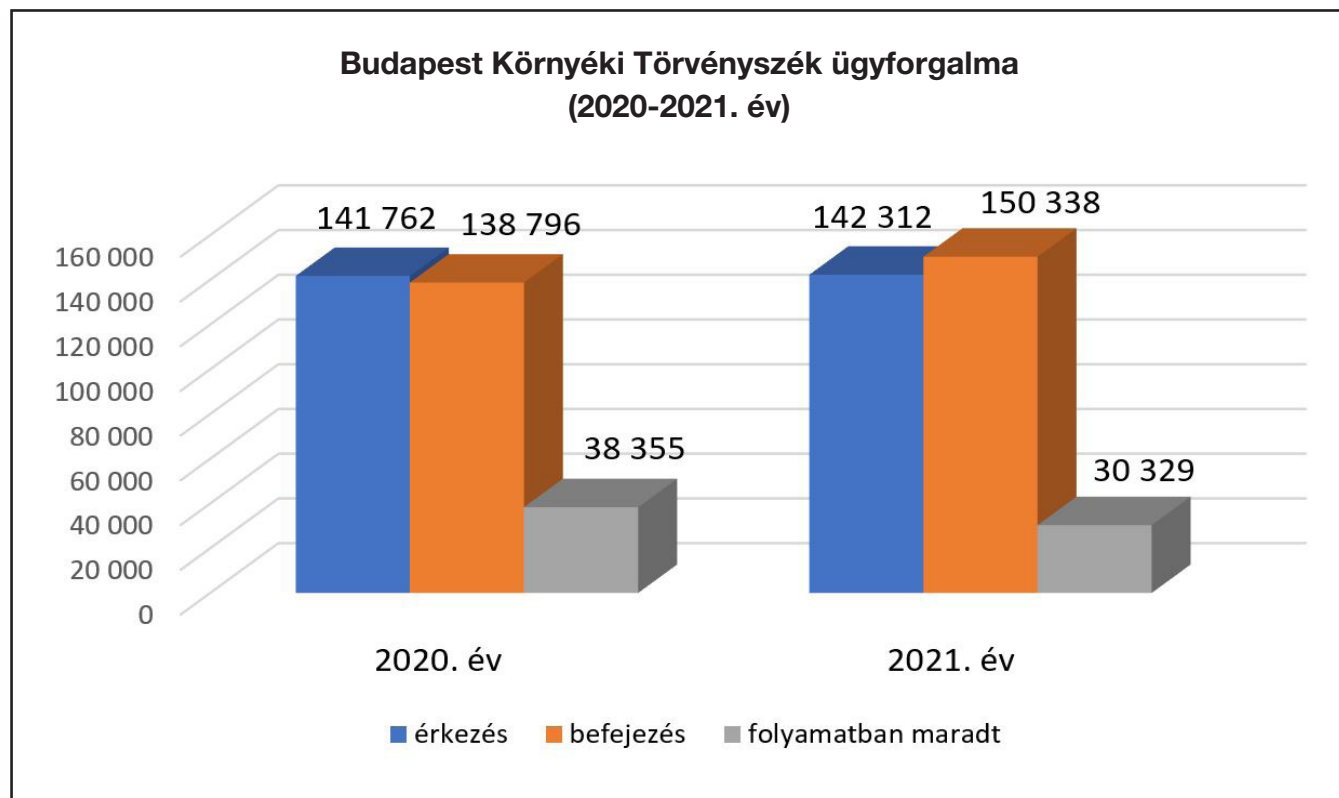

A befejezések számának növekedésével a folyamatban maradt ügyek száma is pozitívan alakult 2021. év végére: 22,1%-kal kevesebb ügy maradt folyamatban, mint 2020. év végén. A folyamatban maradt ügyek számának csökkenése valamennyi szintet érintette, legnagyobb arányban törvényszéki elsőfokon csökkent a folyamatban maradt ügyek száma.

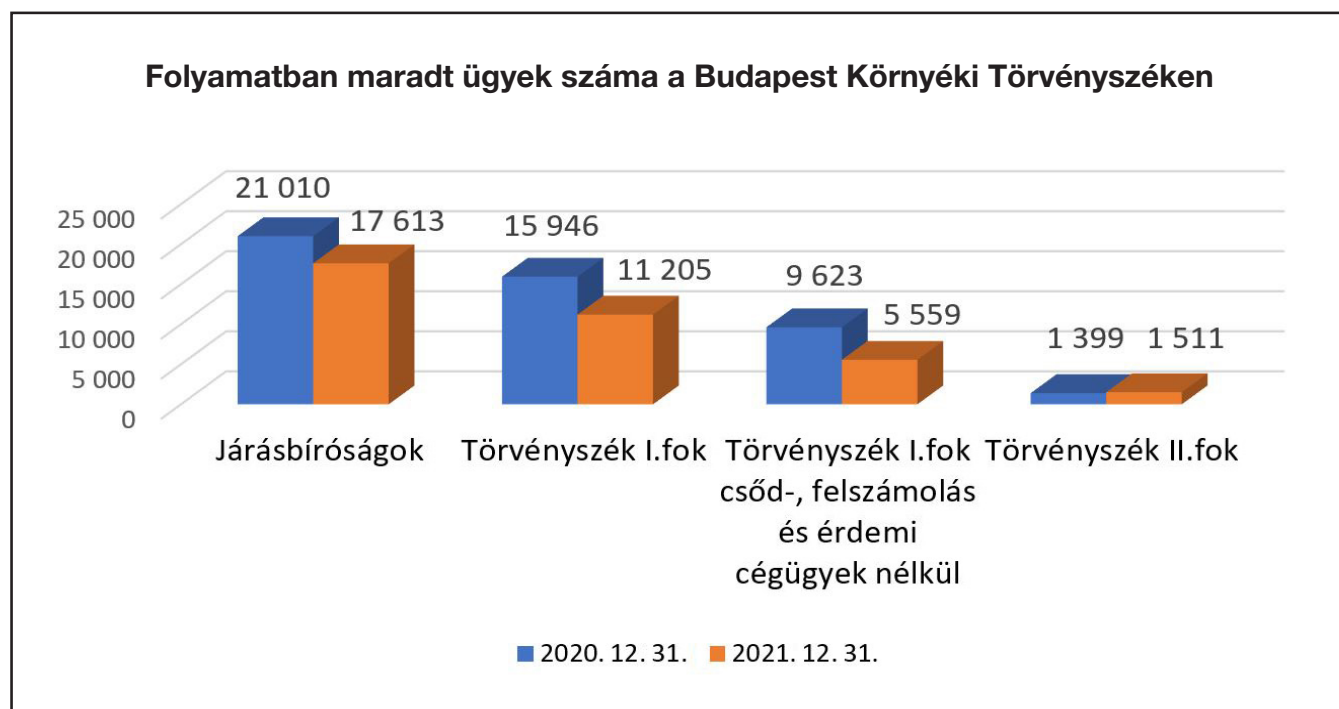

2.4.2. A Budapest Környéki Törvényszék

A Budapest Környéki Törvényszékre 2021. évben 142.312 ügy érkezett, 0,4%-kal több, mint 2020-ban. A befejezett ügyek száma 8,3%-kal növekedett, így a törvényszéken 150.338 ügyet fejeztek be 2021-ben, mely 5,6%-kal több, mint az ügyérkezés.

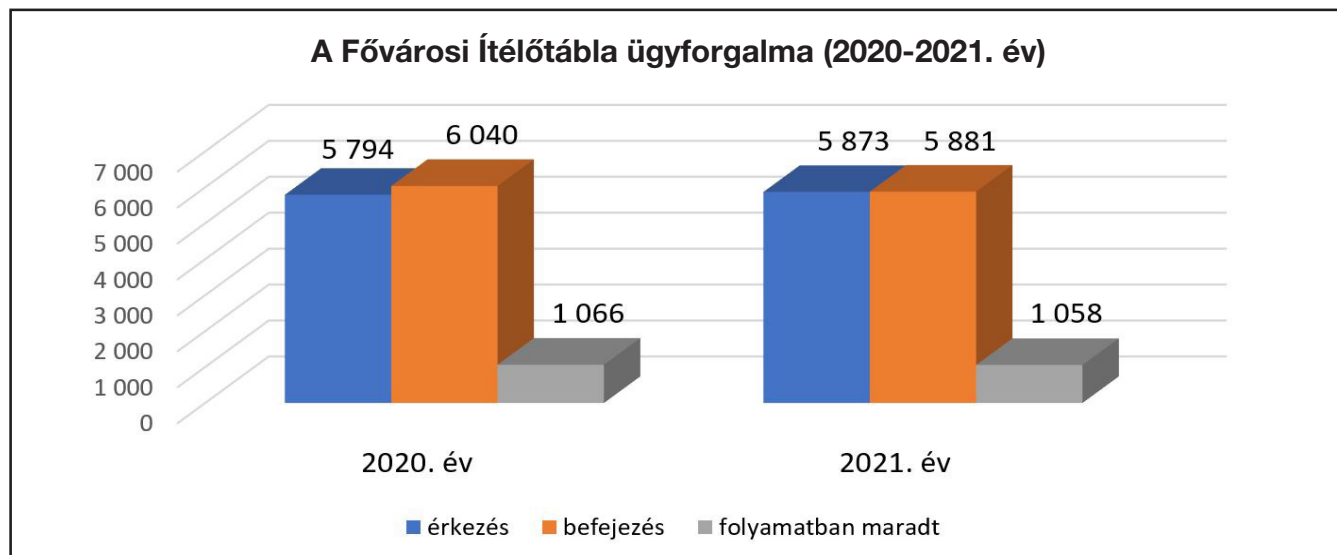
A Budapest Környéki Törvényszéken és az illetékességi területéhez tartozó járásbíróságokon 2021. december 31. napján 30.329 ügy maradt folyamatban, 20,9%-kal kevesebb, mint 2020. év végén.

2.4.3. A Fővárosi Ítéltábla

Általánosságban elmondható, hogy az országos ítéltáblai ügyérkezés több, mint fele (2021. évben 50,2%) a Fővárosi Ítéltáblára érkezik. 2021-ben a Fővárosi Ítéltáblára 5.873 ügy érkezett, 1,4%-kal több, mint 2020-ban.

Bár 2021. évben 2,6%-kal kevesebb ügyet fejeztek be (5.881 ügy), mint egy évvel korábban, a befejezések száma minimálisan ugyan, de meghaladta az ugyanebben az időszakban érkezett ügymenyiséget, ezáltal a folyamatban lévő ügyek száma is mérséklődött. 2021. év végére 1.058 ügy maradt folyamatban, ami 0,8%-kal kevesebb, mint 2020. év végén.

3. Időszerűség

A magas színvonalú és időszzerű ítélkezés a bíróságok számára kiemelt fontossággal bír, ezért 2021-ben is a legfontosabb célok között szerepelt – az elmúlt évek során elért eredmények megtartása mellett – az időszzerűség további javítása, valamint a hosszabb pertartamú ügyek számának csökkentése.

3.1. Befejezett peres ügyek

A törvényszékeken és ítélőtáblákon a perek döntő többsége, 86,6%-a – 239.233 ügyből 207.227 ügy – az adott ítélkezési szintre érkezéstől számított egy éven (ítélőtáblákon 6 hónapon) belül befejeződött.

3.2. Folyamatban maradt ügyek

Az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) kiemelt figyelmet fordít a megalapozott és időszzerű ítélkezés feltételeinek biztosítására és az elhúzódó pertartamú ügyek csökkentésére. 2020 szeptemberében az OBH elnöke által elrendelt intézkedés hatással volt az ügyek átlagos pertartamának csökkenésére.

Az elhúzódó ügyek – vagyis az elsőfokú bíróságokon a két éven túl, törvényszéki másodfokon az egy éven túl, ítéltáblákon a hat hónapon túl folyamatban lévő peres ügyek száma 2020. december 31. napjához képest kiemelkedően nagy mértékben, 18,8%-kal, 6.324-ről 5.137 ügyre csökkent 2021. év végére. Az elhúzódó ügyek aránya az összes folyamatban maradt ügghöz képest valamennyi bírósági szinten csökkent.

Az elhúzódó ügyek számának jelentős csökkenése az 5 éven túli perek számának kedvező alakulására is hatással volt. 2020. év végéhez viszonyítva az 5 éven túli ügyek száma 9,8%-kal csökkent (738 ügyről 666 ügyre).

4. Az ítékezés megalapozottsága

4.1. Jogerő

A bírósági ítékezés társadalmi elfogadottságának egyik mércéje, ha minél több ügy emelkedik elsőfokon jogerőre. Az ítéletek meghatározó hányada a járásbíróságok civilisztikai ügyszakában születik: 2021. évben ez a peres befejezések 48,2%-át jelentette. Ezek jogerőre emelkedési aránya 2020. évhez képest (93,9%) valamelyest visszaesett, azonban 2019. évhez képest (92,8%) 0,3 százalékponttal magasabb volt: 2021. évben 93,1%.

A járásbírósági büntetőügyek esetében az ügyek 70,5%-a emelkedett első fokon jogerőre, ez az arány 2020-hoz képest – a civilisztikai ügyszakhoz hasonlóan – szintén csökkent (76,3%).

4.2. Hatályon kívül helyezési arány

A hatályon kívül helyezési aránymutató a hatályon kívül helyező és új eljárás lefolytatására utasító határozatok számát a másodfokú bíróságok által peres ügyekben meghozott összes határozat mennyiségéhez viszonyítja.

A hatályon kívül helyezési arány a járásbíróságokon büntető ügyszakban (2,4%-ról 2,8%-ra) emelkedett, ellentétben a civilisztikai ügyszakkal, ahol (8,5%-ról 8,0%-ra) csökkent 2020. évhez képest.

Törvényszéki elsőfokon a hatályon kívül helyezési arány az ügyszakok között fordítottan alakult: büntető ügyeknél az arány csökkent, 2,4%-ról 1,4%-ra, civilisztikai ügyszakban azonban nőtt 6,7%-ról 7%-ra.

Törvényszéki másodfokon, büntető ügyszakban a hatályon kívül helyezési arány 15,1%-ról 11,2%-ra csökkent.

4.3. A jogegységgel és az ítékezés minőségével kapcsolatos döntések

4.3.1. Alkotmánybírósági határozatok

Az OBH az Alkotmánybíróság munkáját folyamatosan nyomon követi. A bíróságokat érintő és az Alkotmánybírósághoz benyújtott alkotmányjogi panaszokról, illetve az alkotmánybírósági határozatokról így közvetlenül értesül.

Az Alkotmánybírósághoz 2021. január 1. és december 31. napja között összesen 28 egyedi normakontroll iránti bírói kezdeményezés érkezett (Abtv. 25. §), míg alkotmányjogi panasz keretében a kezdeményezésre jogosultak 31 bírósági ügyben hivatkoztak alaptörvényellenes jogszabály alkalmazására [Abtv. 26. § (1) bekezdése] és 475 ügyben támadták az alaptörvényellenesnek tartott bírói döntést (Abtv. 27. §). 2021. évben bírósági/hatósági döntés megsemmisítésére 23 alkalommal került sor.

4.3.2. Az Európai Unió Bírósága (EUB)

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 267. cikke lehetővé teszi, hogy a nemzeti bíró előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezzen abban az esetben, ha egy előtte folyamatban lévő ügyben az alkalmazandó uniós jog érvényessége, vagy az uniós jog értelmezése körében kétsége merülne fel és korábban a jog értelmezésére e körben még nem került sor.

Fontos, hogy a bírói kar értesüljön a már kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásokról, illetve az EUB által meghozott döntésekről. Erre figyelemmel a bíróságok belső intranetes honlapján elérhető egy keresőfunkcióval is ellátott információs adatbázis, amely tartalmazza a bíróságok előzetes döntéshozatali eljárás iránti kezdeményezésről szóló határozatait, valamint az EUB-nak a bíróság kérdésére adott válaszát is, továbbá elérhetők az eljárás kezdeményezéséhez szükséges végzésminták és sablonok is.

Fenti célok megvalósulását segíti a 2016-ban létrejött Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat (EJSZH), melynek egyik kiemelt feladata az Európai Unió Bírósága ítélező tevékenységének nyomon követése, a közzétett határozatokról összefoglaló készítése és ezen határozatok és összefoglalók belső intranetes honlapon történő közzététele a bírói kar részére.

Az OBH a képzések során továbbra is kiemelt figyelmet fordít az előzetes döntéshozatali eljárásokra, ugyanis a konkrét ügyben indult előzetes döntéshozatali eljárás hatása az adott peres eljáráson túlmutatva akár az egész bírósági szervezetet is érintheti.

A bíróságok 2021. évben 13 esetben kezdeményeztek előzetes döntéshozatali eljárást.

4.3.3. Az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB)

2021-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 33 db Magyarországot érintő ítéletet hozott, melyből 30 esetben marasztaló döntés született. 30 elmarasztaló ítéletből 14 (azaz az esetek 46%-a) érintette a magyar bírósági szervezetrendszert.

Az Emberi Jogok Európai Egyezménye (EJEE) 6. cikk 1. bekezdésében szabályozott, „tisztességes tárgyaláshoz való jog” és az „észszerű eljárási idő” követelményének megsértése miatti ügyekkel kapcsolatosan összesen 9 ítélet született, az EJEE 13. cikke szerinti hatékony jogorvoslathoz való jog megsértését az EJEB 5 esetben mondta ki.

Az EJEE 5. cikkének – szabadsághoz és biztonsághoz való jog – sérelme vonatkozásában az EJEB 18 marasztaló ítéletet hozott, mely egyes esetekben érinti a letartóztatás túlzott időtartamát.

Az OBH a rendelkezésre álló igazgatási eszközökkel elősegíti az eljárások mielőbbi befejezését, a képzések során pedig biztosítja a bírósági eljárásokat érintő EJEB ítéletekben megjelenő esetjognak a bíróság részére történő visszacsatolását és a tapasztalatok hasznosítását. Ehhez segítséget nyújt az EJSZH belső intranetes honlapján található keresőfelület is, melyen az EUB döntéseihez hasonlóan az EJEB döntései is figyelemmel kísérhetők.

A Gázsó kontra Magyarország ügyben meghozott ítéletében az EJEB felhívta Magyarországot, hogy hozzon létre olyan hazai jogorvoslatot vagy jogorvoslat-együttest, amely megfelelő módon, az EJEB esetjogában lefektetett egyezményes elvekkel összhangban képes kezelni az ítéletben azonosított strukturális hiányosságokat.

2021. június 25. napján a Magyar Közlönyben kihirdetésre került a *polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről* szóló 2021. évi XCIV. törvény, amely 2022. január 1. napján lép hatályba. A törvényt kizárólag polgári peres eljárásokban, a törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő, valamint az azt követően indult bírósági eljárásokkal kapcsolatos vagyoni elégtétel iránti igényekre kell alkalmazni.

5. A bírók teljesítménye

5.1. A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenységének mérése, elemzése

A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenységének számszerű mérése és elemzése szolgálja egyfelől az állami-önkormányzati, társadalmi és gazdasági szereplők, tudományos intézetek és a média tájékoztatását, másfelől a bírósági igazgatás döntéseinek előkészítését, támogatását és hatályosulásának vizsgálatát.

Az OBH 2021. évben is ellátta a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjaként a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény szerinti feladatait, biztosította az ítélkező tevékenységre vonatkozó statisztikai adatok publikálásával a nyilvánosság tárgyyszerű tájékoztatását.

A bírósági igazgatás egészével komplex kapcsolatban álló területen az OBH feladata közreműködni abban, hogy az arányos és kiegyensúlyozott munkateher megteremtésének és fenntartásának kötelezettségét a bírósági vezetők teljesíthessék. Ennek keretében az OBH a bíróságok által szolgáltatott ügyforgalmi és tevékenységi adatok alapján – a felelős létszámgazdálkodás elvét szem előtt tartva – meghatározta a bíróságok szükséges bírói létszámát.

Az OBH továbbra is annak szem előtt tartásával végzi ezen feladatát, hogy a bírósági igazgatási vezetők rendelkezésére állnak azok az eszközök – az ügyelosztási rend kialakítása, az igazgatási ellenőrzés, a helyi létszám-átcsoportosítás és kirendelés – amelyek az arányos munkateher-elosztást biztosítják.

Ezek elégtelensége esetén az OBH központilag álláshely-átcsoportosítással vagy kirendelés biztosításával járul hozzá az arányos munkateher eloszláshoz.

5.2. Kirendelések

Kirendelés esetén a bírónak az eredeti beosztásától eltérő szolgálati helyen kell ítélkezési tevékenységet végeznie. A bíró kirendelésére a bíróságok közötti ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása vagy a bíró szakmai fejlődésének elősegítése érdekében kerülhet sor.

A kirendelésről a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 31-33. §-a rendelkezik.

A kirendelésnél a bíró méltányolható érdekeit figyelembe kell venni. A bíró kirendelésére csak hozzájárulásával kerülhet sor, amennyiben a beosztásából eredő ítélkezési tevékenységét is megtartja, illetve amennyiben törvényben meghatározott családi-, illetve személyi körülmények esetén lakó-, vagy tartózkodási helyétől, illetve szolgálati helyétől eltérő településen lévő szolgálati helyre kívánják kirendelni.

A bíróságok közötti ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása érdekében a bírót hozzájárulása nélkül háromévenként, ezen belül legfeljebb egy évre lehet kirendelni. A Bjt. 33. § (1) bekezdésére figyelemmel kiírt pályázatot elnyert, ún. „mozgó bírák” esetén a bírót a pályázatban írt maximum 3 éves időtartamon belül, a pályázatban megjelölt bíróságokra lehet kirendelni, mely esetben a pályázat benyújtása a kirendeléshez való hozzájárulásnak tekinthető.

A szakmai fejlődés elősegítése érdekében - a törvényszék, az ítélőtábla és a Kúria elnökének kezdeményezésére - a bíró a törvényszékre, az ítélőtáblára, illetve a Kúriára rendelhető ki.

A kirendelés lehetőségével leginkább az ügyforgalmi szempontból kedvezőtlenebb helyzetben lévő törvényszékek elnökei élnek, azaz a kirendelésekre elsősorban az ügyteher kiegyenlítése miatt került sor.

2021. évben a törvényszéki elnökök 301 bíró kirendeléséről határoztak.

2021. évben az OBH elnöke – a bírósági elnökök kezdeményezésére és a bírók hozzájárulásával – 110 bíró kirendeléséről határozott a Bszi. 76. § (5) bekezdés h) pontja alapján, az alábbiak szerint:

- 9 bírót ítélőtábláról a Kúriára,
- 18 bírót törvényszékről a Kúriára,
- 1 bírót a Kúriáról törvényszékre,
- 20 bírót ítélőtábláról ítélőtáblára,
- 26 bírót törvényszékről ítélőtáblára*,
- 6 bírót ítélőtábláról törvényszékre,
- 1 bírót ítélőtábláról járásbíróvágra,
- 30 bírót egyik törvényszék illetékességi területéről egy másik törvényszék illetékességi területére rendelt ki*.

(* Egy bíró ítélőtáblára és törvényszékre is kirendelésre került 2021. évben.)

A bíró kirendelésére 78 esetben a bíróságok közötti ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása érdekében, 34 esetben pedig a szakmai fejlődésének elősegítése érdekében került sor.

5.3. A bírák értékelése

Az Alaptörvény 26. cikkének (1) bekezdése szerint a bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatóak. A függetlenség nagy szakmai felelősséggel jár együtt, szükség van tehát egy olyan eljárásra, mely által a bíró tevékenysége ellenőrizhető, biztosítva így az állampolgárok által is elvárt szakmai színvonalat.

A bírói munka értékelése egyszerre több funkciót is betölt:

- lehetőséget teremt a szakmai munka ellenőrzésére, egyben kiszűri a szakmailag alkalmatlan bírákat,
- visszajelzést ad a bírácoknak az erősségeikről és a fejlesztendő területekről,
- rendszeres, tervezhető, de szükség esetén soron kívül is elrendelhető,
- objektivitása és tárgyyszerűsége folytán reális és összemérhető képet ad az ország különböző bíróságain ítélkező bírók munkájáról,

- feltárja az esetleges rendszerszintű hibákat,
- közvetett módon védi az ügyfelek érdekeit, elősegítve az eljárások szakszerű és időszerű lefolytatását.

A bíró munkájának értékeléséről a Bjt. 65-87. §-a rendelkezik. A bíró munkájának értékelési rendjéről és a vizsgálat részletes szempontjairól szóló 8/2015. (XII.12.) OBH utasítás elősegíti, hogy a vizsgálati jelentések tartalmilag és szerkezetileg is egységesek legyenek.

2021. évben a Kúrián, az ítélőtáblákon, a törvényszékeken és a járásbíróóságokon összesen 364 bíró-vizsgálatot végeztek: 134 határozott és 230 határozatlan időre kinevezett bírót vizsgáltak.

A határozott időre kinevezett bírák értékelése során abban kell állást foglalni, hogy határozatlan idejű kinevezésre alkalmasak-e. 2021. évben a vizsgált 134 bíróból 133 „határozatlan idejű kinevezésre alkalmas” értékelést kapott, míg 1 bíró „alkalmatlan” értékelését követően – így határozatlan idejű kinevezése hiányában – jogviszonya 2021. június 30. napján megszüntetésre került.

A 230 határozatlan időre kinevezett bíró értékelésének eredményeként

- 130 fő kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas,
- 65 fő kiválóan alkalmas,
- 35 fő alkalmas értékelést kapott.

6. Az ítélkezés hatékonyságát támogató tevékenységek

6.1. Kabinetek

Az Országos Bírószági Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2013. (XII. 31.) OBH utasítás (a továbbiakban: OBH SZMSZ) 13/A. § (1) bekezdése biztosítja azt, hogy az OBH elnöke a bíróságok szervezetével és működésével kapcsolatos, a feladatkörébe tartozó fontosabb ügyekben tanácsadásra, valamint javaslattételre, véleményezésre, továbbá állásfoglalás kiadására ügydöntő jogkör nélküli tanácsadó kabinetet hozzon létre.

2021. évben is folytatták munkájukat az alábbi kabinetek:

- Gyermekjogi Kabinet,
- Válsághelyzeti Kabinet,
- Bírói Munka Értékelésének Szabályait Vizsgáló Kabinet.

2021. évben az OBH elnöke további két kabinet létrehozása mellett döntött:

- Létszámgazdálkodási Kabinet,
- Ítélőtáblai Munkaügyi Kollégiumok Ügyrendjének Kialakítását Támogató Kabinet, mely utóbbi feladatának elvégzésére tekintettel 2021. II. félévében megszüntetésre került.

6.2. Vizsgálatok

A vizsgálat lehetővé teszi az igazgatás egy adott területének alapos elemzését, mely ráirányíthatja a vezető figyelmét a vizsgált területet érintő esetleges hiányosságokra.

A bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás (a továbbiakban: Igazgatási Szabályzat) alapján a vizsgálatokon belül két fő típus különböztethető meg: a vezetői és az igazgatási vizsgálat.

A vezetői vizsgálat célja a vezetői tevékenység eredményeinek áttekintése, melynek révén lehetőség nyílik a vezetői készségek fejlesztésére, a fejlesztendő területek meghatározására.

Az igazgatási vizsgálat az adott szervezeti egység törvényes és szabályszerű működésének ellenőrzésére, az egyes feladatkörök ellátásával kapcsolatos gyakorlat átvilágítására, a fejlesztendő területek meghatározására, az esetleges hibák, hiányosságok feltárására irányul. Az OBH igazgatási gyakorlatában tipikusak a rendszeresen lefolytatott általános vizsgálatok, továbbá az országos, illetve az egyedi célvizsgálatok.

6.2.1. Általános vizsgálatok

Az általános vizsgálatokat rendszeresen, általában évente, illetve félévente visszatérően kell lefolytatni. A korábbi évekhez hasonlóan 2021. évben ismét vizsgálat tárgyát képezték:

- a bíróságokon elévült büntetőügyek, valamint
- a két éven túl folyamatban lévő ügyek jelentése.

Mindezekon túlmenően az OBH évente nyomon követi büntető ügyszakban a külföldi ítélet érvényének elismerésével és általában a külföldre irányuló jogsegélyforgalommal kapcsolatos tapasztalatokat is.

6.2.2. Célvizsgálatok

A célvizsgálat valamely konkrét tevékenység, témakör részletes áttekintésére irányul. Ennek célja, hogy a vizsgált részterületen megfelelő helyzetelemzésre és feladatmeghatározásra kerüljön sor. A központi igazgatás által elrendelt célvizsgálat annak oka alapján lefolytatható egyidejűleg több bíróságon vagy akár valamennyi bíróságon is.

2021. évben az OBH elnöke egy célvizsgálatot rendelt el a kinevezési jogkörébe tartozó bírósági elnökök igazgatási tevékenységét érintően:

- 3.SZ/2021. (I. 11.) OBHE határozat a Szombathelyi Törvényszéken lefolytatandó célvizsgálatról.

Országos célvizsgálat elrendelésére 2021. évben nem került sor.

6.3. A bírósági szervezet működésének jogszabályi környezete

6.3.1. A bírósági szervezetet érintő jogszabály-módosítások

6.3.1.1. Jogállási tárgyú főbb jogszabályváltozások

- **A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2021. január 1. napjától** módosította a **Bjt.**-t a tekintetben, hogy 2021. január 1-jétől 12%-kal emelkedett a bírói illetményalap.
- **A Magyarország 2021. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2020. évi LXXVI. törvény 2021. január 1. napjától** módosította az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: lasz.) rendelkezéseit, mely alapján az igazságügyi alkalmazottak részére – a költségvetési helyzet függvényében – megnyílt a cafetéria-juttatás biztosításának lehetősége.
- **Az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról 2020. évi CLXV. törvény 2021. január 1. napjától** módosította az **lasz.** rendelkezéseit akként, hogy meghatározott esetekben és körben a nyugalmazott igazságügyi alkalmazottakra, valamint az igazságügyi alkalmazottak és a nyugalmazott igazságügyi alkalmazottak közeli hozzátartozóira is alkalmazni kell az **lasz.**-t. A **Bszi.** is módosult, mely szerint a Kúria elnöke egy vagy több szakágat érintően, az érintett kollégium véleményét kikérve, dönthet úgy, hogy egyes eljárásokban kizárólag öttagú tanácsok járnak el, melyet a Kúria ügyelosztási rendjében meg kell jelölni. Emellett módosultak a jogegységi panasz tanácsra vonatkozó rendelkezések, a jogegységi panasz előterjeszthetőségének és visszautasítása lehetőségének esetkörei. Változtak a Kúria főtítkári és főtítkár-helyettesi vezetői tisztségre vonatkozó pályázatok kiírásának és elbírálásának szabályai, továbbá bővült a Bírósági Határozatok Gyűjteményében kötelezően közzéteendő határozatok köre. A **Bjt.**-be bevezetésre került, hogy „az érintett szerv”-hez már nem kizárólag a közigazgatási ügyszakban, hanem valamennyi ügyszakban ítélező bíró beosztható, viszont az érintett szervhez beosztott bíró a beosztása megszűnését követő két évig nem vehet részt olyan ügy elintézésében, amelyben az érintett szerv félként szerepel. Pontosításra kerültek a Kúria főtítkári és főtítkár-helyettesének juttatásai. **A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (Kit.) módosításával** az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba beosztott, valamint a kormányzati igazgatási szervhez beosztott bíróra, bírósági titkára, ha törvény másként nem rendelkezik, a kormánytisztviselőkre vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni. A bíró-

nak az igazságügyért felelős minisztériumba és az érintett szervhez történő beosztására vonatkozó szabályok egységesítésére tekintettel e körben a Kit. fogalomhasználatát is a Bjt. szerinti egységes szabályozáshoz kellett igazítani.

- **A veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III. 6.) Korm. rendelet (Veir. II.) 2021. március 8. napján** lépett hatályba. A szigorított védekezés ideje alatt jogállási kérdésekben a **Bszi., Bjt., lasz.** valamint a **Kivezető tv.** rendelkezéseit a Veir. II.-ben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. Emellett a **veszélyhelyzet ideje alatt a bírósági és ügyészségi szervezeti és jogállási törvények egyes rendelkezéseinek eltérő alkalmazásáról szóló 531/2020. (XI. 28.) Korm. rendeletnek** a Kivezető tv.-hez képest is speciális rendelkezései továbbra is alkalmazandók. A Veir. II. speciális rendelkezéseket vezetett be a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség határidejére vonatkozóan is.
- **A veszélyhelyzet során a személy- és vagyonegyesítő szervezetek működésére vonatkozó eltérő rendelkezések újbóli bevezetéséről szóló 502/2020. (XI.16.) Korm. rendelet, valamint a veszélyhelyzet ideje alatt a bírósági és ügyészségi szervezeti és jogállási törvények egyes rendelkezéseinek eltérő alkalmazásáról szóló 531/2020. (XI.28.) Korm. rendelet módosításáról szóló 540/2021. (IX.24.) Korm. rendelet 2021. október 2. napján** lépett hatályba. A Korm. rendelettel az igazságügyi alkalmazotti, valamint a bírói álláspályázatok kiírásához és a folyamatban lévő álláspályázatokhoz kapcsolódó eljárás cselekmények átmeneti szabályai kerültek bevezetésre, továbbá a bírósági vezetői megbízatásokra, pályázatokra vonatkozó szabályok, a veszélyhelyzet idején lejáró határozott idejű bírói kinevezések átmeneti szabályai és veszélyhelyzet idején lejáró határozott idejű bírói testületi tagi megbízatások határozott idejének meghosszabbítására vonatkozó átmeneti szabályok kerültek meghatározásra.

6.3.1.2. A bíróságokat jelentősen érintő eljárási szabályok változása

A bíróságokat jelentősen érintő büntető ügyszakos eljárási szabályok változása:

- **A büntetőeljárásról szóló törvény és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi XLIII. törvény** a gyakorlatban felmerült jogértelmezési kérdésekre és jogalkalmazási problémákra reagálva a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény **(Be.)** első átfogó módosítását tartalmazza. A Be. 2021. január 1-jétől hatályos rendelkezései meghatározzák a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy fogalmát, módosítják a kézbesítési fikció és a zár alá vétel szabályait, pontosítják az előkészítő ülésre vonatkozó szabályokat. Az új jogintézményekkel (a bűnösség beismerésének elfogadása, az ítélet szóbeli indokolásának kötelező jegyzőkönyvezése) kapcsolatban a másodfokú eljárásba két új abszolút hatályon kívül helyezési ok került beiktatásra.
- **A börtönszűfoltosság miatti kártalanítási eljárással összefüggő visszaélések megszüntetése érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi CL. törvény Be.-t** módosító rendelkezései **2021. január 1-jei** hatállyal a sértetti igényérvényesítést könnyítő rendelkezéseket vezettek be. Lehetővé vált, hogy a terhelt elfogadhassa a sértetti követelést kvázi „egyezség” formájában. A polgári jogi igény egyéb törvényes útra utasításának egyes eseteiben, az igényérvényesítés – meghatározott törvényi feltételek esetén – a sértett közreműködése nélkül, automatikusan kerül át a polgári bírósághoz. A módosítás szűk körben megteremti a sérelemdíj polgári jogi igény keretében való érvényesítésének lehetőségét is.
- **A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (Bv.tv.) 2021. január 1-jétől** hatályos módosítása eredményeként önálló, külön fejezetbe kerültek az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti kártalanítás intézményére és eljárási rendjére vonatkozó szabályok. A kártalanítási eljárás leegyszerűsödött, melynek egyik legfontosabb eleme, hogy megszüntetésre került a kérelem benyújtásának előfeltételeként a panasz kötelező előterjesztése. A módosítás tartalmazza, hogy a kérelemben meg kell jelölni, hogy az elítélt pontosan melyik büntetés-végrehajtási intézet vonatkozásában és milyen időszakra kéri a kártalanítást. A kártalanítási kérelemlől való döntési fórum megosztásra került a büntetés-végrehajtási intézet és a büntetés-végrehajtási bíró között. A módosítás az egyszerűsített kártalanítási eljárás intézményes kereteit és lefolytatását a büntetés-végrehajtási szervezet feladatává tette.
- **A felsőoktatási intézmények versenyképes működését elősegítő szabályokról, valamint egyes vagyongazdálkodási, kormányzati igazgatási és büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi CIII. törvény 2021. szeptember 30-ai** hatállyal módosította a Be.-ben szabályozott

magánvádas eljárás rendelkezéseit. A módosítás megteremti annak lehetőségét, hogy a sértett, illetve a magánvádló a személyes meghallgatáson való jelenlétről, valamint a tárgyaláson való személyes jelenlét jogáról lemondjon, amely esetekben jogi képviselőjének kötelező a jelenléte.

A bíróságokat jelentősen érintő civilisztikai ügyszakos eljárási szabályok változása:

- **A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény módosításáról szóló 2020. évi CXIX. törvény** (Pp. Novella) **2021. január 1. napján** lépett hatályba. A módosítás a perindítás körében a keresetlevél kötelező tartalmi elemeit egyszerűsíti, az alaki előírásokat észszerűsíti, továbbá kiterjeszti a keresetlevél hiánypótlási lehetőségeit. A perfelvételi szak szabályai körében egyszerűsíti a keresetváltogatás, ellenkérelem-váltogatás megtételére, a bizonyítás indítványozására, továbbá az alperes ellenkérelmére és ellenköveteléseire vonatkozó szabályokat. A módosítás tovább könnyíti a jogi képviselő nélkül eljáró felek igényérvényesítését.
A személyi állapotot érintő pereket célzó módosítás erősebb pervezetési jogosítványokat biztosít a bíróság számára ahhoz, hogy a kiskorú gyermek érdekeit szolgáló permenetet tudjon fenntartani. A kiskorú gyermek érdekeinek védelmében a módosítás kiszélesíti és nevesíti a hivatalbóli bizonyítás esetköreit és az ideiglenes intézkedés hivatalból történő elrendelésének lehetőségét. Bevezet egy kizárólag a személyi állapotot érintő perekben alkalmazható perfelvételi módot, tovább egyszerűsíti a keresetváltogatás szabályait, könnyíti az előzetes bizonyítást és erősíti a jogi képviselő nélkül eljáró fél esetén a szóbeliséget.
- **A polgári perben és a közigazgatási bírósági eljárásban alkalmazható nyomtatványokról szóló 17/2020. (XII. 23.) IM rendelet 2021. január 1. napján** lépett hatályba. Figyelemmel arra, hogy a Pp. Novella átfogó módon módosította a polgári eljárásjogi szabályokat, egyszerűsítette a keresetlevelek formai és tartalmi elemeit, szükségessé vált a korábban rendszeresített nyomtatványok felülvizsgálata és frissítése. Emellett a Pp. 246. § (1) bekezdésének módosításával a rendszeresített nyomtatványok addigi kötelező használata választhatóvá vált.
- **A közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXVIII. törvénnyel 2021. január 1. napjától visszakerült az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvénybe**, hogy a per megindítása tényének feljegyzése tárgyában hozott bírósági végzés ellen külön fellebbezésnek van helye.
- **A börtönsúfoltság miatti kártalanítási eljárással összefüggő visszaélések megszüntetése érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi CL. törvény 2021. január 1-jétől** módosította az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) szabályait, amely szerint a bűncselekménnyel okozott kár megtérítése érdekében indított eljárásban érvényesülő illetékfeljegyzési jog kedvezményét arra az esetre is kiterjesztették, ha az eljárás a bűncselekménnyel összefüggésben felmerült sérelemdíj megfizetésére irányul.
- **A kénysztörlési eljárásra és a felszámolási eljárásra vonatkozó és kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi LXX. törvény értelmében 2021. július 1. napján** a felfüggesztett kénysztörlési eljárások újraindultak a törvényben meghatározott szabályok szerint.
- **Az egyes eljárások korszerűsítését és a polgárok biztonságának további megerősítését célzó intézkedésekről szóló 2021. évi CXX. törvény 2021. december 30-i hatályba lépéssel** a menekültügyi eljárás átmeneti szabályainak alkalmazhatóságát 2022. december 31. napjáig meghosszabbította a Kivezető törvényben, továbbá módosult, átmeneti rendelkezésekkel egészült ki a **Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény is**. A módosítás rögzítette, hogy a Hatósághoz átkerülő feladatokhoz kapcsolódóan a 2022. január 1-jén folyamatban lévő peres és nemperes eljárásokban, hatósági és végrehajtási ügyekben, törvényességi felügyeleti és fegyelmi eljárásokban a jogelődök helyébe a Hatóság lép, és a jogelődök által 2022. január 1-jét megelőzően hozott hatósági döntéssel szemben a közigazgatási per megindítására irányuló keresetet 2021. december 31-ét követően a Hatóság ellen kell benyújtani.

Veszélyhelyzeti eljárási szabályok:

- A Veir. II. értelmében a szigorított védekezés ideje alatt (2021. március 8. és 2021. április 19. között) a Be., valamint a Kivezető tv. rendelkezéseit a Veir. II.-ben foglalt kiegészítésekkel kellett alkalmazni azzal, hogy a Kivezető tv. büntetőeljárást érintő valamennyi rendelkezése változatlanul alkalmazandó volt.
A szigorított védekezés ideje alatt a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.), az 1952. évi III. törvény, valamint a Kivezető tv. rendelkezéseit a Veir. II.-ben foglalt eltérésekkel kellett

alkalmazni. A Veir. II. lex specialisnak minősült az 1952. évi III. törvényhez és a Pp.-hez, valamint a Kivezető törvényhez képest, tehát elsődlegesen a Veir. II. szabályait kellett alkalmazni. Ha pedig valamely kérdésben a Veir. II. nem tartalmazott szabályt, akkor a Kivezető tv., az 1952. évi III. törvény és a Pp. szabályai voltak alkalmazandók.

A Veir. II. közigazgatási bírósági eljárásokra vonatkozó rendelkezéseit az 1952. évi III. törvény, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény (Kpntv.) és a Kp. tárgyi hatálya alá tartozó közigazgatási perekben és nemperes eljárásokban kellett alkalmazni, a Kivezető tv. rendelkezéseire is figyelemmel.

- 2021. április 2. napján hatályba lépett **a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III. 6.) Korm. rendelet módosításáról, valamint a Pénzügyi Békéltető Testület eljárása során a veszélyhelyzet idején érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 154/2021. (III. 27.) Korm. rendelet módosításáról szóló 160/2021. (IV. 1.) Korm. rendelet**, amely szerint a Veir. II. akként módosult, hogy a szigorított védekezés végső határideje 2021. április 5. napjáról 2021. április 19. napjára változott. Szabályozta azt az esetet, ha a bíróság 2021. április 19. napját követően tartott tárgyalást, amikor a Veir. II. eltérő eljárásjogi szabályai már nem voltak alkalmazhatók.
- 2021. április 17. napján hatályba lépett **a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III. 6.) Korm. rendelet módosításáról szóló 182/2021. (IV. 16.) Korm. rendelet**, mely a szigorított védekezést nem hosszabbította meg, így 2021. április 20. napjától a szigorított védekezés alatt irányadó eltérő eljárási szabályok már nem voltak alkalmazhatók. Ezt a Korm. rendeletet a Veir. II. hatályvesztéséig, azaz 2021. május 23. napjáig kellett alkalmazni, a folyamatban lévő eljárásokban is. A Korm. rendelet kifejezetten a szigorított védekezés időtartama alatti eljárási cselekményekhez rendelt átmenetet megteremtő előírásokat a polgári és közigazgatási bírósági eljárásokban. A szigorított védekezés megszűnését követően a Kivezető tv. büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvénynek a veszélyhelyzet idején történő eltérő alkalmazásáról szóló 543/2021. (IX. 24.) Korm. rendelet főszabály szerint 2021. szeptember 30. napján lépett hatályba, mely szerint a Be. 298. § (1) bekezdésétől eltérően, ha a terhelttel szemben életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekmény miatt van folyamatban büntető-eljárás, és a 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet szerinti, illetve a 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt a koronavírus-világjárvány akadályozta az előkészítő ülés, illetve a tárgyalás megtartását, a négy évet meghaladó tartamú letartóztatás legfeljebb 2022. szeptember 30. napjáig tarthat.

6.3.1.3. Az elektronikus eljárásokhoz kapcsolódó főbb jogszabályváltozások

- **A kényszerzőlési eljárásra és a felszámolási eljárásra vonatkozó és kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi LXX. törvény 2021. július 1. napjától** kiegészítette a Pp. teljes bizonyító erejű magánokirat feltételeire vonatkozó szabályait. Az új rendelkezés kimondta, hogy teljes bizonyító erejű a magánokirat, ha az eddigi törvényi feltételeken túl zárt rendszerben alkalmazott, tanúsított bizalmi szolgáltatás keretében jött létre.
- **Az egyes eljárások korszerűsítését és a polgárok biztonságának további megerősítését célzó intézkedésekről szóló 2021. évi CXX. törvény 2021. december 2. napján lépett hatályba.** A módosítással kiegészült a Pp. a teljes bizonyító erejű magánokiratra vonatkozó követelmények tekintetében. A módosítás szerint teljes bizonyító erejű a magánokirat, ha a kiállító szóbeli nyilatkozatát az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (E-ügyintézési törvény) szerinti elektronikus ügyintézését biztosító szerv vagy a szolgáltatás használatára jogosult egyéb szerv a Kormány rendeletében meghatározottak szerint mesterséges intelligenciával támogatott szolgáltatás szerint írásbeli formátumba alakította, ha az írásbeli formátumba alakított nyilatkozat tervezetét a kiállító jóváhagyta, és ha a dokumentum a Kormány rendeletében meghatározottak szerint hitelesítve lett.

6.3.1.4. A bíróságok által alkalmazott anyagi jogi szabályok lényegi változásai

- **Az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény 2021. január 1. napjától** bevezette a jogrendszerbe az egészségügyi szolgálati jogviszonyt és meghatározta az egészségügyi

szolgálati jogviszonyban álló személy jogállásának tartalmát, melynek egyik lényege, hogy az állami vagy önkormányzati fenntartású egészségügyi szolgáltatónál csak egészségügyi szolgálati jogviszony keretében lehet egészségügyi tevékenységet végezni. Ehhez kapcsolódik a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) módosítása, mely a „hálapénz” kriminalizálását tartalmazza oly módon, hogy a vesztegetés (Btk. 290. §) és a vesztegetés elfogadása (Btk. 291. §) tényállása kiegészítésre kerül a jogtalan előny adásával és elfogadásával az egészségügyi szolgáltatás nyújtásával összefüggésben. A jogtalan előny meghatározására az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényben (Eütv.) kerül sor.

- **Az egyes törvényeknek az egyenlő bánásmód követelménye hatékonyabb érvényesítését biztosító módosításáról szóló 2020. évi CXXVII. törvény 2021. január 1. napjától módosította az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvényt (Ajbt.).** E szerint az Egyenlő Bánásmód Hatóság az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalába való beolvadással 2021. január 1. napján megszűnt, általános jogutódja az alapvető jogok biztosa. Erre tekintettel az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.) szerinti, az Ebktv. alapján hozott döntések ellen indított, 2021. január 1-jén folyamatban lévő közigazgatási pereket 2021. január 31. napjáig fel kellett függeszteni. A hatóság e törvény szerinti döntéseivel szemben indított közigazgatási perre a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.
- **A börtönsúfoltság miatti kártalanítási eljárással összefüggő visszaélések megszüntetése érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi CL. törvény 2021. január 1. napjától módosította a Vht.-nak** a kártalanítás keretében a fogvatartott elítélt részére kifizetett és a letéti számláján kezelt összegre a kifizetést követően vezetett végrehajtásokra vonatkozó rendelkezéseit.
- **A büntetőeljárásról szóló törvény és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi XLIII. törvény a Btk. módosítása** keretében újraszabályozta a pénzmosásra vonatkozó rendelkezéseket. A **2021. január 1. napjától** hatályos módosítás eredményeként változott a cselekmény elkövetési tárgya, négy alapeseti tényállás került megfogalmazásra, a saját alapcselekményre vonatkozó pénzmosás elkövetési magatartásai is büntetendővé váltak, továbbá az orgazdaság tényállása beleolvadt a pénzmosás tényállásába, így az orgazdaságnak csupán a szabálysértési alakzata maradt meg.
- **Az egyes gyermekvédelmi és szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi CXLVII. törvény 2021. január 1. napján** lépett hatályba. A Ptk. 4:181. § (4) bekezdése akként módosult, hogy ha a kapcsolattartás kérdésében a bíróság döntött, a kapcsolattartás megváltoztatását is a bíróságtól lehet kérni. A fentiekhez kapcsolódóan a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptké.) kiegészült azzal, hogy a Ptk.-nak az egyes gyermekvédelmi és szociális tárgyú törvények módosításáról szóló törvénnyel módosított 4:181. § (4) bekezdését az azt módosító rendelkezés hatálybalépését követően indult ügyekben kell alkalmazni abban az esetben, ha a kapcsolattartást a bíróság 2021. január 1. napját követően szabályozta.
- **A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény módosításáról szóló 2021. évi XCV. törvény főszabály szerint 2021. július 1. napján lépett hatályba.** Módosultak a tagi felelősség változására és a tagsági jogviszony megszűnésére, valamint a társaság tagjainak egy főre csökkenése esetén irányadó szabályok.
- **2021. július 8. napján** hatályba lépett **a pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi LXXIX. törvény,** mely szigorította a kiskorúak sérelmére elkövetett, nemi élet szabadsága és nemi erkölcs elleni bűncselekmények elévülési szabályait, valamint a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezéseket. A módosítás egyértelművé tette, hogy a gyermekpornográfia elkövetőire is alkalmazni kell a Btk. 52. § (3) bekezdésén alapuló végleges foglalkozástól eltiltásra vonatkozó rendelkezést. A módosítás szigorította a szexuális erőszak legsúlyosabb elkövetési formáinak büntetési tételeit, és a korábbinál differenciáltabb módon és szigorúbban szabályozta a gyermekpornográfia tényállását.

6.3.2. Az OBH jogszabály-véleményezéssel kapcsolatos tevékenysége

6.3.2.1. Véleményezett jogszabályok és eredmények

2021. évben az OBH-hoz **162 db** jogszabály-véleményezési ügy érkezett, a véleményezett tervezetek és javaslatok – küldő szerinti – megoszlását az alábbi táblázat szemlélteti.

Küldő szerv	Érkezett ügyek száma	Ügyek jellege
Belügyminisztérium	9	jogszabály-tervezet
Emberi Erőforrások Minisztériuma	6	jogszabály-tervezet
Honvédelmi Minisztérium	2	jogszabály-tervezet
Igazságügyi Minisztérium	46	jogszabály-tervezet
Innovációs és Technológiai Minisztérium	2	jogszabály-tervezet
Miniszterelnökség	4	jogszabály-tervezet
Pénzügyminisztérium	5	jogszabály-tervezet
Országgyűlés honlapjáról	20	törvényjavaslat
Bíróságok	18	jogalkotási javaslat, jogalkalmazói tapasztalatok
Kúria	2	jogalkotási javaslat, jogalkalmazói tapasztalatok
OBH szervezeti egységei	8	jogalkotási javaslat, észrevételek, javaslatok kérése
Bírószági szervezeten és minisztériumokon kívüli külső szervek	3	tájékoztatás kérése
Egyéb, nem kodifikációs ügyek	37	vegyes, más osztályok, főosztályok ügyeihez kapcsolódó teendők
ÖSSZESEN	162	

A 2020. évi ügyérkezéshez képest (173 db) 2021. évben közel 7%-kal csökkent az ügyek száma, mely annak tudható be, hogy a veszélyhelyzet időszakában túlnyomó többségben a rendkívüli (rendeleti szintű) jogalkotás volt a jellemző, továbbá gyakoriak voltak az olyan törvények, illetve rendeletek, amelyek számos jogszabályt egy előterjesztésben módosítottak, azonban csak egy ügyként jelentkeztek a jogszabály-véleményezési tevékenységben.

6.3.3. Kezdeményezések

6.3.3.1. 2021. évben elfogadott, vagy hatályba lépett jogszabály-módosítási javaslatok

A civilisztikai ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnöke a **Pp.** átfogó módosításának előkészítése során számos módosítási javaslatot terjesztett elő, melyet a jogalkotó támogatott. A módosítások folytán a keresetváltogatás és ellenkérelem-változtatás szabályai átalakításra kerültek, a keresetlevél tartalmi elemei, valamint a családjogi perek eljárási szabályai módosultak.
- Az OBH elnökének kezdeményezésére módosult az ingatlan-nyilvántartásról szóló **1997. évi CXLI. törvény (Inytv.)**, a jogalkotó az Inytv. 64. §-ának (4) bekezdését visszaállította, így ismételen jogorvoslatra van lehetőség a perfeljegyzés bírósági elrendelésével szemben.

A büntető ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnöke kezdeményezte a **Be.** 750. §-ának módosítását. A javaslat lényege, hogy a távollévő terhelttel szemben folyamatban lévő eljárásban az elsőfokú bíróság határozatának indokolása

korlátozott fellebbezés esetén is tartalmazza a teljes felülbírálat elvégzéséhez szükséges tartalmi elemeket arra az esetre, ha a vádlott felkutatására tett intézkedések a másodfokú bírósági eljárásban vezetnek eredményre.

- Az OBH elnökének kezdeményezésére módosult a fogvatartott személy esetében a büntetőeljárás lefolytatása, továbbá a büntetőügyekben hozott határozatok végrehajtása során a bíróságokra és egyéb szervekre háruló feladatokról szóló **9/2018. (VI. 11.) IM rendelet**. A jogalkotó támogatta az OBH elnökének a gazdasági hivatalok törvényszéki követelések behajtásával kapcsolatos szabályozására tett javaslatait.

A bíróságok szervezetét, valamint a bírák jogállását érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnökének kezdeményezésére módosultak az **lasz.** rendelkezései. A módosítás folytán 2021. január 1. napjától az igazságügyi alkalmazottak részére - a költségvetési helyzet függvényében – megnyílt a cafetéria-juttatás biztosításának lehetősége.
- Az OBH elnökének kezdeményezésére kiegészítésre kerültek a **Bjt.** és az **lasz.** jubileumi jutalomra vonatkozó szabályai. A módosítás folytán a bírák és az igazságügyi alkalmazottak 45 év bírói szolgálati és igazságügyi alkalmazotti szolgálati jogviszony esetén is jogosulttá váltak jubileumi jutalomra.
- Az OBH elnökének kezdeményezésére módosultak a **Bjt.-nek** a bírói munka értékelésére vonatkozó rendelkezései. A módosítás folytán a tényleges bírói működés fogalma egyértelműsítésre került. A bíróvizsgálat tárgya a módosítással pontosítva lett, kimondva, hogy elsősorban a jogerősen befejezett ügyekre terjed ki a vizsgálat. A módosítás értelmében egyértelművé vált, hogy soron kívüli vizsgálat elrendelhető a határozott időre kinevezett bíró vonatkozásában is, továbbá módosultak a vizsgáló kizárására vonatkozó szabályok.
- Az OBH elnökének kezdeményezésére módosult **a veszélyhelyzet ideje alatt a bírósági és ügyészségi szervezeti és jogállási törvények egyes rendelkezéseinek eltérő alkalmazásáról szóló 531/2020. (XI. 28.) Korm. rendelet**. A módosítás folytán a bírósági vezetők a veszélyhelyzet ideje alatt is kinevezhetők.

6.3.3.2. 2021. évben kezdeményezett – de még el nem fogadott – jogszabály-módosítási javaslatok

A civilisztikai ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnöke kezdeményezte a **Kp.** módosítását. A módosítás célja a közszolgálati perek észszerű határidőn belüli elbírálásának előmozdítása, a perjogi szabályozás további pontosításával.
- Az OBH elnöke kezdeményezte az **Itv.** módosítását. A javaslatok a bíróság által kiadott másolat után járó igazgatási szolgáltatási díj mértékének jogszabályi előírására és törvényi felhatalmazó rendelkezés megalkotására irányultak.
- Az OBH elnöke kezdeményezte **a bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásáról szóló 2017. évi XLIII. törvény (Ánytv.)** módosítását. A javaslat alapján az általános meghatalmazottak nyilvántartásában szereplő adatoknál a jogi képviselők vonatkozásában a kamarai azonosítószám kerülne feltüntetésre.

A büntető ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnöke kezdeményezte a **Btk.** módosítását. A módosítás új törvényi tényállás bevezetésére irányul: a bíró, igazságügyi alkalmazott, ügyész vagy ügyészségi alkalmazott személyes adataival történő visszaélést bűncselekménynek minősíti.
- Az OBH elnöke kezdeményezte a fentieken túl a **Btk.** 45. §-ának módosítását. A két életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés „találkozása” esetére irányadó Btk. szabályból az következik, hogy az ismételten kiszabott életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés helyett a korábbi szabadságvesztés büntetést kell végrehajtani, ha annak végrehajtása még nem fejeződött be. A Btk. azonban nem rendelkezik arról, hogy a korábbi életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésből engedélyezett feltételes szabadságot a későbbi ügyben eljáró és újabb életfogytig tartó szabadságvesztés büntetést kiszabó bíróság megszüntethetné. A javaslat ezt a hiányosságot pótolja.

A bíróságok szervezetét, valamint a bírák jogállását érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnöke kezdeményezte a **Bjt.** módosítását. A módosítás célja, hogy a bíró – bizonyos élethelyzetek esetén – indokolt kérelmére, pályázat nélkül áthelyezhető legyen a beosztási helyével azonos, vagy alacsonyabb szintű bíróságra.
- Az OBH elnöke kezdeményezte a **Bjt.** és az **lasz.** módosítását. A módosítási javaslatban foglaltak szerint a bíró, illetve a kijelölt bírósági titkár személyes adatai nem kezelhetők azon okkal vagy céllal, amely a már meghozott vagy várható szakmai döntéseik, gyakorlatuk értékeléséhez, elemzéséhez, azaz “bíróprofilozáshoz” vezet.

II. A bírósági szervezet emberi erőforrásai

1. A bírósági szervezet vezetői

1.1. A bírósági vezetők száma

A bírósági szervezetrendszerben 2021. december 31. napján az engedélyezett létszámról rendelkező határozatok alapján 436 határozott és 358 határozatlan időre kinevezett, azaz összesen 794 bírósági vezető volt.

A Kúria elnöke nevez ki 44 vezetőt:

- a Kúria főtitkárát,
- a Kúria főtitkár-helyettesét,
- a Kúria kollégiumvezetőit,
- a Kúria kollégiumvezető-helyetteseit,
- a Kúria tanácselnökeit.

Az OBH elnöke nevez ki 121 vezetőt:

- az ítéltáblák elnökeit, elnökhelyetteseit és kollégiumvezetőit,
- a törvényszékek elnökeit, elnökhelyetteseit és kollégiumvezetőit.

Az ítéltáblai elnökök 54 vezetőt neveznek ki:

- az ítéltábla kollégiumvezető-helyetteseit,
- az ítéltábla tanácselnökeit.

A törvényszéki elnökök 572 vezetőt neveznek ki:

- a törvényszék kollégiumvezető-helyetteseit,
- a törvényszék tanácselnökeit,
- a járásbíróságok elnökeit és elnökhelyetteseit,
- a csoportvezetőket és a csoportvezető-helyetteseket.

1.2. Vezetői változások

2021. évben az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó bírósági vezetői álláshelyek közül 39 esetben volt folyamatban pályázati eljárás. Ezek közül 15 álláshely még 2021. év előtt üresedett meg a kinevezési (megbízási) idő lejártá miatt. A megüresedett és megüresedő tisztségek betöltése érdekében a pályázatok kiírása és elbírálása folyamatosan zajlott.

2021. évben az elbírált 34 pályázatból 27 esetben történt kinevezés, míg 2 esetben pályázó hiányában, 4 esetben a véleményező testületek többségi támogatásának hiányában, míg 1 esetben egyéb okból került sor a pályázat eredménytelenné nyilvánítására. A kinevezésekre minden esetben a véleményező bírói testületek javaslataival egyezően került sor.

1.3. A bírósági vezetők kinevezési és pályázati rendszerének lényege

A bírósági vezetők kinevezése – a határozatlan időre szóló tanácselnöki kinevezés kivételével – 6 évre szól. Bírósági vezetői tisztséget csak határozatlan időre kinevezett bíró tölthet be.

A bírósági vezetői állást pályázat útján kell betölteni. A pályázókról titkos szavazás útján véleményt nyilvánít a véleményező szerv (pl.: teljes ülés, összbírói értekezlet, kollégium, csoport). A kinevezésre jogosult a pályázatokat a pályamű, a pályázó személyes meghallgatása, valamint a véleményező szerv javaslata alapján bírálja el.

A Bszi. 132. § (4) bekezdése alapján a kinevezésre jogosultat a véleményező szerv javaslata nem köti, ha azonban attól eltérő döntést hoz, írásban köteles azt indokolni. A Bszi. 132. § (6) bekezdése szerint, ha az OBH elnöke – vagy a Kúria elnöke – olyan pályázót kíván kinevezni, aki a véleményező szerv

többségi támogatását nem nyerte el, a kinevezés előtt köteles beszerezni az Országos Bírói Tanács (a továbbiakban: OBt) előzetes véleményét a pályázóról. Az ilyen pályázó kinevezésére csak abban az esetben kerülhet sor, ha a kinevezéssel az OBt egyetért.

Az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó vezetők esetében az Igazgatási Szabályzat tartalmazza a véleménynyilvánítás rendjét.

A Bszi. 132. § (2) bekezdése alapján a kinevezésre jogosult a pályázatot valamely pályázó kinevezésével vagy a pályázat eredménytelenné nyilvánításával bírálja el. Amennyiben a pályázat eredménytelenné nyilvánítására kerül sor, új pályázatot kell kiírni. Az új pályázat eredménytelensége esetén a kinevezésre jogosult a bírósági vezetői állást - legfeljebb egy évre - megbízás útján töltheti be.

A törvényszéki elnökök által 2021. évben elbírált pályázatok számának alakulása

Vezetői tisztség megnevezése	Kinevezéssel zárult pályázat	Eredménytelenné nyilvánított pályázat	Elbíralt pályázatok száma
kollégiumvezető-helyettes	11	0	11
járásbírói elnök	26	2	28
járásbírói elnökhelyettes	9	1	10
csoportvezető	19	1	20
csoportvezető-helyettes	9	0	9
tanácselnök	35	3	38
Összesen	109	7	116

2. A bírósági szervezetben foglalkoztatottak

A bírósági szervezetrendszerben közel 12.000 fő dolgozik, a létszám megoszlása 2021. december 31. napján a következők szerint alakult:

	2019. 12. 31-én		2020. 12. 31-én		2021. 12. 31-én	
	E*	T**	E	T	E	T
Bíró	3 007	2 926	3 027	2 829	2 976	2 745
Bírói titkár	928	911	950	938	958	989
Bírói fogalmazó	263	233	263	239	260	212
Egyéb igazságügyi alkalmazott	7 565	7 675	7 594	7 642	7 649	7 672
Összesen:	11 763	11 745	11 834	11 648	11 843	11 618

*E=engedélyezett **T=tényleges

2021. évben az engedélyezett bírói létszám csökkenésének oka, hogy az ügyforgalmi mutatók alapján bírói álláshelyek megszüntetése vált indokolttá. Az igazságügyi alkalmazotti létszámnövekedés elsődleges indoka, hogy 2021. évben a jogegységi panasz intézményének bevezetésére figyelemmel a Kúrián összesen 49 igazságügyi alkalmazotti álláshely rendszeresítése történt, valamint az eddig szolgáltató által elvégzett takarítási és őrzés-védelmi feladatok saját munkaerővel történő kiváltása érdekében igazságügyi alkalmazotti álláshelyek rendszeresítésére is sor került.

Magyarország legkisebb bírósága továbbra is a Zirci Járásbírói: az 1 fős bírói és a 4 fős igazságügyi alkalmazotti létszám 2020. évhez képest változatlan.

A legnagyobb járásbíróóság a Pesti Központi Kerületi Bíróság (PKKB): a bíróság tényleges létszáma összesen 738 fő, melyből 204 bíró és 534 igazságügyi alkalmazott.

A törvényszékek közül a Fővárosi Törvényszék nemcsak ügyérkezés, hanem létszám tekintetében is kiemelkedik a törvényszékek közül. 2021. december 31. napján a tényleges dolgozói létszám 2.769 fő volt, melyből 710 bíró és 2.059 igazságügyi alkalmazott.

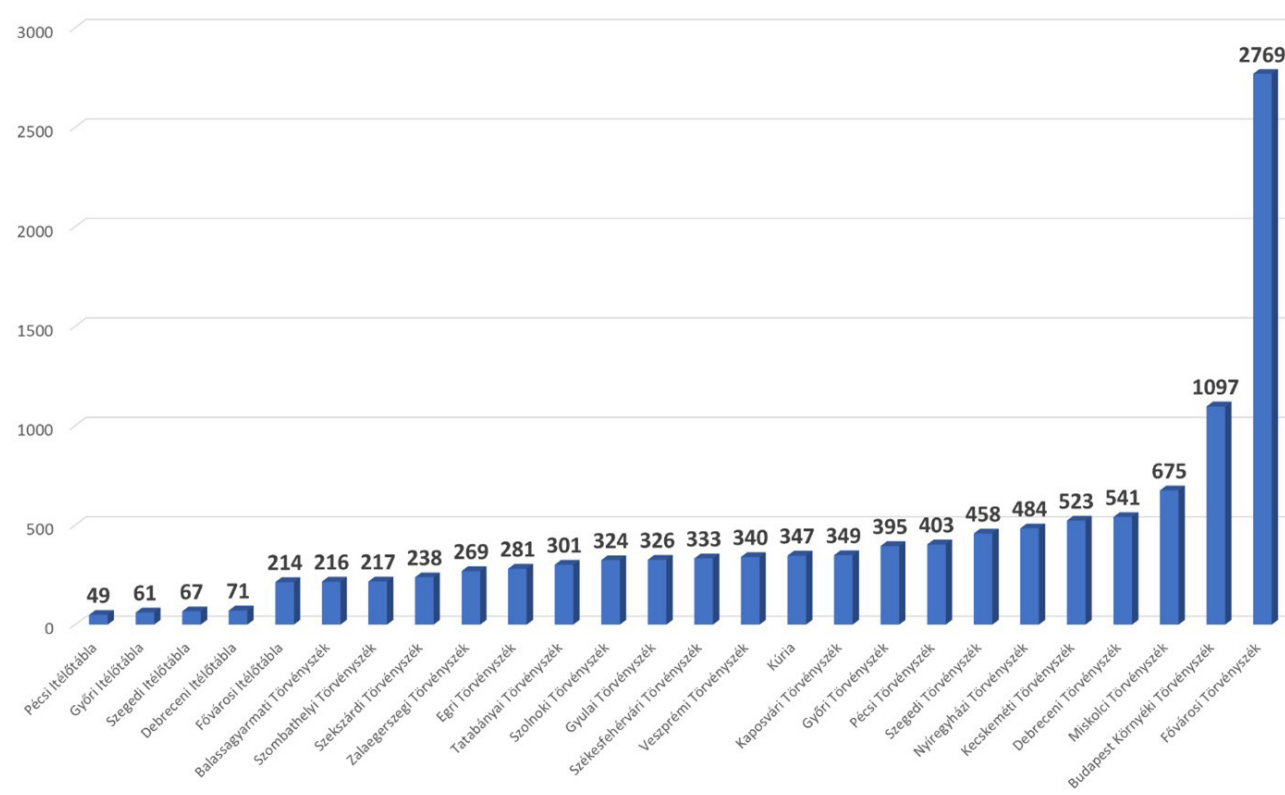
A legkisebb létszámú törvényszéken, a Balassagyarmati Törvényszéken mindösszesen 216 fő dolgozott: 43 bíró és 173 igazságügyi alkalmazott.

Az ország legnagyobb létszámú ítélőtáblája a Fővárosi Ítélőtábla, ahol 2021. december 31. napján ténylegesen 214 fő dolgozott: 84 bíró és 130 igazságügyi alkalmazott.

A Pécsi Ítélőtábla továbbra is a legkisebb ítélőtábla az országban, létszáma 49 fő, melyből 16 bíró és 33 igazságügyi alkalmazott.

A következő diagram az egyes bíróságok tényleges létszámát mutatja be.

A bíróságok tényleges létszáma 2021. december 31. napján

3. Változások a bírói karban

3.1. Pályázatok, kinevezések

Bírói álláshelyet főszabály szerint nyilvános pályázat útján lehet betölteni, kivéve a Bjt. 8. §-ában meghatározott eseteket.

A pályázat elbírálása több lépcsőben történik. A pályázót meghallgatja a pályázattal érintett bíróság bírói tanácsa, majd felállít egy rangsort a pályázók között. A rangsorolás módját részletesen szabályozza a Bjt., valamint a bírói pályázatok elbírálásának részletes szabályairól és a pályázati rangsor kialakítása során adható pontszámokról szóló 7/2011. (III. 4.) KIM rendelet. A törvényszék, illetve az ítélőtábla elnöke a bírói tanács rangsorával egyetérthet, illetve írásban indokolva javasolhatja, hogy a második vagy harmadik helyen álló pályázó töltsen be az álláshelyet. Amennyiben az OBH elnöke az álláshelyet a bírói tanács által felállított rangsor első helyén álló pályázóval kívánja betölteni, és ez a pályázó nem tölt be bírói tisztséget, a pályázó kinevezésére tesz előterjesztést a köztársasági elnökhöz. Ha a pályázó bíró, akkor az OBH elnöke az áthelyezéséről dönt. Amennyiben az OBH elnöke az álláshelyet a bírói

tanács által felállított rangsor második vagy harmadik helyén szereplő pályázóval kívánja betölteni, az OBT egyetértését szükséges beszereznie.

2021. évben az OBH elnöke 33 bírói álláspályázatot bíralt el, melyekre összesen 221 pályázat érkezett. Az elbíralt pályázatok eredményeként az OBH elnöke 7 bíró kinevezésére tett javaslatot – ezek mindegyikét elfogadta a köztársasági elnök –, 25 esetben pedig áthelyezésről döntött. A pályázatok közül 1 eredménytelenül nyilváníttatására került sor. Az OBH elnöke 30 álláspályázat esetében a bírói tanácsok rangsorának megfelelően hozta meg döntését.

Az OBH elnöke két esetben kívánt eltérni a bírói tanács által felállított rangsortól:

- A Zalaegerszegi Törvényszék 22. számú büntető ügyszakos álláshelye vonatkozásában a törvényszék elnökének javaslatával egyezően a 2. helyen rangsorolt pályázó áthelyezésével kívánta elbírálni a pályázatot. Az OBT az 50/2021. (V. 13.) számú határozatában nem értett egyet az OBH elnökének javaslatával, ezért az OBH elnöke a pályázati rangsor első helyén álló pályázó áthelyezéséről döntött.
- A Debreceni Törvényszék 46. számú büntető (katonai) ügyszakos álláshelye vonatkozásában a törvényszék elnökének javaslatától eltérően a 2. helyen rangsorolt pályázó áthelyezésével kívánta elbírálni a pályázatot. Az OBT a 85/2021. (X. 6.) számú határozatában egyetértett az OBH elnökének javaslatával.

3.2. Szolgálati viszony megszűnések

2021. évben összesen 104 bíró szolgálati viszonya szűnt meg, az alábbiak okán:

- a felső korhatárt elérte: 61 fő,
- 40 év szolgálati idő elérésére és az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltésére tekintettel nyugállományba helyezését kérte: 23 fő,
- lemondott: 14 fő,
- elhunyt: 4 fő,
- határozatlan időre történő bírói kinevezését nem kérte: 1 fő,
- határozatlan idejű bírói kinevezésre nem volt alkalmas: 1 fő.

3.3. Kijelölések

A bírák kijelölésére egy adott ügyszak speciális jellegére figyelemmel, illetve egy ügyszakon belül olyan ügyek elbírálása érdekében kerül sor, amelyek speciális ismeretek vagy képesítés meglétét feltételezik, vagy törvény rendelkezése értelmében az adott ügyben csak erre kijelölt bíró járhat el.

A Bjt. 30.§-a rendelkezik az OBH elnöke - és a Kúria elnöke - általi kijelölésekről, míg a Be. 463. §-a alapján a nyomozási bírót és a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (Bv.tv.) 47. §-a alapján a büntetés-végrehajtási ügyekben eljáró bírót a törvényszék elnöke jelöli ki.

Az Alaptörvény 27. cikk (3) bekezdése szerint törvény által meghatározott ügyekben, egyesbíró hatáskörében bírósági titkár is eljárhat.

Az Iasz. 41/A. § (1) bekezdése értelmében a törvényszék elnöke jelöli ki a törvény által meghatározott ügyben egyesbíró hatáskörében eljárásra jogosult bírósági titkárokat. A járásbírószágon működő titkárok esetében a törvényszék elnöke a járásbírószágon elnökének javaslatára dönt a kijelölésről.

A bírósági elnökök javaslatára 2021. évben az OBH elnöke

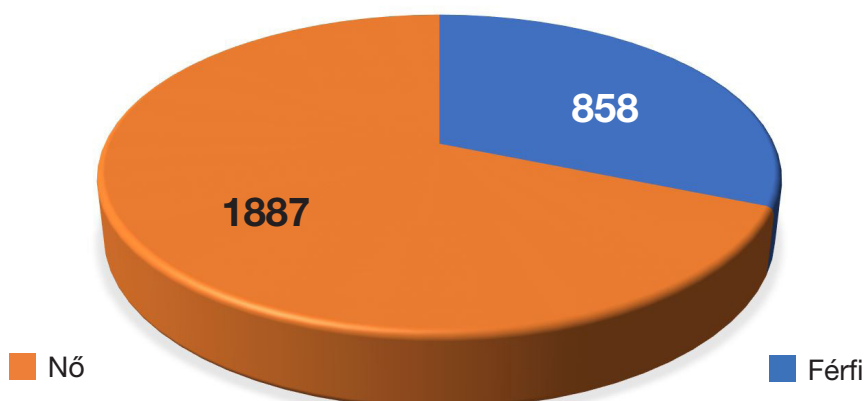
- 12 bírót jelölt ki fiatalok ügyében ítélező bírónak,
- 12 bírót jelölt ki közigazgatási ügyekben eljáró bírónak,
- 8 bíró közigazgatási ügyekben eljáró bírói kijelölését szüntette meg,
- 7 bírót jelölt ki munkaügyi ügyekben eljáró bírónak,
- 1 bíró munkaügyi ügyekben eljáró bírói kijelölését szüntette meg,
- 5 bírót jelölt ki bírósági közvetítővé, továbbá
- 10 bíró és 3 bírósági titkár bírósági közvetítői kijelölését szüntette meg.

4. A bírói kar összetétele

4.1. Nemek szerinti megoszlás

2021. évben össz-szervezeti szinten a női bírák száma 1.887 fő (69%), a férfi bírák száma 858 fő (31%) volt. A bírák nemek szerinti megoszlásának aránya az előző év azonos időszakához képest döntően nem változott.

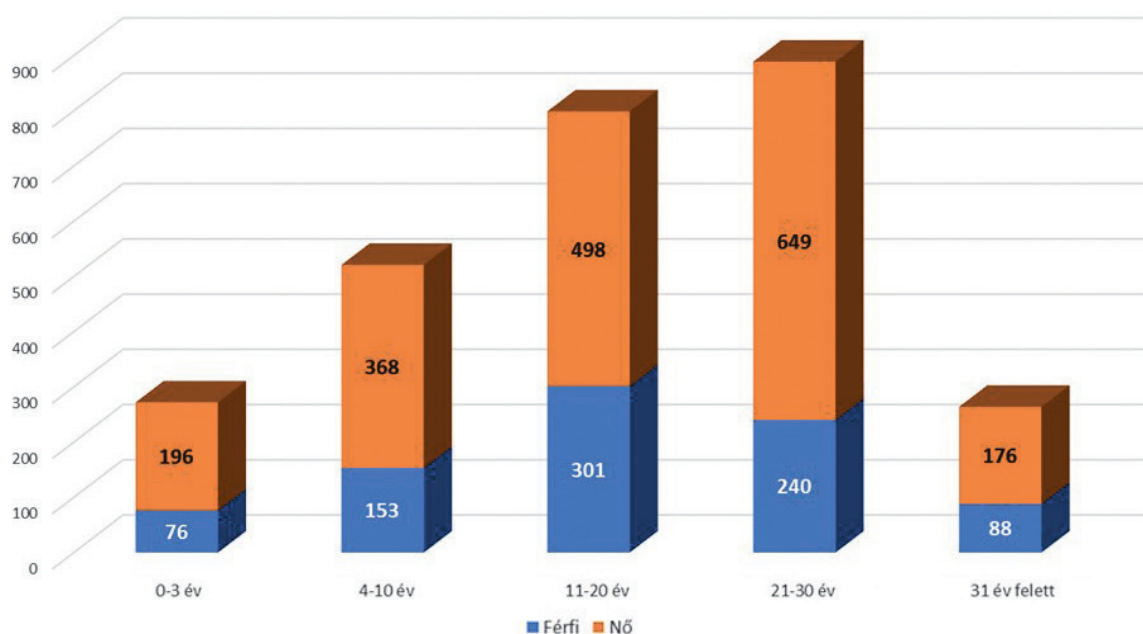
2021. december 31. napján jogviszonyban álló bírák nemek szerinti megoszlása

4.2. Bírói gyakorlati idő

2021. december 31. napján a kinevezett bírák közel egyharmada (889 fő) 21 és 30 év közötti gyakorlati idővel rendelkezett, a 0-3 év gyakorlattal rendelkező bírák száma 272 fő volt. A 31 év feletti gyakorlati idővel rendelkezők száma 264 fő, ez a létszám magasabb a 2020. évi adatokhoz képest (253 fő). A bírák 61%-a (1.688 fő) 11-30 év bírói gyakorlattal rendelkezik. A bírói kar gyakorlati idő szerinti megoszlását a következő diagram szemlélteti.

**Gyakorlati idő és nemek közötti megoszlási arány a jogviszonyban álló bírák között
2021. december 31. napján**

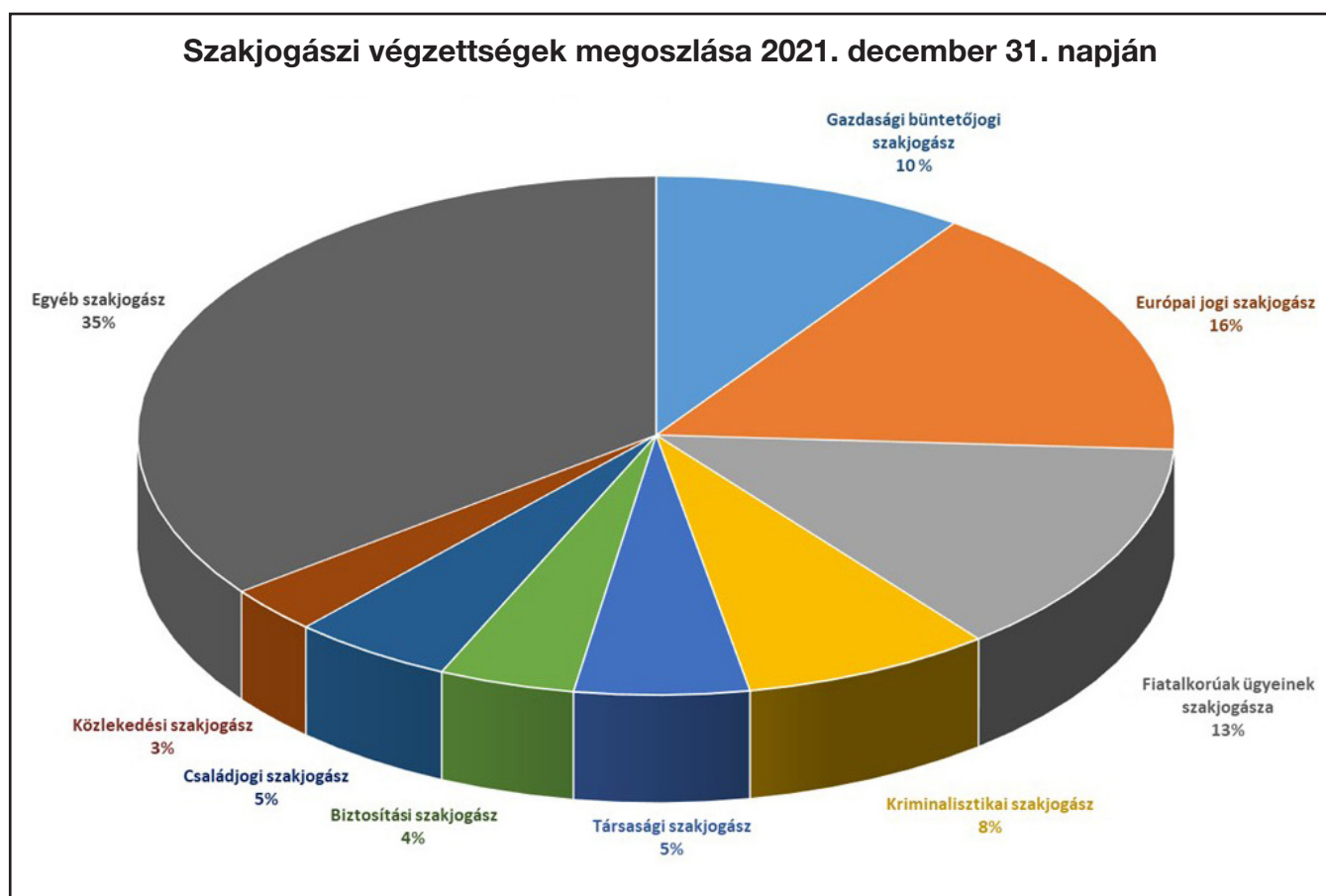
4.3. Többletképzettség

2021. év végén a 2.745 kinevezett bíróból összesen 37 bíró rendelkezett PhD fokozattal, 980 bíró pedig összesen 1.159 db szakjogászi végzettséggel.

Közülük

- 113 bírónak gazdasági büntetőjogi,
- 187 bírónak európai jogi,
- 156 bírónak fiatalkorúak ügyeinek,
- 90 bírónak kriminalisztikai,
- 63 bírónak társasági,
- 49 bírónak biztosítási,
- 58 bírónak családjogi, míg
- 34 bírónak közlekedési szakjogászi végzettsége van.

A bírák fentiekén túl további 409 db egyéb szakjogászi végzettséggel is rendelkeznek.

4.4. Nyelvvizsga

A bírói karból 2021. év végén 1.643 fő (a bírói létszám 60%-a) rendelkezett középfokú vagy felsőfokú nyelvvizsgával. A legelterjedtebb nyelvek közül – középfokú vagy felsőfokú – angol nyelvvizsgája 1.110 főnek, német nyelvvizsgája 724 főnek, orosz nyelvvizsgája 165 főnek, míg francia nyelvvizsgája 116 főnek volt.

Összesen 604 olyan bíró volt, aki 2 vagy annál több nyelvből rendelkezett közép-, vagy felsőfokú nyelvvizsga bizonyítvánnyal.

5. Emberi erőforrások elosztása

5.1. Létszámváltozások, létszámelvek

Továbbra is kiemelt cél, hogy az ügyteher arányosítása érdekében a megüresedett bírói álláshelyek pályázati kiírása az arra leginkább rászoruló szervezeti egységnél történjen meg. Ennek keretében sor kerül a pályázatot kiírni szándékozó bíróság engedélyezett létszámának, ügyforgalmi helyzetének, valamint az ott dolgozó bírák munkaterhének elemzésére.

2021. évben a jogegységi panasz intézményének bevezetésére figyelemmel a Kúrián összesen 49 igazságügyi alkalmazotti álláshely rendszeresítése történt.

Igazságügyi alkalmazotti álláshelyek (7 fő) rendszeresítése történt 2021. évben a Csornai Járásbíróság és a Balatonfüredi Törvénykezési Hely 2022. január 1-jei működésének megkezdésére figyelemmel. Fizikai dolgozói álláshelyek (11 fő) rendszeresítésére a szerződéses megbízási jogviszonyok kiváltása, a takarítás saját munkaerővel történő ellátásának biztosítása érdekében került sor.

2021. évben több alkalommal vizsgálat tárgya volt a megüresedett, illetve pályázati kiírási kérelemmel érintett bírói álláshelyek fenntartásának indokoltsága. Ennek keretében bírói álláshelyek pályázati kiírásáról, megszüntetéséről, illetve a pályázati kiírást illetően a döntés 6 hónappal történő elhalasztásáról született döntés.

2021. évben 60 bírói álláshely megszüntetéséről született határozat:

• Budapest Környéki Törvényszék	2 bírói álláshely
• Fővárosi Törvényszék	23 bírói álláshely
• Debreceni Törvényszék	8 bírói álláshely
• Győri Törvényszék	1 bírói álláshely
• Gyulai Törvényszék	2 bírói álláshely
• Kaposvári Törvényszék	6 bírói álláshely
• Kecskeméti Törvényszék	1 bírói álláshely
• Miskolci Törvényszék	2 bírói álláshely
• Nyíregyházi Törvényszék	3 bírói álláshely
• Pécsi Törvényszék	2 bírói álláshely
• Szegedi Törvényszék	2 bírói álláshely
• Szekszárdi Törvényszék	1 bírói álláshely
• Szolnoki Törvényszék	4 bírói álláshely
• Tatabányai Törvényszék	1 bírói álláshely
• Veszprémi Törvényszék	2 bírói álláshely

A bírói munkateher kiegyenlítése céljából – többnyire a törvényszéki elnökök kezdeményezése alapján – bírói álláshelyek átalakítására is sor került az egyes törvényszékeken belül. Több esetben a bírósági vezetői álláshelyek bírói álláshelyekké történő, valamint a törvényszéki bírói álláshelyek és járásbírósági bírói álláshelyek egymás közötti átalakítására került sor.

Ily módon 2021. évben 13 bírói álláshely átalakításáról született döntés:

• Budapest Környéki Törvényszék	1 bírói álláshely
• Debreceni Törvényszék	1 bírói álláshely
• Fővárosi Törvényszék	2 bírói álláshely
• Győri Törvényszék	1 bírói álláshely
• Gyulai Törvényszék	1 bírói álláshely
• Kaposvári Törvényszék	1 bírói álláshely
• Nyíregyházi Törvényszék	2 bírói álláshely
• Pécsi Törvényszék	1 bírói álláshely
• Szegedi Törvényszék	1 bírói álláshely
• Szekszárdi Törvényszék	1 bírói álláshely
• Veszprémi Törvényszék	1 bírói álláshely

Az OBH elnöke a bírót, illetve a bírósági titkárt a Bjt. 27/A. § (1) bekezdésében meghatározott szervekhez (érintett szerv) is beoszthatja. Ehhez a bíró hozzájárulása és az érintett szerv vezetőjének kezdeményezése szükséges. Erre figyelemmel 2021. évben 1 bíró az Alkotmánybíróság Hivatalában, 6 bíró és 1 bírósági titkár pedig az Igazságügyi Minisztériumban dolgozott, akik közül az év folyamán 2 bíró beosztása megszüntetésre került.

6. Címviselés és címadohányozás

A bírák munkájának elismeréseként az OBT – a Bjt. 174. § (1) bekezdése alapján – a bíró részére „kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas”, illetve „kiválóan alkalmas” minősítés, és az adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött legalább 6 év után – beszámítva a magasabb szintű bíróságon bírói szolgálati viszonyban töltött időt is – címzetes bíró címet adományozhat.

Az OBT a döntését a törvényszék, az ítélőtábla, illetve a Kúria elnökének indítványára, az OBH elnökének kezdeményezésére hozza meg.

Amíg a Bjt. 174. § (1) bekezdése alapján az OBT által adományozott cím opcionális, addig a Bjt. 174. § (2) bekezdése kimondja, hogy a bírói szolgálati idő elismeréseként, az adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött legalább húsz év után – beszámítva a magasabb szintű bíróságon bírói szolgálati viszonyban töltött időt is – az OBH elnöke címzetes bíró címet adományoz.

2021. évben 65 fő kapott címzetes bíró címet, közülük 30 fő a tényleges bírói gyakorlattal eltöltött 20 év után, 35 fő pedig elismerésként.

Figyelemmel az időközbeni jogviszony megszűnésekre is, 2021. december 31. napján összesen 675 bíró viselt címzetes bíró címet a szervezetben, közülük

- 11 bíró kúriai tanácsos,
- 7 bíró címzetes kúriai bíró,
- 159 bíró címzetes táblabíró,
- 498 bíró címzetes törvényszéki bíró címmel rendelkezik.

7. Bírósági életpálya

A bírósági életpálya célja, hogy a bírósági szervezetet, a bírói és az igazságügyi alkalmazotti hivatást vonzóvá tegye a munkaerőpiacon, valamint a szervezetben dolgozók elköteleződését megbecsüléssel, elismeréssel erősítse.

A bírósági életpálya alapját képező, három ütemben megvalósuló bírósági illetményreform 2020. évi első ütemét követően 2021-ben megvalósult a második ütem is. Ennek keretében a bírói illetményalap 2021. január 1. napjától – a korábbi bírói illetményalap 12%-os emelésével – 507.730.- forintban került megállapításra. Így a bírák illetménye – az illetményreform bevezetését megelőző időszakhoz képest – átlagosan 45%-kal, az igazságügyi alkalmazottak bére pedig 12%-kal emelkedett.

2021. évben is célul tűztük ki a korábbi években kialakított illetményen felüli juttatások megtartását. Ennek keretében került biztosításra a bíróságok számára a bírák soron kívüli előresorolásának, valamint az igazságügyi alkalmazottak teljesítményértékeléséhez kapcsolódó illetményemelésének pénzügyi fedezete, továbbá elismerésre került a szolgálati jogviszonyban töltött idő mellett az egész évben nyújtott kiváló teljesítmény is. 2021. évben a jogosultsági feltételeknek megfelelő bírák és igazságügyi alkalmazottak húsvéti hozzájárulásban és ruházati költségtérítésben is részesültek.

2021. január 1. napjától módosult az lasz. 121. § (1) bekezdés h) pontja, így ismételten lehetőség nyílt az igazságügyi alkalmazottak részére cafetéria-juttatás biztosítására. Erre figyelemmel 2021. évben valamennyi, a bírósági szervezetben szolgálatot teljesítő igazságügyi alkalmazott – a bírák részére kötelezően fizetendő cafetéria-juttatásnak megfelelő összegű – cafetéria-juttatásban részesült.

A családbarát szervezeti kultúra erősítése érdekében 2021. évben is biztosításra került a jogosultsági feltételeknek megfelelő dolgozók számára a bölcsődei- és óvodai támogatás, valamint az iskolakezdési támogatás.

A dolgozók önképzését, többlettudását támogatta a 2021. évben is meghirdetett Werbőczy ösztöndíj program, valamint a bírák részére megállapított önképzési támogatás.

Az Országgyűlés 2021. június 15. napján elfogadta a Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvényt, melyben a bírói illetményalap mértéke 2022. január 1-jétől – a 2021. évi bírói illetményalapnak a 2020. évi bírói illetményalap 13%-ának megfelelő összeggel történő emelésével – 566.660.- forintban került megállapításra.

III. Tárgyi feltételek

1. A bírósági szervezet működését biztosító épületek

1.1. Bírósági ingatlanok

1.1.1. Épületállomány

A bírósági szervezet kezelésében 2021. év végén 113 városban 185 db, összesen 462.220 m² nettó alapterületű ingatlan volt.

Az ingatlanok műszaki állapotának figyelemmel kísérése, fenntartása, fejlesztése az OBH kiemelt feladata. A rendelkezésre álló forrásokat az OBH a rövid és középtávú tervekkel összhangban a tárgyi évre vonatkozóan készített beruházási terv szerint használja fel.

Az előzetesen jóváhagyott beruházási terv szerint az igényfelmérések alapján tervezett fejlesztések közül az egyszerűbb munkákat a törvényszékek, az összetett, több évre áthúzódó fejlesztéseket pedig az OBH saját beruházásként valósítja meg.

1.1.2. A bírósági ingatlanok használat szerinti megoszlása

A bíróságok vagyonkezelésébe – ideértve a bérelt ingatlanokat is – 2021. évben országosan 185 ingatlan tartozott. A bíróságok kezelésében lévő ingatlanok megoszlása:

- 154 ítélkezési célt szolgáló épület,
- irattárak összesen 3.112 m² alapterületen,
- egyéb épületek (pl.: üdülő, garázs) összesen 4.658 m² alapterületen.

A Gödöllői Járásbíróság és a Szarvasi Járásbíróság a két ingatlan teljes körű felújításának idejére ideiglenes elhelyezést biztosító épületbe költözött.

1.2. Kiemelt projektek, fejlesztések

1.2.1. Kúria projekt – Kossuth téri Igazságügyi Palota

A 2016-ban meghirdetett Steindl Imre Program eredményeként teljeskörűen megvalósulhat a Budapest V. kerület, Kossuth Lajos tér és környezete történetileg hiteles helyreállítása és a teret övező valamennyi épület és a térhez kapcsolódó közterületek felújítása.

A projekt célja, hogy – együttműködve a Steindl Imre Program Nonprofit Zrt.-vel – megtörténjen a Kúria átköltözésének előkészítése a Kossuth téri Igazságügyi Palotába.

Az Igazságügyi Palota épületének tervezési feladatai összevonásra kerültek az Agrárminisztérium épületének átalakításához kapcsolódó tervezési feladatokkal. A tervezési program véglegesítését követően a tervezési szerződés megkötésére 2019 októberében került sor. A Projekt Irányító Bizottság 2020 januárjában megtartott ülésén a tervezésre vonatkozó döntéselőkészítő tanulmányterv véleményezésére került sor. Az építési engedélyezési tervdokumentáció 2020. év végére készült el, mely a Projekt Irányító Bizottság 2021 januárjában megtartott ülésén elfogadásra került. A tervezési feladatok befejezésének határideje 2022. december 31.

1.2.2. A Budapest Környéki Törvényszék (BKT) székháza

A Budapest Környéki Törvényszék elhelyezéséhez szükséges beruházás megvalósításáról szóló 1541/2019. (IX.25.) Korm. határozat értelmében a Kormány biztosította a korábbi „M3 Business Center” irodaház bírósági épületté való átalakításához szükséges 10,3 milliárd forint összeget.

Az „A” és „B” épületrészek megújulásával rendeződik a BKT több mint 500 munkatársának elhelyezése, biztosíthatóvá válik a nyugodt, színvonalas ítélkezési munkához szükséges tárgyi környezet. A

tízszintes „A” épületben összesen 54, akár kép- és hangrögzítésre, valamint távmeghallgatásra is alkalmas eszközökkel felszerelhető tárgyalótermet, valamint céginformációs irodát alakítanak ki.

Az állami magasépítési beruházások megvalósításáról szóló 2018. évi CXXXVIII. törvény értelmében a beruházással összefüggő tervezési, közbeszerzési, kivitelezési feladatok ellátására - beruházási ügynökségként - a BMSK Zrt. került kijelölésre. A kivitelezési feladatok koordinálása érdekében együttműködési megállapodás jött létre az OBH, a BKT és a BMSK Zrt. között.

Az építési beruházás a „B” épületszárny átalakítási munkálataival 2019 októberében kezdődött meg. Az épület felújítása két ütemben történik, a „B” épületszárny 2020. novemberben került átadásra, az „A” épületszárny pedig 2022. év végére készül el.

1.2.3. „KEHOP-5.2.2. – Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései és megújuló energiaforrás hasznosítása” európai uniós pályázat

Az Európai Unió által finanszírozott Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) keretében több bírósági épület korszerűsítésére kerül sor összesen 1,7 milliárd forint értékben. A megvalósításra az OBH Konzorciumi Együttműködési Megállapodást írt alá a konzorciumvezetőként kijelölt Nemzeti Fejlesztési és Stratégiai Intézet Nonprofit Kft.-vel.

Első ütemben a Pécsi Törvényszék és a Pécsi Ítéltábla közös épületének energetikai fejlesztése valósult meg 300 millió forint értékben, mely 2019 decemberében került átadásra.

A második ütemben a további 1,4 milliárd forint terhére a Komlói és a Bajai Járásbíróság épületeinek teljes körű energetikai fejlesztésének előkészítése kezdődött meg. A kivitelezési szerződések megkötésére 2020 októberében, a kivitelezési munkálatok befejezésére 2021. IV. negyedévében került sor.

A harmadik ütem részeként az alábbi épületek fejlesztésének tervezése, kivitelezési tervdokumentációjának készítése van folyamatban:

- Nyíregyházi Törvényszék,
- Egri Járásbíróság,
- Gyulai Törvényszék és Járásbíróság,
- Ózdi Járásbíróság.

A kivitelezési munkálatok beszerzésére irányuló közbeszerzési eljárás kiírására az Egri Járásbíróságra vonatkozóan 2021. II. negyedévében került sor, a további helyszínek tekintetében a kiírás anyagainak összeállítása 2022. évben történik.

1.3. Felújítások, építkezések, beruházások

1.3.1. A Balatonszemesi Képzési Központ

A fejlesztés célja egy olyan épületegyüttes (oktatási- és szállásépület) létrehozása, amely egyaránt alkalmas a legkorszerűbb eszközök által támogatott képzések lebonyolítására és az igazságszolgáltatásban dolgozók rekreációs igényeinek kielégítésére. A beruházás keretében két új épület került megépítésre, valamint a szállásépülethez tartozó strandterület is felújításra került.

A kivitelezés 2019 augusztusában indult meg. A beruházás teljes költsége 4,765 milliárd forint, az épületek kivitelezési munkálatainak átadására 2021 márciusában került sor, ezt követően a létesítmény belsőépítészeti és bútorozási munkái zajlottak.

1.3.2. Az Érdi Járásbíróság és Járási Ügyészség új épülete

Az Országgyűlés a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvényt (a továbbiakban: Illetékességi tv.) módosítva 2015-ben rendelkezett az Érdi Járásbíróság létesítéséről. Az új bíróság és az ezzel párhuzamosan felállítandó ügyészség létesítéséhez megfelelő méretű ingatlan nem állt rendelkezésre, emiatt csak új épület létrehozása jöhetett szóba.

2016-ban az állam javára történt térítésmentes felajánlással Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata biztosította az építkezéshez szükséges területet. 2016-ban az OBH a Legfőbb Ügyészséggel közösen

megvalósíthatósági tanulmányt készítettett, a tanulmányterv alapján a tervezési folyamat 2017 májusában kezdődött meg, a kivitelezési tervdokumentáció 2018. végére készült el. A kivitelezési munkálatok 2019 szeptemberében kezdődtek meg.

A beruházás teljes költsége (az ügyészséggel megosztva) 4,5 milliárd forint, az épület kivitelezési munkálatainak átadására 2021 decemberében került sor.

1.3.3. A Ráckevei Járásbíróság

Az OBH elnöke és Ráckeve város polgármestere 2016 szeptemberében abban állapodott meg, hogy a csökkentett létszámú járásbíróság elhelyezését új épületben oldják meg. Az új épület építése céljára az önkormányzat térítésmentesen megfelelő méretű telket ajánlott fel. A Kormány által biztosított 443 millió forintos keret terhére az önkormányzat az OBH együttműködésével lebonyolította a tervezést és lefolytatta a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárást.

A kivitelezési munkálatok 2019 augusztusában kezdődtek meg. Az épület bútorozásához, biztonságtechnikai rendszerének kialakításához szükséges forrást az OBH biztosította.

Az önkormányzat által lebonyolított kivitelezési munkálatok 2020 szeptemberében befejeződtek. Az OBH által vállalt biztonságtechnikai- és bútorozási munkálatok 2021. II. negyedévében fejeződtek be. A járásbíróság a használatba vételi engedély kiadását követően, 2021 decemberében költözött át az új épületbe.

1.3.4. A Gödöllői Járásbíróság

A Gödöllői Járásbíróság közösen használja épületét a Gödöllői Járási Ügyészséggel. Az épület teljes rekonstrukciójának és bővítésének kivitelezési munkálataira vonatkozó korábbi vállalkozói szerződés felbontásra került. Új közbeszerzési eljárás eredményeként a munkálatok 2020 októberében indultak újra. A felújítási munkálatok idejére a bíróság ideiglenesen a Szent István Egyetem épületében működik. Az épület átadására várhatóan 2022. őszén kerül sor.

1.3.5. A Szarvasi Járásbíróság

Az épület teljes rekonstrukciójának és bővítési munkáinak építési engedélye és a kiviteli tervdokumentáció 2019. év végére rendelkezésre állt, mely alapján a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás 2021 márciusában elindult. A munkaterület átadására 2021. november hónapban került sor, az építési munkák várhatóan 2023. II. negyedév végére fejeződnek be. A felújítási munkálatok idejére a bíróság ideiglenesen a Szent István Egyetem épületében működik.

1.3.6. A Balatonfüredi Törvénykezési Hely

Az Illetékességi tv. 2019. december 17-ei módosítása, illetve az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXV. törvény 99. §-a értelmében a Veszprémi Törvényszék illetékességi területén 2022. január 1. napjától új törvénykezési hely létesül Balatonfüreden.

A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. nem rendelkezett a törvénykezési hely elhelyezésére alkalmas, bírósági igényeknek megfelelő, állami tulajdonú ingatlannal, ezért a Balatonfüredi Önkormányzat által felajánlott, önkormányzati tulajdonú ingatlanon történő megvalósíthatóság vizsgálata kezdődött meg.

Az önkormányzat a beruházás megvalósítására a Balatonfüred, Kossuth u. 28. szám alatti ingatlant ajánlotta fel, valamint vállalta az OBH és a Veszprémi Törvényszék által összeállított tervezési program szerint a bírósági épületre vonatkozó építési engedélyezési és kiviteli tervdokumentáció elkészíttetését. Az engedélyezési és kiviteli tervek 2020 decemberében átadásra kerültek az OBH részére. Az épület megvalósítását az átadott tervek alapján az OBH bonyolítja le. A kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás lefolytatását követően az építési munkálatok 2021 szeptemberében megkezdődtek. A kivitelezési munkálatok időtartama 12 hónap. A törvénykezési hely 2022. január 1. napjától ideiglenes épületben kezdi meg munkáját.

1.3.7. A Csornai Járásbíróság

Az Illetékességi tv. módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 48. § (1) bekezdése, valamint az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXV. törvény 99. §-a értelmében, 2022. január 1. napjától új járásbíróság létesül a Győri Törvényszék illetékességi területén, Csornán.

2020-ban megkezdődött a Csornai Járásbíróság elhelyezésére szolgáló, Csorna, Soproni út 64. szám alatt található, korábban bíróságként funkcionáló épület teljes rekonstrukciójára és bővítésére irányuló beruházás előkészítése. A meglévő épület átalakítására vonatkozó tervezési szerződés 2020 szeptemberében aláírásra került. A kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás műszaki tartalmát képező kivitelezési tervdokumentációk 2021. év végére készültek el, az eljárás 2021. december hónapban indult meg. A járásbíróság 2022. január 1. napjától ideiglenes épületben kezdi meg munkáját.

2. Informatikai infrastruktúra

A bírósági informatika feladata a hatékony és gyors ügymenet, valamint az eljárások egyszerűsítéséhez szükséges informatikai feltételek biztosítása. Továbbra is célkitűzés a releváns információk elektronikus elérhetőségének biztosítása, illetve a bírósági ügyekkel kapcsolatos dokumentumok és adatok elektronikus rendelkezésre bocsátása. Ezen túlmenően a bírósági munkatársak részére is biztosítani kell, hogy munkájukat korszerű, hatékony és felhasználóbarát megoldások támogassák.

2021. évben megtörtént az elavult bírósági munkaállomások cseréje, így országosan 2.592 db munkaállomás korszerűsítése valósult meg.

2021. évben szükségessé vált 30 db mobil video-kommunikációs végpont beszerzése, amely illeszkedik a bíróságokon már kialakított végpont struktúrához és a központi rendszerhez. A távmeghallgatásra, kép- és hangrögzítésre, továbbá védett személy meghallgatására is alkalmas eszközök telepítésre kerültek a kijelölt bírósági tárgyalótermekben.

2.1. Központi és helyi szerverek

A hálózati- és a szerverinfrastruktúra-fejlesztés keretében a tárgyidőszakban folytatódott a központi szerverek üzembehelyezése, telepítése, konfigurálása. A korábbi levelezőrendszerből az adatok migrálása befejeződött és megtörtént annak végleges kivezetése is.

Az egységes e-mail cím bevezetése érdekében szükségessé vált a bírósági munkatársak megjelenítési nevében az intézmény nevének szerepeltetése is, melynek országos átvezetése a tárgyidőszakban megvalósult. Ezzel párhuzamosan az OBH által használt, egyedileg fejlesztett szoftverekben is befejeződött a régi levelezőrendszer leállítása, a postaládák migrációja, az új címtárhoz kapcsolódó belépés- és jogosultságkezelés kialakítása.

A fájlkezelőrendszerek kivezetésének folyamatában az intézmények központi beszerzés keretében új szervereket kaptak, amelyeken elkezdhetők a már elavult infrastruktúrán működő fájlserverek új szerverre történő migrálását.

A központi Hardver Biztonsági Modulban tárolt, lejáró intézményi aláíró tanúsítványok megújítása zökkenőmentesen megtörtént.

Az igényekhez igazodva új licenszek beszerzésével bevezetésre került a távoktatáshoz szükséges online oktatási felület, melynek használatához minden bírósági felhasználó jogosultságot kapott.

A bíróságokon korábban használt címtárakat, fájl- és névfeloldási szolgáltatásokat egy homogenizált, modern, időtálló szolgáltatás váltotta fel, melynek segítségével az elvárt informatikai szolgáltatási szint a bírósági szervezet egészére kiterjeszthetővé vált.

A Csornai Járásbíróság indításához szükséges informatikai háttér előkészítése megtörtént, melynek során a különböző szakrendszerekbe felvételre kerültek a szükséges beállítások, valamint a szervezeti aláírás igénylése is megtörtént.

2.2. Informatikai hálózat

A hálózat zavartalan és biztonságos üzemeltetését határvédelmi, behatolásjelző, vírus- és spamszűrő licenz beszerzésével biztosította a bírósági szervezet. Az érintett időszakban 17.540 db végponti vírus-védelmi licenz megújítására került sor.

A komplex két, illetve három szintű határvédelmi tűzfalrendszer felhasználói igények szerinti struktúrális és funkcionális átalakítása folyamatosan zajlik.

A 2021-ben üzembehelyezett e-mail gateway-ek, valamint a funkcionális tesztelés alatt lévő új határvédelmi komponensek az üzemeltetési biztonsági szint növelését teszik lehetővé. Bevezetésre került a határvédelmi rendszer komponensei számára egy korrelációs funkciókkal támogatott külön naplógyűjtő megoldás.

A külső határvédelemben és a bírósági hálózatban egy új, a bírósági számítógép-hálózatok működését gyorsító eszköz került élesítésre, ami biztonságosabb és egyszerűbben konfigurálható megoldást nyújt.

2021. II. félévében három új intézmény: a Balatonszemesi Képzési Központ, a Balatonfüredi Törvénykezési Hely és a Csornai Járásbíróság helyi informatikai hálózatának kialakítása kezdődött meg.

Megtervezésre került a Miskolci Törvényszéken korábban kialakított vészhelyzeti és katasztrófa-helyreállítási központ helyi, független és nyilvános internet csatlakozásának kialakításához szükséges határvédelmi eszközrendszer. A tervezett infrastruktúra a központi internet határvédelmi rendszerében alkalmazott biztonsági és védelmi funkciókat valósítja meg: behatolás detektálás és megelőzés, web-tartalomszűrés, vírusvédelem, tűzfalfunkció, valamint távoli hozzáférés biztosítása. A tervezést követően az eszközök beszerzése és az egyedi infrastruktúra-elemek alapszintű egymáshoz kapcsolása is megvalósult.

2.3. Távoli munkavégzés

A távoli munkavégzés biztosítása érdekében frissítésre került az online kommunikációs rendszer, amely lehetővé teszi a bírósági munkatársak közötti közvetlen kapcsolattartást.

A teljes bírósági szervezet számára egy új kommunikációs platform bevezetésére is lehetőség nyílt, amely az online képzésekkel kapcsolatos felhasználói igényeket támogatja. A meglévő oktatási rendszer integrálásra került az online kommunikációt biztosító informatikai alkalmazásba, ezáltal megvalósult az online képzések egy helyről történő menedzselése.

2.4. Alkalmazásfejlesztések 2021. évben

1. Az Ítélezést Támogató Rendszer (ÍTR) továbbfejlesztése

- Az ÍTR a személyi adat- és lakcímnnyilvántartáshoz a Központi Kormányzati Szolgáltatás Buszon (KKSZB) csatlakozik. Ez a kapcsolat tette lehetővé, hogy a KKSZB rendszeren keresztül további új jogcímek alapján adatlekérdezés és átadás valósuljon meg a belső szakrendszerek irányába.
- A bírósági határozatok anonimizálásával és közzétételével kapcsolatban a bíróságokra háruló feladatok végrehajtásáról szóló 4/2021. (III. 12.) OBH utasítás alapján, valamint a felhasználói igények, visszajelzések figyelembevételével továbbfejlesztésre került az ÍTR rendszer anonimizálási funkciója. Az új funkciók 2021. április 1. napjától váltak elérhetővé a felhasználók számára.
- Közvetlen adatkapcsolat kiépítésével lehetővé vált, hogy az ügyészek a büntető ügyszakon túl, közérdekvédelmi okokból, valamennyi ügyszakban keletkezett bírósági iratba elektronikus úton betekintsenek. Kialakításra került a rendszer éles és teszt környezete, megtörténtek a szükséges technikai, hálózati és tűzfal beállítások. A rendszerhez való hozzáférés ügyészség általi tesztelése és az adatkapcsolat éles üzembe állítása eredményesen megtörtént.
- A tárgyidőszakban egy statisztika-előállító szoftver éles üzembe állítására is sor került. Az alkalmazás feladata a Digitális Bíróság projektben kifejlesztett rendszerekhez (Ítélezést Támogató Rendszer, Ügyfél Irathozzáférési Rendszer, Lajstromirodai Iratbetekintő Rendszer, Iratdigitalizáló Rendszer) kapcsolódó, hetente esedékes statisztikai riportok generálása és azok elektronikus úton történő továbbítása a kijelölt felhasználók részére.

2. A Központi Bűnjelkezelő Rendszerhez (KBR) kapcsolódó bírósági jogosultságkezelő rendszer kifejlesztése

Elkészült a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által bevezetett KBR bírósági szervezet részéről szükséges infrastruktúrájának kialakítása. A jogosultságkezelő rendszer kifejlesztésével, valamint a bírósági bűnjelkezelő rendszerből történő adatátvitel elvégzésével 2021. január 1. napjától lehetővé vált a bírósági felhasználók számára a KBR használata.

3. A Bírósági Integrált Információs Rendszer (BIR-O) fejlesztései

- A rendszer postai elektronikus térítvevénykezelő funkciójának fejlesztése befejeződött.
- A bűnügyi adatszolgáltatáshoz használt statisztikai lapkitöltő és összesítő alkalmazás továbbfejlesztése, és a KSH felé történő adatátadás sikeresen lezárult.
- Megvalósult az ügytárgy értéklistának bővítése büntető és polgári ügyszakban egyaránt, továbbá a nagyszámú terheltet, illetve perbeli szereplőt tartalmazó ügyek felhasználóbarát kezelése.
- A dokumentumtár terheléselosztott működése, a tárhely bővítése, mentésének korszerűsítése, továbbá az üzenetkezelő modul adatbázisának karbantartása is megvalósult. A fejlesztéssel a dokumentumtár technológiai modernizálása volt a cél, mely ezáltal magasabb rendelkezésre állást biztosít.
- Az elektronikus aláíró modul technológiai korszerűsítésével lehetővé vált annak terheléselosztott működése. A rendszer a dokumentumok aláírását, illetve azok ellenőrzését végzi, hatékonysága és gyorsasága kulcsfontosságú, mivel a két legnagyobb arányú üzenet típus – a nyomtatvány érkeztetés, illetve a kiadmányozás – folyamatának kiemelt részét képezi.
- A távmeghallgatást, a tárgyalótermi kép- és hangrögzítést támogató rendszerben történt fejlesztés eredményeképpen közvetlenül a BIR-O lajstromrendszerből elérhetőek a bírósági videófelvevételek a felhasználók részére.
- Éles telepítésre került a bíróságok és ügyészségek közötti elektronikus kapcsolattartást, illetve annak adminisztratív terheit könnyítő, a fájlnevek sorszámozását érintő fejlesztés. Az elvégzett fejlesztés egyszerűsíti az ügyészségi és bírósági munkatársak feladatait az elektronikus dokumentumok kiválasztásánál és csatolásánál, valamint az e-aktában történő keresésnél az új számozási rendszer bevezetésével könnyebbé, átláthatóbbá vált a küldemények áttekintése.
- 2021. II. félévében elkészült
 - a Csornai Járásbíróság lajstromainak kialakítása, az űrlapok kiegészítése az új bíróság elektronikus kapcsolattartásának biztosítása érdekében,
 - az elsőfokú bírói statisztikai egyéni adatlapok megtervezése és fejlesztése a közigazgatási, a büntető és a civilisztikai ügyszakokat érintően,
 - az interfész adatkapcsolat kialakításának megtervezése a BVOP szakrendszerével. A fejlesztés célja az előállítási parancsok elektronikus úton történő megküldése és az automatikus időpontkijelölés megvalósítása.

4. Az anonimizált határozatok kereső rendszerének továbbfejlesztése

Az anonimizált határozatok feldolgozó modul továbbfejlesztése jogszabálmódosítás következtében vált szükségessé. Az új fejlesztés eredményeként a kúriai rezümék rögzíthetősége és feldolgozása is lehetővé vált. A megújult kereső segítségével technikailag minden egyes anonimizált határozat tartalma indexálásra került, ezáltal a határozatok szöveges részében is megvalósul a felhasználó által beállított keresés.

5. A Magyar Posta Zrt. elektronikus szolgáltatásait az **E-posta** rendszeren keresztül is eléri a bírósági szervezet. A szakrendszerben a felhasználók postai feladatokat végezhetnek, valamint a bírósági szakrendszerek közvetlenül kapcsolódva elérik az e-térítvevény és feladójegyzék szolgáltatásokat. Az E-posta szakrendszer és a címtár összekapcsolásával a bíróságok önállóan kezelhetik a helyi felhasználók jogosultság-beállításait.

6. Elkészült az új funkciókkal rendelkező **Általános Meghatalmazások és Előzetes Jognyilatkozatok Közhiteles Nyilvántartása** központi címtárba történő integrálása, így a felhasználók a címtárban megadott adatokkal jelentkezhetnek be a rendszerbe.

7. A tárgyidőszakban megtörtént a civil szervezeti beszámolók beérkezését és közzétételét szolgáló **Beszámoló Kezelő felület** továbbfejlesztése és éles üzembe helyezése.

8. A bírósági weboldalak fejlesztése és akadálymentesítése

2021. évben tovább folytatódott a bíróságok központi honlapjának (www.birosag.hu) akadálymentesítése, így az irányelvek követésével a tartalom széles körben elérhetővé vált a fogyatékkal élők számára is. Kiemelt cél a WCAG szabvány szerinti akadálymentesítési szabályoknak történő megfelelés a közszférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről szóló 2018. évi LXXV. törvény figyelembevételével.

Átalakításra került a www.birosag.hu weboldal menüstruktúrája a tartalmak átláthatóságának, kereshetőségének növelése érdekében.

IV. A bírósági szervezet gazdálkodása

1. A Bíróságok fejezet 2021. évi költségvetése

A Bíróságok fejezet 2021. évi működésére biztosított keret – a Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény alapján – az alábbi táblázatban kerül bemutatásra.

INTÉZMÉNY	2021. ÉVI KIADÁSI ELŐIRÁNYZATOK*	2021. ÉVI BEVÉTELI ELŐIRÁNYZATOK*	2021. ÉVI KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁS*
I. CÍM BÍRÓSÁGOK	129 117,3	3 066,1	126 051,2
II. CÍM KÚRIA	4 902,3	192,0	4 710,3
III. CÍM	7 944,9	-	7 944,9
Igazságszolgáltatás beruházásai	6383,0	-	6 383,0
Igazságszolgáltatás működtetése	1 561,9	-	1 561,9
BÍRÓSÁGOK FEJEZET ÖSSZESEN	141 964,5	3 258,1	138 706,4

*adatok millió forintban

A Bíróságok fejezet költségvetési törvényben biztosított költségvetési kerete a 2021. évben kapott többletelőirányzatok eredményeként az alábbi táblázatban foglaltak szerint változott.

A 2021. évi költségvetési keret alakulása*

MEGNEVEZÉS	KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁS
2021. évi eredeti előirányzat	138 706,4
Minimálbér és garantált bérminimum emelésre kapott előirányzati többlet (PM/4763-2/2021; PM/4763-5/2021)	8,3
2021. évi bérkompenzációra kapott előirányzati többlet (PM/4912-2/2021; PM/4912-7/2021)	16,0
Kúrián rendszeresített elnökhelyettesi álláshe-lyek 2021. évi többletkifizetésének támogatása (PM/6768-3/2021)	88,4
A büntetőeljárásról szóló tv. módosításából adódó, a 2020. évi szabad maradványból visszakért és visszakapott előirányzati többlet [1224/2021. (V.3.) Korm. határozat]	761,8
Beruházásra, a 2020. évi szabad maradványból visszakért és visszakapott előirányzati többlet [1224/2021. (V.3.) Korm. határozat]	70,9
Honvédelmi igazgatási feladatok kiadásaira ka-pott előirányzati többlet (1371/2021. (VI.10.) Korm. határozat)	5,0

A Kúria szervezet-átalakítására kapott előirányzati többlet [1231/2021. (V.5.) Korm. határozat]	150,0
A Kúria Werbőczy István Országbíró Kutatóintézete feladatai előkészítésének és megvalósításának többlete [1757/2021. (X.27.) Korm. határozat; 1808/2021. (XI.18.) Korm. határozat]	3,0
Családbarát munkahelyek kialakításának és fejlesztésének támogatása [1755/2021. (X.27.) Korm. határozat]	2,2
Hivatalos iratok postai szolgáltatási díjának emelkedésére kapott többlet [1830/2021. (XI.30.) Korm. határozat]	229,3
Összes többlet	1 334,9
2021. évi módosított költségvetési támogatás	140 041,3

*adatok millió forintban

2021. évben a központi költségvetésből év közben kapott támogatások közül a Pénzügyminisztérium elszámolási kötelezettséggel biztosította a 2021. évi bérkompenzáció, a minimálbér és garantált bérminimum emelésének, valamint a hivatalos iratok postai szolgáltatási díja emelésének fedezetét. Az elszámolási kötelezettséggel kapott többlettámogatások elszámolását az OBH határidőben teljesítette.

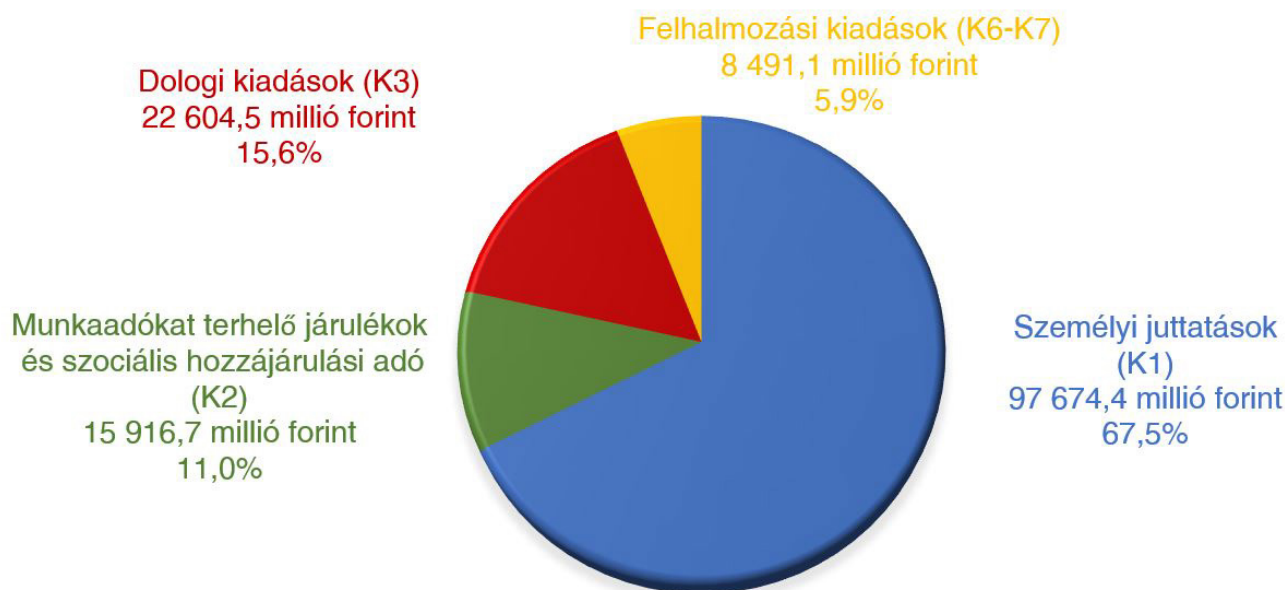
2. Kiadási előirányzatok

A kiadási előirányzatok az alábbiakban kerülnek bemutatásra kiemelt előirányzatonként. *

KIEMELT ELŐIRÁNYZAT MEGNEVEZÉSE	EREDETI ELŐIRÁNYZAT	MÓDOSÍTOTT ELŐIRÁNYZAT	PÉNZÜGYI TELJESÍTÉS
Személyi juttatások (K1)	92 168,2	97 724,7	97 674,4
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	16 494,7	15 921,0	15 916,7
Dologi kiadások (K3)	19 414,3	23 054,6	22 604,5
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	15,0	71,0	71,0
Egyéb működési célú kiadások (K5)	0,0	6,6	6,6
Beruházások (K6)	5 661,4	6 975,0	6 363,4
Felújítások (K7)	266,0	2 167,2	2 127,7
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	0,0	13,5	10,3
MINDÖSSZESEN	134 019,6	145 933,6	144 774,6

*A táblázat a Bíróságok és a Kúria összesített adatait tartalmazza millió forintban.

A Bíróságok és a Kúria 2021. évi költségvetésének teljesülése*

*Az alábbi költségek alacsony arányuk miatt nem kerültek feltüntetésre a diagramon:

- K4 – Ellátottak pénzbeli juttatásai teljesülése 71 millió forint, az összes pénzügyi teljesítés mindössze 0,05% -a,
- K5 – Egyéb működési célú kiadások 6,6 millió forint, amely 0,005%, illetve
- K8 – Egyéb felhalmozási célú kiadások teljesülése 10,3 millió forint, 0,01%-ot jelentett az összes teljesítéshez viszonyítva.

A kiadási előirányzatokon belül a legnagyobb volumenű a **Személyi juttatások (K1)** kiemelt előirányzata, az összes kiadás 67,5%-a.

A **Munkaadókat terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adó (K2)** mértéke 2021. évben 15,5% volt.

A **Dologi kiadások (K3)** között legnagyobb volumenben

- informatikai szolgáltatások igénybevételére (pl.: informatikai rendszerek fejlesztése, üzemeltetése, informatikai eszközök karbantartása) 4 924,3 millió forint,
- egyéb szolgáltatások kiadásaira (pl.: őrzési, őrszolgálati díj; takarítás; postaköltség) 4 421,4 millió forint,
- a szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások soron kifizetett szakértői díjakra 3 493,7 millió forint, míg
- bérleti és lízing díjakra (pl.: ingatlan bérleti díjak) 2 014,8 millió forint került kifizetésre 2021. évben.

A **Beruházások (K6)** és a **Felújítások (K7)** kiemelt előirányzatban rendelkezésre álló előirányzat biztosított fedezetet az informatikai beruházásokra, beszerzésekre, illetve a bírósági épületeket érintő beruházásokra, felújításokra.

3. Saját bevételek

Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény a VI. Bíróságok fejezet működési bevételi előirányzatát 2020. évhez viszonyítva 1 000 millió forinttal megemelte.

A 2021. évi bevételek alakulása*

KIEMELT ELŐIRÁNYZAT	EREDETI ELŐIRÁNYZAT	PÉNZÜGYI TELJESÍTÉS
Működési bevétel	476,4	625,5
Közhatalmi bevétel	2 781,7	4 323,8
Felhalmozási bevétel	-	332,3
Előző év előirányzati maradványának igénybevétele	-	1 493,7
ÖSSZESEN	3 258,1	6 775,3

*A táblázat a Bíróságok és a Kúria összesített adatait tartalmazza millió forintban.

A **Felhalmozási bevételek** között jelenik meg a 3. Cím Fejezeti kezelésű előirányzatok előző évi maradványából a Bíróságok és a Kúria költségvetésébe történő beruházások fedezetének átadása.

Az előző évi maradvány összegéből 627,7 millió forint kötelezettségvállalással terhelt. Az államháztartásról szóló törvény végrehajtását szabályozó 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet 150. § (4) bekezdése alapján 866,0 millió forint kötelezettségvállalással nem terhelt szabad maradvány a Központi Maradványszámolási Alapba került befizetésre.

A befizetett szabad maradvány összegéből 761,8 millió forint a Be. módosításából adódó kiadások fedezetére biztosított előirányzat fel nem használt része, amely 2021. évben egyedi kormányhatározattal többletforrásként biztosításra került.

A Fejezeti kezelésű előirányzatok Igazságszolgáltatás beruházásai törvényi soron további 119,1 millió forint maradvány keletkezett, amely szintén befizetésre került a Központi Maradványszámolási Alapba, amelyből 70,9 millió forint a Kisvárdai és a Kiskőrösi Járásbíróság beruházási munkálataira egyedi kormányhatározattal 2021. évre biztosításra került.

4. Fejezeti kezelésű előirányzatok

Az **Igazságszolgáltatás beruházásai** törvényi sor kerete fedezetet nyújt a bírósági szervezetek vagyongazdálkodásában és bérletében lévő épületek felújításaira, teljes körű rekonstrukcióira, melyek jelentős része csak több éven áthúzódó beruházás eredményeként valósítható meg.

A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvényben az Igazságszolgáltatás beruházásai törvényi sorra biztosított 6 383,0 millió forint – 2021. december 31. napjáig – teljes mértékben felhasználásra került.

A Legfőbb Ügyészség és a Magyar Államkincstár költségvetésének terhére történő fejezetek közötti előirányzat-rendezésnek köszönhetően a Fejezeti kezelésű előirányzatok Igazságszolgáltatás beruházásai törvényi sor költségvetési kerete év közben 614,5 millió forinttal emelkedett.

A 2021. évi beruházási keret fedezetet nyújtott többek között a

- a Gödöllői Járásbíróság épületének teljes rekonstrukciójára és bővítésére 1 106 millió forint,
- a Balatonszemesi Képzési Központ teljes körű kivitelezésére 744,6 millió forint,
- az Érdi Járásbíróság épületének építési-beruházási kivitelezésére 1 518,2 millió forint,
- a Szolnoki Járásbíróság végleges elhelyezésére szolgáló ingatlan vásárlására 330,0 millió forint,
- a Balatonfüredi Törvénykezési Hely tervezési és kivitelezési munkáira 77,7 millió forint összegben.

Az **Igazságszolgáltatás működtetése** törvényi soron biztosított **1 561,9 millió forint** fedezetet nyújt minden olyan évközben felmerülő kiadásra, amely a bírósági szervezetrendszer zavartalan működését biztosítja és a szakmai feladatok magas színvonalú ellátásához járul hozzá.

A 2021. évben a rendelkezésre álló keret teljes mértékben felhasználásra került, maradvány nem keletkezett.

5. Kiemelt beszerzések

2021. év elején a pandémiás időszak hatása miatt továbbra is az OBH kiemelt célja volt a szervezetrendszerben dolgozó bírák és igazságügyi alkalmazottak, valamint az ügyfelek egészségének védelme.

A koronavírus-járvány terjedésének megelőzése érdekében kiemelten fontos volt az óvintézkedések betartása, melynek érdekében 2021. évben a védekezéshez szükséges eszközök (pl.: maszkok, tisztítószerek, fertőtlenítők) beszerzésére a bíróságok összesen 80,4 millió forintot fordítottak.

2021. évben a licenszek éves verziókövetése 2 684,5 millió forint kiadást jelentett. A licenszek meghosszabbításával valamennyi munkavállaló számára biztosításra került egy egységes, homogén szoftverkörnyezet.

A tárgyidőszakban további kiemelt informatikai beszerzés volt a 30 db tárgyalótermi mobil végpont létesítése bruttó 628,9 millió forint összegben, amely végpontonként 20-20 db eszköz, azaz összesen 600 db eszköz beszerzését jelentette.

Az informatikai eszközrendszer korszerűsítése érdekében az OBH 2.592 db munkaállomást szerzett be a szervezetrendszer részére, amelyeknek értéke 508,3 millió forint volt.

6. A 2022. évi költségvetés előkészítése

Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 13 685,0 millió forint költségvetési többletet biztosít 2022. évre a Bíróságok fejezet részére a 2021. évi eredeti előirányzathoz viszonyítva, az alábbiak szerint.

A Bíróságok esetében:

- a bírói illetményalap-emelés következő ütemének fedezete 11 674,1 millió forint.

A Kúria esetében:

- a jogegységi panasz intézményének többletigénye 402,7 millió forint,
- az elnökhelyettesi álláshelyek többletigényének fedezete 88,4 millió forint,
- a bírói illetményalap-emelés következő ütemének fedezete 539,4 millió forint.

A Kúria szervezetátalakítással kapcsolatos többletigényének 549,1 millió forint összegű fedezete – a közigazgatási bíráskodás átalakításával összefüggésben – címek közötti átcsoportosítással került biztosításra a Bíróságok cím költségvetésének terhére.

A Fejezeti kezelésű előirányzatok esetében:

- a Szegedi Törvényszék és a Szegedi Járásbíróság épületének teljes rekonstrukciójának és bővítésének fedezete 1 300,0 millió forint,
- a Miskolci Törvényszék és a Miskolci Járásbíróság épületének teljes rekonstrukciójának és bővítésének fedezete 150,0 millió forint,
- a Karcagi Járásbíróság épületének teljes rekonstrukciójának és bővítésének fedezete 300,0 millió forint.

V. A bírósági szervezet integritása

1. A bírósági igazgatás eszközei

A Bszi. 76. § (1) bekezdésének b) pontja alapján az OBH elnöke általános központi igazgatási feladatkörében, igazgatási feladatainak ellátása érdekében jogszabályi keretek között – normatív utasításként – a bíróságokra kötelező szabályzatokat alkot, továbbá ajánlásokat és határozatokat hoz.

1.1. Az OBH elnökének szabályzatai (utasításai), ajánlásai

Az OBH szabályozóalkotási tevékenysége 2021. évben két nagy részre különült el: egyrészt az általános központi igazgatási feladatkörben folyamatos volt az OBH elnöki utasítások és ajánlások felülvizsgálata, aktualizálása, másrészt a koronavírus-járvány miatt kihirdetett veszélyhelyzet és az egészségügyi válsághelyzet elrendelésével bevezetett járványügyi készültség változó jogszabályi előírásaihoz kellett több alkalommal is igazítani az OBH által kiadott járványügyi intézkedéseket.

Az OBH elnöke 2021. évben 3 új szabályzatot tett közzé, valamint 8 szabályzatban módosította a korábbi rendelkezéseket, illetve döntött szabályzat hatályon kívül helyezéséről. Ezeken felül 3 új ajánlást tett közzé és 4 ajánlásban módosította a korábbi rendelkezéseket, valamint döntött ajánlás hatályon kívül helyezéséről vagy a járványügyi készültségre figyelemmel egyes rendelkezések eltérő alkalmazásáról.

Az OBH elnöke 2021. évben 105 szervezeti és 375 személyi kérdésben hozott határozatot.

2. Külső szervek által folytatott vizsgálatok

2021. évben a bíróságokon összesen 131 db – a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.) 13. § (1) bekezdése szerinti – külső ellenőrzésnek minősülő vizsgálat történt, beleértve az OBH, mint irányító szerv által végzett és koordinált ellenőrzéseket. Az Állami Számvevőszék 29 ellenőrzést hajtott végre. Az ellenőrzések egy részében intézkedést igénylő megállapítás nem volt vagy az észlelt hiányosságokat az ellenőrzések lezárásáig az intézmények pótolták. A külső ellenőrzések során 117 olyan megállapítás, figyelemfelhívás, illetve javaslat fogalmazódott meg, amely intézkedési terv készítését vonta maga után.

3. A bíróságok ellen indított peres eljárások

A Bszi. 86. § (3) bekezdés b) pontja alapján, a bíróságok perbeli képviseletéről szóló szabályzatról szóló 6/2014. (IV. 30.) OBH utasítás 4. § (1)-(3) bekezdése szerinti meghatalmazás esetén az OBH képviseli a bíróságokat a bírósági eljárásokban. A képviseletet az OBH SZMSZ-e alapján a Jogi Képviseleti Osztály látja el.

A bíróságok ellen 2021. évben összesen 495 peres eljárás indult, ezek közül 360 perben (73%) a bíróságok a képviseletüket saját hatáskörben látták el.

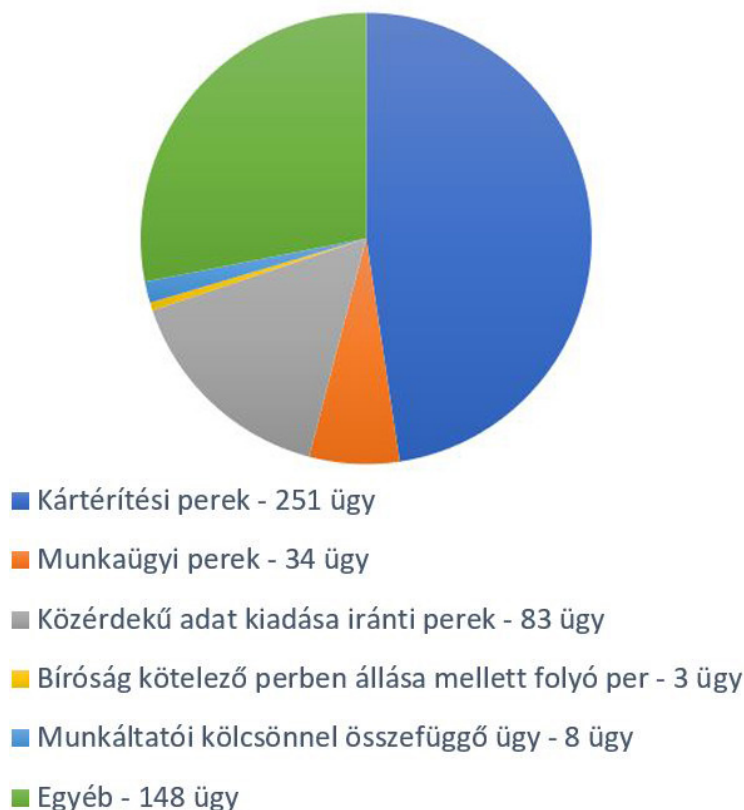
A 2021. évben indult peres eljárások közül 135 ügyben (27%) kapott az OBH meghatalmazást a képviselet ellátására. Ezek az ügyek túlnyomó részben a Pp. alapján az alperesi bíróság jogszabálysértésére hivatkozással érvényesített követelések megfizetése iránt indított peres eljárások voltak.

Az Infotv. alapján indított perekben legtöbbször a kiadni kért adatok közérdekű jellege vitatott. Közérdekű adatként sem személyes adat, sem pedig olyan információ nem adható ki, amely csak az adott peres eljárás érintettjére vonatkozik. A korábbi évekhez képest drasztikusan növekedett a közérdekű adat kiadása iránti perek száma, mivel 83 per tárgya a bíróságok által kezelt adat kiadása iránti felperesi igény volt, szemben a 2020. évi 16 perrel.

A beszámolási időszak végén összesen 527 ügy maradt folyamatban a bíróságok ellen. Ez a számadat a saját hatáskörben és az OBH-nak adott meghatalmazás útján ellátott ügyek számát összesítve tartalmazza, az utóbbi kategóriába 274 ügy tartozik.

A folyamatban maradt perek ügýtípusok szerinti megoszlását a következő diagram tartalmazza:

A bíróságok elleni perek ügýtípusok szerinti megoszlása (2021. év)

Az OBH képviseleti tevékenysége mellett folyamatban volt, jogerősen befejezett 234 ügy közül 6 per zárult a bíróságok marasztalásával, azaz a keresetek csaknem 97%-ban megalapozatlanok voltak.

A beszámolási időszakban az eljáró bíróságok ítéleteikben összesen 4.910.530.- forint megfizetésére kötelezték az alperesi bíróságokat, amely a 2021. évben indult és az OBH képviseleti tevékenysége mellett zajló eljárásokban peresített követeléshez (összesen 30.070.177.505.399 forint) viszonyítva rendkívül alacsony összeg, annak 0,00000016%-a.

4. Belső ellenőrzés

A belső ellenőrzés működésének jogszabályi keretét a Bkr. határozza meg. A feladat végzéséhez szükséges szervezeti és funkcionális függetlenséget biztosítva, a belső ellenőrzést végző személy tevékenységét a költségvetési szerv vezetőjének közvetlenül alárendelve végzi.

A bíróságokon kiépített belső ellenőrzési rendszer követte a hatályos előírásokat, a hazai és a nemzetközi standardokat, útmutatókat.

Az OBH-ban az Ellenőrzési Főosztály, valamint a Kúria, az ítéletábrák és a törvényszékek belső ellenőrei a bíróságok elnökei által jóváhagyott Belső Ellenőrzési Kézikönyv szerint végzik a munkájukat.

2021. évben az Ellenőrzési Főosztály összesen 8 ellenőrzést végzett.

A fejezet egészét érintően 2 ellenőrzés volt, amelyet az intézmények belső ellenőrei – az OBH által kidolgozott egységes ellenőrzési módszertan alkalmazásával – hajtottak végre, ezt követően az Ellenőrzési Főosztály elvégezte a fejezet egészére vonatkozó ellenőrzést és összegzést.

A fejezet egészét érintő ellenőrzések (az intézményi belső ellenőrök közreműködésével):

- A beszámoló valódisága, ezen belül a mérleg leltárral való alátámasztottsága, könyvviteli rendszer működése (főkönyvi és analitikus nyilvántartások egyezősége, a maradványok lekötése) – pénzügyi ellenőrzés.

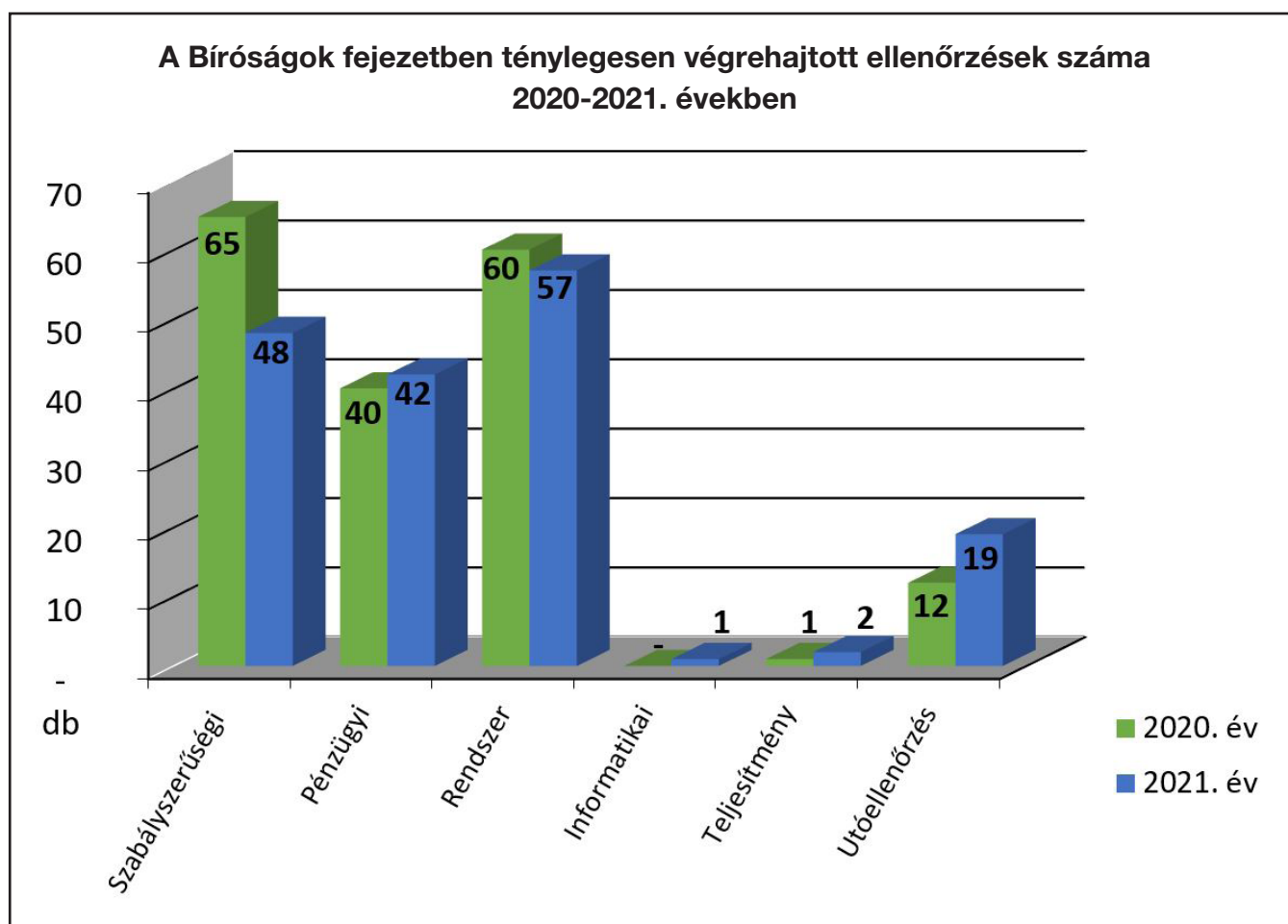
- Az intézmény ajánlatkérőként lefolytatott beszerzési és közbeszerzési eljárásai és azok eredményeként kötött szerződések teljesítése, analitikus nyilvántartások, gazdálkodási jogkörök gyakorlása – szabályszerűsége – szabályszerűségi/megfelelőségi ellenőrzés.

Az OBH belső ellenőrzése által végzett vizsgálatok:

- A Kecskeméti Törvényszék elnöke által kiadott 2019.El.IV.B.15/7. számú intézkedési terv teljesítése – utóellenőrzés.
- A Győri Törvényszék elnöke által kiadott 2020.El.IV.B.27/5. számú intézkedési terv teljesítése – utóellenőrzés.
- A Szegedi Törvényszék elnöke által kiadott 2020.El.IV.B.13/33/2. számú intézkedési terv teljesítése – utóellenőrzés.
- A Székesfehérvári Törvényszék költségvetési gazdálkodásának rendszerellenőrzése.
- A Győri Ítéltábla költségvetési gazdálkodásának rendszerellenőrzése.
- A Debreceni Ítéltábla költségvetési gazdálkodásának rendszerellenőrzése.

Az Ellenőrzési Főosztály által elvégzett ellenőrzések 2021. évben nem tártak fel büntető-, illetve szabálysértési eljárás megindítására okot adó szabálytalanságot.

A Bíróságok fejezetben 2021. évben az ellenőrzések száma 169 darab volt. Ez az előző évi ellenőrzések számánál kevesebb, de a tervezett 11,2%-kal haladta meg. Fejezeti szinten az ellenőrzések elvégzésére 4.251 napot, tanácsadásra pedig 875 napot fordított a 33 fő belső ellenőr.

A tárgyévi ellenőrzések eredményeként összesen 203 intézkedést igénylő javaslatot fogalmaztunk meg, melyek az előző évről áthúzódó 151 javaslattal együtt 92,9%-ban teljesültek.

5. Fizikai biztonság

2021. évben emelkedett a rendkívüli eseményekről küldött bírósági jelentések száma. Míg 2019-ben összesen 42 rendkívüli eseményről tájékoztatták a bíróságok az OBH-t, addig 2020-ban ez a szám 629-re, 2021-ben 1.098-ra emelkedett.

A bejelentések több, mint 95%-a (1.053 bejelentés) a bírósági dolgozók (bírók és igazságügyi alkalmazottak) COVID-19 megbetegedéséről tájékoztatót.

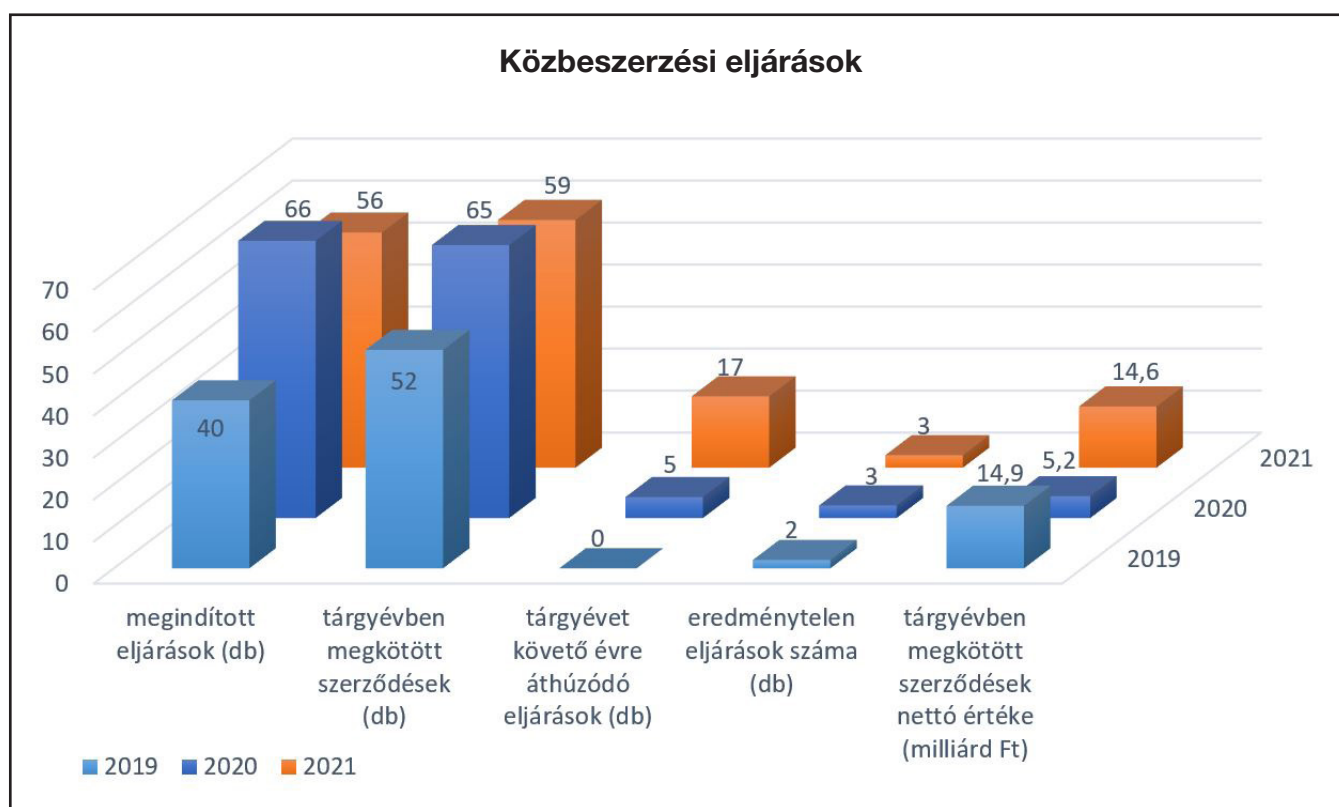
A bírósági épületek előtti demonstrációk szervezése a pandémia miatt csökkent, a bírósági dolgozók fenyegetésével együtt. 2021. évben 24 ilyen bejelentés érkezett, ami az összes bejelentés 2,2%-a.

Összességében megállapítható, hogy – a pandémiás helyzeten túl – 2021. évben sem a bíróságokon, sem az OBH-ban kiemelkedő biztonsági kockázatot jelentő esemény nem történt.

6. Közbeszerzések

Az OBH, mint a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (Kbt.) 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti klasszikus ajánlatkérő szervezet 2021. évben összesen 56 db közbeszerzési eljárást indított, melyből 5 alkalommal az eljárás két részajánlattételt tartalmazott.

Az OBH 2021. évben – a 2020. évről áthúzódó 5 db közbeszerzési eljárással együtt – összesen nettó 14,6 milliárd forint értékben, 59 db közbeszerzési szerződést kötött. A 2022. évre áthúzódó közbeszerzési eljárások száma 17 db volt.

A megindított eljárások 89%-a eredményesen zárult, mindösszesen 3 db eljárás volt eredménytelen és 4 db eljárás került visszavonásra. A megindított eljárások közül 22 db a központosított közbeszerzési rendszeren keresztül, míg 34 db eljárás (20 db uniós, 14 db nemzeti eljárás) az Elektronikus Közbeszerzési Rendszeren (EKR) keresztül került lefolytatásra.

A 2021. évben megindított 56 db közbeszerzési eljárásból 5 eljárásban két-két részfeladat, és így eljárásonként 2-2 db szerződés megkötésére került sor.

2021. évben az OBH által megindított eljárásokkal kapcsolatban négy esetben ajánlattevő által kezdeményezett jogorvoslati eljárás indult, amelyből három megalapozatlannak bizonyult.

7. Panaszok, közérdekű bejelentések kezelése

Az OBH-ba érkező közérdekű bejelentéseket és panaszokat az OBH SZMSZ 26. § (2) bekezdés n) pontja alapján az Igazgatásszervezési Főosztály Igazgatási Osztálya intézi.

A panaszügyintézés bíróságokra vonatkozó részletszabályait a közérdekű bejelentésekkel és panaszokkal kapcsolatos eljárás rendjéről szóló 7/2018. (VII.11.) OBH utasítás tartalmazza, melynek rendelkezései alapján az OBH kizárólag a Szabályzat 11. § (2) bekezdés e) pontja és a 11. § (3) bekezdés b), d-e) pontjai szerinti esetekben jár el érdemben.

Míg 2020-ban 399 panasz érkezett, addig 2021. évben 289 új panaszügy indult az OBH előtt. 2021. évben összesen 916 beadvány érkezett az OBH-hoz, amelyeken belül valamennyi panasznak minősült, közérdekű bejelentésnek minősülő beadvány nem érkezett.

Az érdemi beadványok többségében az ügyfelek eljárásjogi, anyagi jogi kérdéseket, valamint bírák magatartását sérelmezték, ugyanakkor hangsúlyos volt azon beadványok száma is, amelyek a megjelölt kategóriákon kívül estek és érdemi intézkedést nem igényeltek.

A 2021. évben érkező beadványok 2,4%-a érintette az OBH-t. Ez számszerűsítve összesen 22 db beadványt jelentett. Ezen beadványok 45%-a panasz-felülvizsgálat kezdeményezésére irányult (10 db).

Az ügyfelektől érkező visszajelzések akár rendszerszintű problémákra is rámutathatnak, ezért az OBH több esetben visszajelzést kér a hozzá benyújtott, de valamely bíróság elbírálását igénylő beadványok elintézése kapcsán, indokolt esetben vizsgálatot vagy célvizsgálatot rendel el.

2021. évben az OBH a beérkezett panaszbeadványok 0,9%-ában (9 db) kért tájékoztatást a panasz elintézéséről, míg 1,2%-os (11 db) arányban a panaszosnak írt válaszlevél bekérésével tudakozódott az elintézés menetéről. Ezen alacsony arányok azt is mutatják, hogy a beadványok 2020. évhez hasonlóan, továbbra is kevés olyan bejelentést tartalmaznak, amelyek alaposak, illetve központi igazgatási intézkedés szükségességét vetnék fel.

Az OBH által lefolytatott 62 db, érdemi panaszvizsgálással, valamint tájékoztatás- és válaszlevél bekéréssel érintett beadványok körén belül a panaszok 6%-a alaposnak (5 db), 12%-a részben megalapozottnak (10 db) és 91%-a alaptalannak (75 db) minősült.

Az OBH 2021. évben 4 panaszügy kapcsán élt felhívással a bíróságok felé többnyire az időszerűség, a megfelelő eljárásrend és a panaszok teljeskörű megválaszolásának biztosítása miatt.

2021. évben panasz vagy közérdekű bejelentés alapján célvizsgálat nem indult.

7.1. Közérdekű adatigénylésekkel és adatvédelemmel kapcsolatos ügyek

A bíróságok központi honlapján az OBH rendelkezésére álló országos statisztikai és ügyforgalmi adatok közzétételre kerülnek. Ezen túlmenően az Infotv. 26. § (1) bekezdése értelmében közfeladatot ellátó szervként az OBH-nak is lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot – az e törvényben meghatározott kivételekkel – erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse.

2021. évben összesen 75 db közérdekű adatigénylést terjesztettek elő az OBH-nál, ugyanakkor az egyes adatigénylések jellemzően több kérdést tartalmaztak (csaknem 300 db önálló kérdést/adatigényt), melyek gyakorta egyenként is többbeleműek voltak, több információra irányultak.

Az adatigénylések leggyakoribb tárgykörei a korábbi évekhez hasonlóan a bíróságok ítélkezési tevékenységével, ezen belül is meghatározott ügytípusokkal kapcsolatos országos szintű statisztikai adatok voltak, egyes bírósági szintekre lebontva. Ugyanakkor rendszeresen érkeztek az OBH elnökének központi igazgatási tevékenységére vonatkozó adatigénylések is.

A közérdekű adatigénylések mellett az OBH 189 db „egyéb adatvédelmi tárgyú” ügyben járt el. Ide tartoznak azok a megkeresések is, melyekben az érintettek az általános adatvédelmi rendelet szerinti valamely jogukat gyakorolták. Az érintetti jogok lényegüket tekintve a személyes adatok kezelésére vonatkozó alapelveknek az egyén általi érvényre juttatását (pl.: az átláthatóság és tisztességes adatkezelés alapelveivel összefüggésben a hozzáféréshez való jog, vagy a pontosság elvével összefüggésben a helyesbítéshez való jog gyakorlása), összességükben pedig az információs önrendelkezési jog gyakorlati megvalósulását szolgálják.

Az OBH kiemelt figyelmet fordít az adatvédelmi szabályok betartására, ezen szabályok szervezeten belüli megismertetésére. Az OBH-ban az ezzel kapcsolatos teendők ellátásért adatvédelmi tisztviselő, míg a bíróságokon adatvédelmi felelősök kerültek kijelölésre, a kötelező képzéseknek pedig rendszeres témája az adatvédelem.

8. Bírák fegyelmi helyzete

2021. évben a munkáltatói jogkör gyakorló 11 esetben részesítette bírakat írásbeli figyelmeztetésben, valamennyi esetben a szolgálati viszonytal kapcsolatos kötelezettségszegés miatt.

2021. évben 11 bíróval szemben 13 esetben került sor fegyelmi eljárás kezdeményezésére

- 10 esetben a szolgálati viszonytal kapcsolatos kötelezettségszegés,
- 1 esetben a bírói hivatás tekintélyét sértő magatartás,
- 2 esetben a bírói hivatás tekintélyét sértő és a szolgálati viszonytal kapcsolatos kötelezettséget is megszegő magatartás miatt.

Az elsőfokú szolgálati bíróság valamennyi esetben megindította a fegyelmi eljárást.

2021. évben 17 bíróval szemben folyamatban volt 19 fegyelmi eljárás fejeződött be jogerősen, 11 esetben az első-, 8 esetben a másodfokú szolgálati bíróságon.

A jogerősen befejezett fegyelmi eljárások eredményeként a szolgálati bíróság

- 4 esetben megszüntette a fegyelmi eljárást,
- 3 esetben a fegyelmi eljárás megszüntetése mellett a bíróval szemben figyelmeztetést alkalmazott,
- 2 esetben feddés,
- 4 esetben megrovás,
- 4 esetben egy fizetési fokozattal visszavetés,
- 2 esetben két fizetési fokozattal visszavetés fegyelmi büntetést szabott ki.

2021. évben 2 bíró mentelmi joga került felfüggesztésre a bíróval szemben indult büntetőeljárásra tekintettel.

2021. évben – a 2021. évet megelőzően indult büntetőeljárások közül – 6 büntetőeljárás fejeződött be:

- az ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége miatt a bíróság pénzbüntetést szabott ki és a közúti járművezetéstől eltiltotta a bírót,
- a közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt pénzbüntetés és közúti járművezetéstől eltiltás került kiszabásra,
- a rágalmozás vétsége miatt indult magánvadás eljárások egyéb okból megszüntetésre kerültek,
- a rágalmozás vétsége és becsületsértés vétsége miatt indult magánvadás eljárást bűncselekmény hiányára tekintettel megszüntette a bíróság,
- a zaklatás vétsége miatt indult pótmagánvadás eljárásban a bíróság a vádindítványt elutasította.

2021. évben 4 bíróval szemben indult szabálysértési eljárás, melyek ez évben be is fejeződtek:

- a közúti közlekedés rendjének megzavarása miatt indult szabálysértési eljárásokban pénzbírság kiszabására került sor,
- a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése miatt indult eljárások közül 1 esetben pénzbírság kiszabására került sor,
- míg további 1 esetben a bíróság az eljárást megszüntette.

2021. évben - a 2021. évet megelőzően indult - szabálysértési eljárások is befejeződtek:

- az elsőbbség és az előzés szabályainak megsértése miatt indult eljárás szabálysértés hiányában megszüntetésre került,
- a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése miatt indult eljárásokban a bírák figyelmeztetésben részesültek,
- a közúti közlekedés rendjének megzavarása miatt indult szabálysértési eljárást a bíróság megszüntette.

9. Igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete

2021. évben 37 igazságügyi alkalmazott (25 tisztviselő, 4 írnok, 8 fizikai dolgozó) részesült írásbeli figyelmeztetésben: adminisztrációs mulasztások, a munkaidőre, a szabadság kivételére, a szolgálati helyen történő tartózkodásra, a belépőkártya használatára vonatkozó szabályok megszegése, igazságügyi alkalmazotthoz méltatlan magatartás tanúsítása, a veszélyhelyzetre tekintettel elrendelt szabályok megszegése, a munkáltató által adott feladat nem teljesítése, valamint munkaköri kötelezettség megszegése miatt.

2021. évben a munkáltatói jogkör gyakorlója 18 igazságügyi alkalmazottal (4 bírósági titkár, 3 írnok, 5 tisztviselő, 6 fizikai dolgozó) szemben rendelt el fegyelmi eljárást – többek között – a tűzvédelmi szabályzat rendelkezéseinek megszegése, a bíróság épületében tartózkodás idejére előírt maszkviselési szabály több alkalommal történt megszegése, kirívóan hosszú tartamú ügyintézési késedelem, folyamatban lévő büntetőügyben az ügyre vonatkozó információ megszerzése és átadása a vádlott részére, igazságügyi alkalmazotthoz méltatlan magatartás tanúsítása miatt.

Ezen eljárások közül 10 fejeződött be 2021. évben: a fegyelmi tanács 1 esetben elbocsátás, 1 esetben az előmeneteli rendszerben történő várakozási idő meghosszabbítása, 1 esetben az előmeneteli rendszerben egy fizetési fokozattal való visszavetés, 4 esetben megrovás fegyelmi büntetést szabott ki, 2 esetben a fegyelmi eljárás megszüntetése mellett figyelmeztetést alkalmazott, 1 esetben pedig a munkáltatói jogkör gyakorlója megszüntette az eljárást.

A 2021. évet megelőzően indult fegyelmi eljárások közül 2021. évben 3 fegyelmi eljárás fejeződött be: 1 esetben elbocsátás fegyelmi büntetés kiszabásáról, 1 esetben a fegyelmi eljárás megszüntetése mellett figyelmeztetés alkalmazásáról döntött a fegyelmi tanács, 1 esetben pedig a fegyelmi tanács fegyelmi büntetést kiszabó határozatát a bíróság hatályon kívül helyezte.

10. Vagyonnyilatkozatok

A bírának és a kijelölt bírósági titkároknak a Bjt. XIII. Fejezete alapján és a bírák vagyonnyilatkozatának átadásáról, kezeléséről és ellenőrzéséről, valamint az abban foglalt adatok védelméről szóló 22/2012. (XI. 23.) OBH utasítás alapján 3 évente vagyonnyilatkozatot kell tenniük.

2021. évben 637 bírósági és 315 bírósági titkár tett vagyonnyilatkozatot.

Ellenőrzési eljárás kezdeményezésére nem került sor.

11. Bírakat, igazságügyi alkalmazottakat ért támadások

A rendkívüli és egyéb eseményekkel kapcsolatos tájékoztatás rendjéről szóló 17/2012. (X.8.) OBH utasítás 4/A. § (1) és (2) bekezdésére hivatkozással megküldött jelentések szerint bírósági sértett sérelmére szolgálatteljesítésével összefüggésben elkövetett bűncselekmény kapcsán 2021. évben 8 ügy indult, ebből 1 ügy jogerősen befejeződött, 1 ügy az előző évről áthúzódott és jogerősen befejeződött, 3 – az előző évről áthúzódott – ügy pedig folyamatban maradt.

A bírósági szolgálatteljesítésével összefüggésben bekövetkezett személyiségi jogsértés vagy kártérítési igénye kapcsán nem indult és nem maradt folyamatban per.

Bírósági titkár sérelmére szolgálatteljesítésével összefüggésben elkövetett bűncselekmény kapcsán 1 ügyről érkezett bejelentés, ami a tárgyévre áthúzódott és folyamatban is maradt.

VI. Elektronikus eljárások, e-ügyintézés

1. Elektronikus ügyintézési szolgáltatások

- Az e-panaszügyintézés** keretében az ügyfelek igazgatási panaszait elektronikus úton is benyújthatják. A tárgydőszakban **602 alkalommal** éltek ezzel a lehetőséggel az ügyfelek.
- A pertartam-kalkulátor** segítségével az ügyfelek megtekinthetik, hogy a perek az adott ügýtípusban átlagosan mennyi idő alatt fejeződnek be a bíróságokon. 2021. évben **4.728 alkalommal** kalkuláltak az alkalmazás segítségével.
- A Bírósági Elektronikus Tájékoztató és Figyelmeztető Rendszeren (BETFR)** keresztül a regisztrált ügyfelek és jogi képviselők betekintheznek az ügy alapadataiba, SMS és e-mail üzenetben tájékoztatást kaphatnak a fontosabb eljárási cselekményekről.
2021. évben
 - a regisztráló új felhasználók száma: **3.322 db**,
 - a regisztrációval érintett új ügyek száma: **1.060 db**,
 - az SMS és e-mail üzenetek küldésére feliratkozott új felhasználók száma: **1.133 db**,
 - felhasználók részére kiküldött SMS és e-mail üzenetek száma: **6.631 db**.
- A csődbetekintő portál** a folyamatban lévő csőd- és felszámolási eljárásokhoz kapcsolódó igazolás kiállítása iránti kérelmek elektronikus ügyintézését biztosítja. A portálon 2021. évben **329 db** kérelmet nyújtottak be, ez a korábbi évhez képest mintegy 16%-kal több kérelmet jelent.
- Az Ügyfél Irathozzáférési Rendszer (ÜIR)** lehetővé teszi az ügyfelek számára, hogy megfelelő jogosultság esetén a 2020. január 1-jén vagy azt követően indult bírósági ügyekben a digitális iratokat elektronikus úton, online, ingyenesen megtekinthessék. A tárgydőszakban országosan **4.047 db betekintési kérelem érkezett**, és **55.754 alkalommal** került sor digitális betekintésre, mely több, mint háromszoros emelkedést jelent a 2020. évi adatokhoz képest.
- A Lajstromirodai Iratbetekintő Rendszer (LIR)** segítségével az ügyfelek a bírósági kezelőirodákön bármely bíróság e-aktáját az ott kihelyezett informatikai eszköz segítségével megtekinthetik. A rendszer használatával az érintett időszakban **241 db** akta megnyitás történt.

2. Elektronikus befizetések

Az elektronikus bírósági eljárásokban az ügyfelek az illetékfizetési kötelezettségüket elsődlegesen a bíróságok Magyar Államkincstárnál (MÁK) vezetett illeték-bevételi számlájára történő átutalással, illetőleg az Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszer (EFER) használatával teljesítették.

A tárgydőszakban

- o EFER-en keresztül **1.062.616.643** forint összegben, míg
- o a kincstáron keresztüli átutalással **5.188.549.524** forint összegben teljesült illetékbecfizetés.

Az OBH önálló Bírósági Fizetési Portálján (BFP) keresztül – amely a felhasználói fiók létrehozása és az egyes befizetések visszakereshetősége révén biztosítja a bírósági eljárásokhoz kapcsolódó elektronikus fizetési kötelezettségek kényelmes teljesítését – 2021. évben összesen **21.592 db** sikeres fizetés történt **1.469.607.220** forint összegben.

A civil szervezeti eljárásokban fizetendő eljárási illetékek 2021. május 4. napjától kezdődően akár bankkártyával is megfizethetők a BFP és a CIIR integrációjának megvalósításával. A tárgydőszakban 59 alkalommal történt befizetés ezen a módon.

3. E-per

3.1. Elektronikus kapcsolattartás az egyes eljárásokban

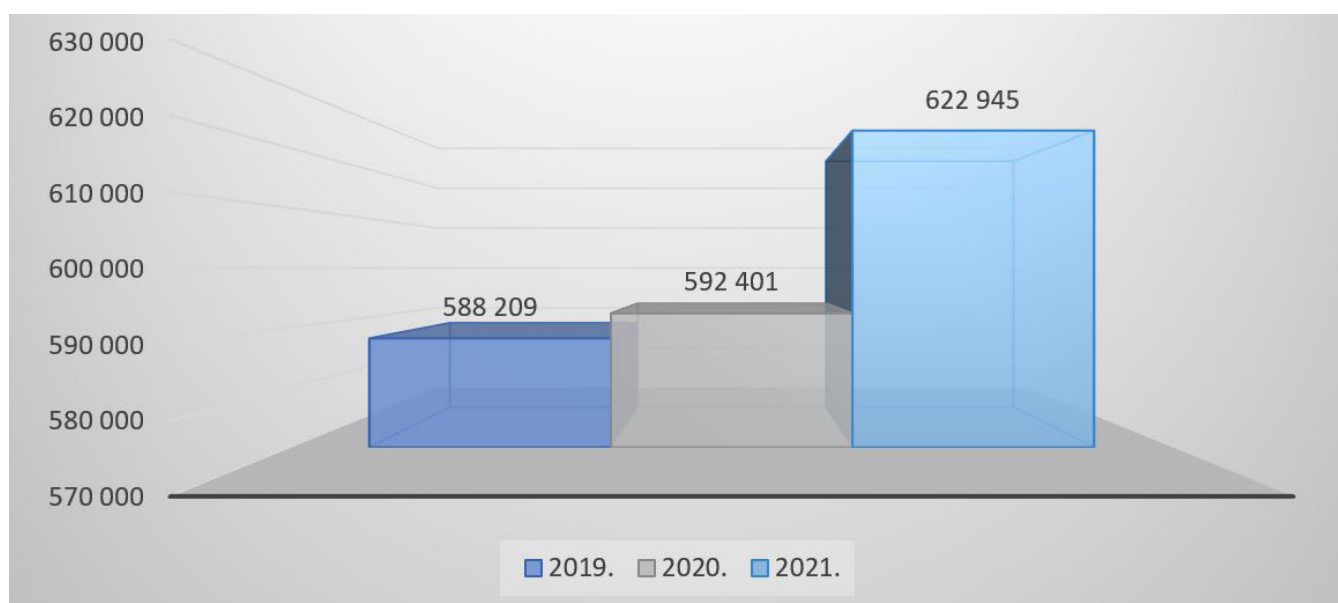
Az OBH és a bíróságok, mint elektronikus ügyintézészt biztosító szervek, a feladat- és hatáskörükbe tartozó valamennyi eljárásban kötelesek az elektronikus kapcsolattartást biztosítani.

A tárgyidőszakban kiemelt feladat volt a 2022. január 1. napjától a Győri Törvényszék illetékességi területén felállításra került Csornai Járásbíróság informatikai rendszerének kialakítása és biztosítása, így többek között valamennyi, járásbírósági szintre benyújtható, vagy a járásbíróságot érintő, büntető peres és nemperes, szabálysértési nemperes, polgári peres és nemperes, végrehajtási nemperes, továbbá igazgatási ügyekben benyújtható űrlapok módosításának előkészítése.

3.2. Civilisztikai eljárások

A civilisztikai peres és nemperes eljárásokban (ide nem értve a csőd- és felszámolási eljárásokat, a civil szervezetek nyilvántartási eljárásait és a cégeljárásokat) előterjesztett e-beadványok száma arra utal, hogy az elektronikus kapcsolattartásra nem kötelezett felek is egyre inkább választják ezt a kapcsolattartási formát a papír alapon történő benyújtás helyett.

**Civilisztikai perekben előterjesztett e-beadványok száma
2019-2021. között**

2021. évben a civilisztikai nemperes eljárásokban **211.822 db elektronikus beadvány** érkezett a bíróságokra.

	Kezdőirat	Utóirat	Összesen
Peren kívüli ügyek	29 690	23 180	52 870
Végrehajtási ügyek	156 900	2 052	158 952
Összesen	186 590	25 232	211 822

A polgári perben és a közigazgatási bírósági eljárásban alkalmazható nyomtatványokról szóló 2021. január 1. napjától hatályos 17/2020. (XII.23.) IM rendelet egyszerűsítette és az ügyfelek számára könnyebben alkalmazhatóvá tette ezen eljárások során használatos űrlapokat. Az új rendeletnek megfelelő keresetlevél-nyomtatványokat az OBH elkészítette.

A közigazgatási bíróságok hatásköri átalakításával összefüggésben egyes ügyek elbírálása elsőfokú bíróságként a Kúria előtt történik, így az ott hozott határozatok végrehajtásának elrendelése szintén a Kúria feladata lett. Ennek megfelelően 2021. március 15. napjával módosításra kerültek az érintett ÁNYK űrlapok.

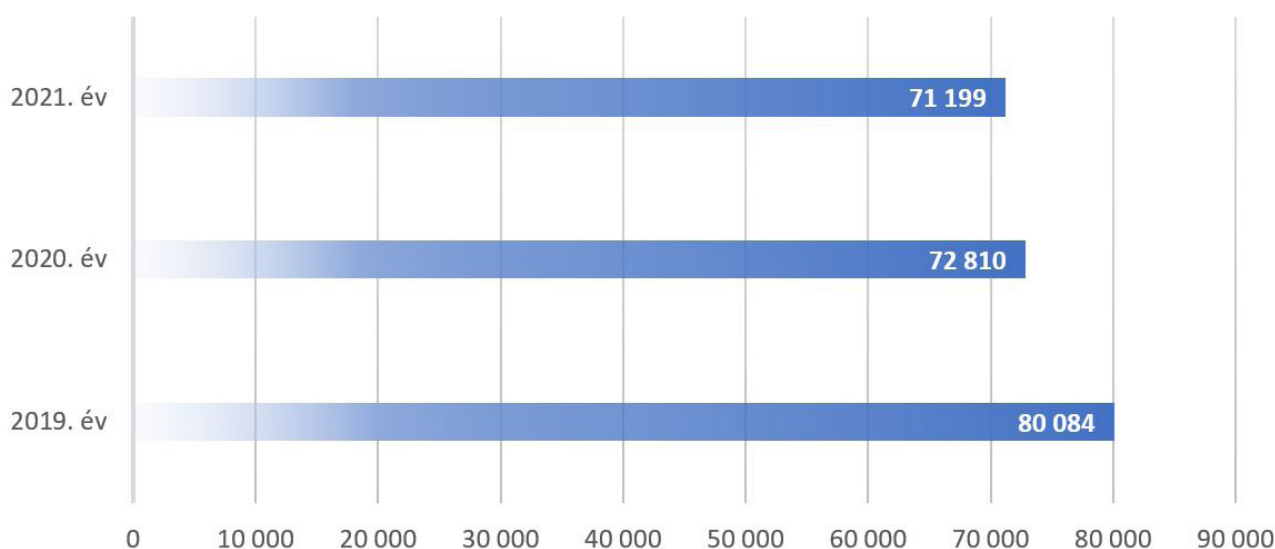
A Pp. módosításával 2021. január 1. napjától kezdődően az értékpapírból származó jogviszonnyal kapcsolatos perek, illetve a nemzetközi áru fuvarozási és nemzetközi szállítmányozási perek elsőfokon kizárólag a törvényszéken indíthatók meg, ennek megfelelően kerültek publikálásra a vonatkozó ÁNYK űrlapok.

A 2021. június 30. napján kihirdetett, 2023. február 1. napján hatályba lépő ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény (új Inyvtv.) alapján az OBH az E-ingatlannyilvántartáshoz való csatlakozás érdekében a bírósági felhasználók azonosításához szükséges új jogosultságkezelő rendszert fejlesztett ki.

3.3. Csőd- és felszámolási eljárások

A csőd- és felszámolási eljárásokban előterjesztett elektronikus beadványok számának alakulását az alábbi diagram szemlélteti, melyből megállapítható, hogy a tárgyidőszakban az előző évi adatokhoz képest kevesebb, összesen **71.199 db e-beadvány érkezett**.

A csőd- és felszámolási eljárásokban előterjesztett e-beadványok száma 2019-2021. között

3.4. Civil szervezetek nyilvántartásának elektronizálása

A Civil Integrált Információs Rendszer (CIIR) fejlesztése folyamatos, a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény 46. § (3)-(4) bekezdése, és a civil szervezetek nyilvántartásával összefüggésben a bírósági eljárásokban érvényesülő ügyviteli és iratkezelési szabályokról szóló 58/2012. (XII.28.) KIM rendelet 20. §-a előírásainak megfelelően.

Az országos adatokat figyelembe véve 2021. évben **88.583 db iratot** (kezdő- és utóirat) nyújtottak be a civil szervezetek nyilvántartási eljárásaiban, melyből **48.160 db** elektronikus úton érkezett.

Az elektronikus beadványok aránya az előző évhez képest 39%-ról 54%-ra nőtt. Ez a 15%-os növekedés egyrészt a koronavírus-járvány hatásának, másrészt az elektronikus tértivevénykezelés és a visszaigazolási rendszer kialakításának tudható be.

3.5. Új adatkörök, fejlesztések

A közélet befolyásolására alkalmas tevékenységet végző civil szervezetek átláthatóságáról szóló 2021. évi XLIX. törvényben rögzített bírósági feladatok elvégzéséhez szükséges informatikai fejlesztés megtörtént, továbbá az országos névjegyzék adattartalmának módosítása is megvalósult.

A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény által létrehozott közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványok bírósági nyilvántartásba vételéhez szükséges informatikai környezet elkészült.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal által eszközölt civil és egyéb cégnek nem minősülő szervezetek nyilvántartási eljárásaiban használt űrlapok adattartalmának kibővítése folytán a benyújtást segítő informatikai környezet is módosításra került.

A civil és egyéb cégnek nem minősülő szervezetek adószámának megállapításához szükséges jogszabályváltozásra figyelemmel 2021. őszén módosultak a civil és egyéb cégnek nem minősülő szervezetek eljárásában használatos űrlapok.

A CIIR rendszerhez kapcsolódó országos névjegyzék publikus oldalainak módosítása az akadálymentesítési követelményeknek megfelelően elkészült.

A KKSZB rendszer integrálása a CIIR törvényszéki, illetve fellebbviteli rendszereibe megtörtént, illetve a KKSZB lekérdezési eredményeinek automatikus lajstromozására irányuló fejlesztés is megvalósult.

A fellebbviteli CIIR rendszerek módosításai – az ítéltáblai és kúriai gyakorlat által kialakított hatékonyabb munkavégzést lehetővé tevő javaslatok alapján – szintén elkészültek.

3.6. Cégügyszak

Az országos adatokat tekintve 2021. évben **227.156 db** cégbejegyzési és változásbejegyzési kérelem, míg cégtörvényességi eljárás megindítása iránt **35.676 db** kérelem érkezett.

A tárgydőszakban az **E-cég betekintő felületen** összesen **320.474 db** cégirat letöltését indították el az ügyfelek.

3.7. Büntető- és szabálysértési eljárások

A büntető- és szabálysértési eljárásokban a nyomozó hatóság, az ügyész, a bíróság, a büntetés-végrehajtási, valamint más állami szervek kötelezően elektronikus úton tartják a kapcsolatot. Ugyancsak kötelező a védőknek, valamint bármely eljárási szereplő jogi képviselőjében eljáró ügyvédeknek az elektronikus kapcsolattartás.

A bíróságokra 2021. évben

- büntető ügyekben **488.363 elektronikus irat** érkezett, melyből 115.509 db kezdőirat és 372.854 db utóirat,
- szabálysértési ügyekben **361.362 elektronikus irat** érkezett, melyből 292.683 db kezdőirat és 68.679 db utóirat volt.

A 2021. július 8. napján hatályba lépett, a pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi LXXIX. törvény két új szabálysértést vezetett be (a nevelési-oktatási, szakképzési vagy felsőoktatási tevékenység folytatására vonatkozó szabályok megszegése), míg a Btk. a szexuális erőszak, a gyermekpornográfia, valamint a zaklatás bűncselekmények vonatkozásában került módosításra, új elkövetési módokat bevezetve.

2021. december 8. napján került kihirdetésre az állatok védelme érdekében szükséges egyes büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXVIII. törvény, mely 2022. január 1. napjától – a Btk.-t módosítva – kibővítette a természetkárosítás, az állatkínzás és a tiltott állatviadal szervezésének minősített eseteit.

A jogszabálmódosítások igényelte leírások elkészítését követően a bírósági integrált ügyviteli rendszerben mind a büntető anyagi-, mind a szabálysértési jogi változások átvezetésre, az új ügytárgyak és ügyértékek bevezetésre kerültek.

Folyamatosan zajlottak az egyeztetések a Belügyminisztériummal a Központi Médiatár II. élesítése tárgyában. Az OBH a szükséges informatikai fejlesztési feladatokat elvégezte.

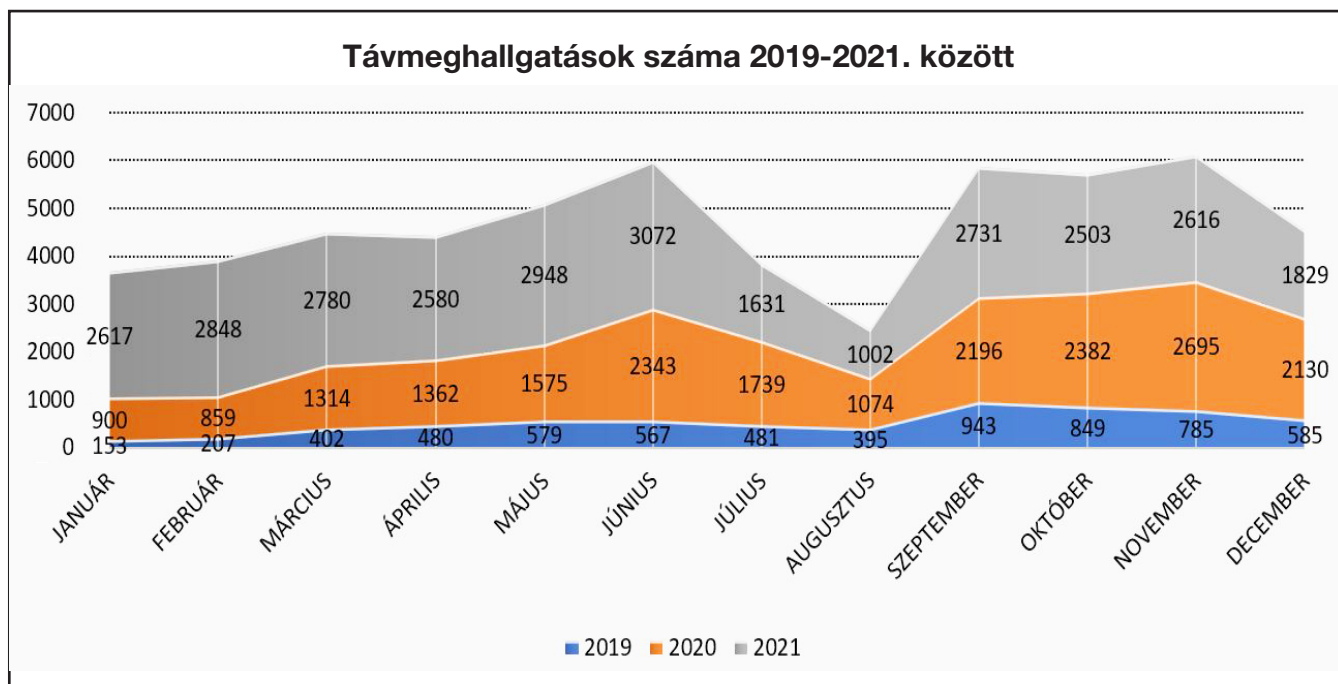
Az Országos Bírósági Hivatal és a bíróságok statisztikai tevékenységéről szóló 13/2018. (XII.21.) OBH utasítás 27. § (2) bekezdése alapján az adatszolgáltató lapok adatbázisban tárolt adatai képezik az alapját az országos és bírósági szintű, rendszeres és eseti adatgyűjtéseknek, kimutatásoknak. A pontos statisztikai adatszolgáltatások miatt, és az új eljárási kódexek által bevezetett változásokra figyelemmel a bírói egyéni statisztikai adatlapok aktualizálása vált szükségessé, többek között a büntető ügyszakot is érintően. Ennek érdekében a BIR-O rendszer ezirányú továbbfejlesztése és a statisztikai lapok specifikációja is elkészült.

4. Távmeghallgatás

Az országos szintű távmeghallgatási rendszer kiépítésével valamennyi ügyszakban biztosított a távmeghallgatás lehetősége.

2021. évben **29.157 távmeghallgatást** bonyolítottak le a bíróságok, ezzel összesen több, mint 21.000 terheltet, 3.100 szabálysértés alá vont személyt és 2.100 tanút hallgattak meg számos peres fél, illetve az eljárás során kirendelt szakértő mellett.

A rendszer használatához szükséges eszközök száma és kihasználtsága folyamatosan emelkedik, 2019-hez képest több, mint négy és félszeresére emelkedett a távmeghallgatások száma.

A távmeghallgatási rendszer felhasználói visszajelzéseinek gyűjtése és véleményezése, valamint a fejlesztési igények továbbítása a tárgyidőszakban is folyamatosan zajlott.

A tárgyidőszakban a bírósági igényeket és a távmeghallgatási rendszer kihasználtságát is figyelembe véve további 30 db távmeghallgatási mobil végpont beszerzése történt meg. Ennek eredményeként többek között a Kisvárdai, a Gödöllői és az Érdi Járásbíróság teljeskörű telekommunikációs eszközökkel történő felszereltsége is megvalósult.

5. Közhiteles nyilvántartások

5.1. Civil szervezetek beszámolóí

2015. január 1. napjától az elektronikus eljárásra kötelezett civil szervezet a beszámolóját kizárólag elektronikus úton küldheti meg közzétételre az OBH-nak, az erre nem kötelezett szervezetek választ-

hatnak a papír alapú vagy az elektronikus úton történő beküldés között.

2021. évben elektronikus úton **68.035 db**, míg postai úton **2.544 db** civil szervezeti beszámoló érkezett.

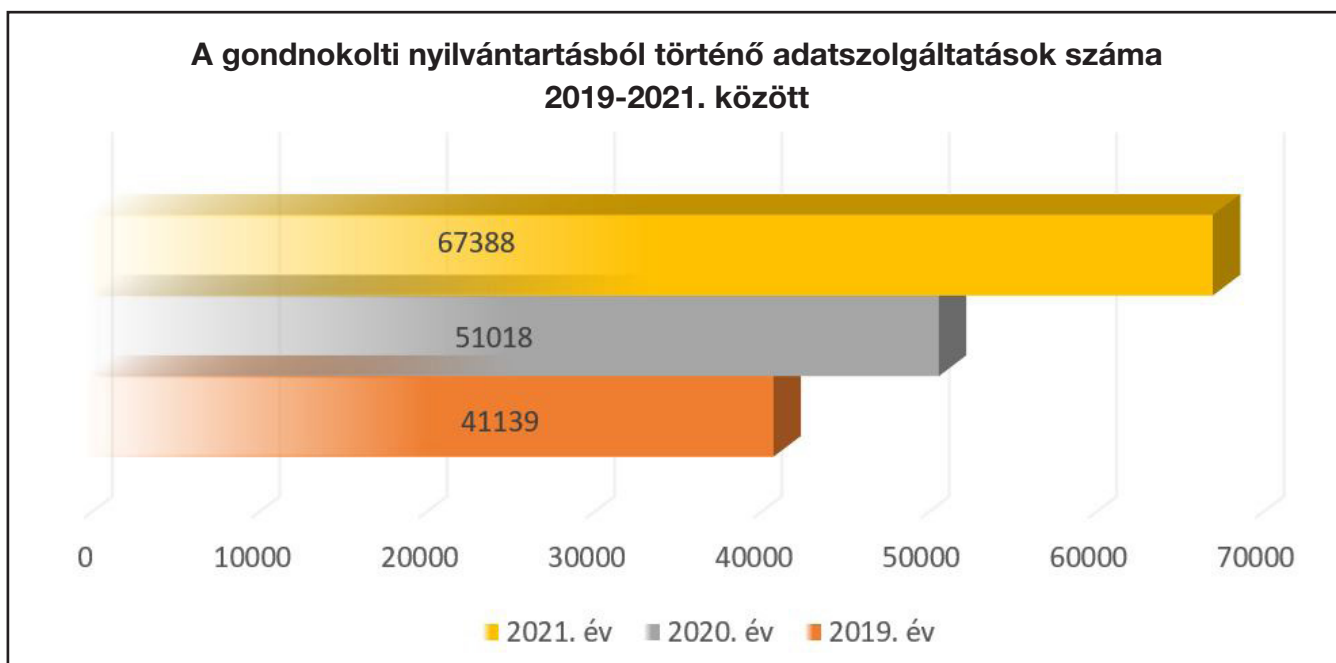
A beszámolók az országos névjegyzékben kerülnek közzétételre, amely tartalmazza az összes, bíróság által bejegyzett civil szervezet nyilvános adatait, beszámolóit, illetve a bírósági végzéseket.

Az OBH a 41/2020. (XI.18.) MNB rendelet szerinti kötelezettségét az új rendszerben előkészített adatszolgáltatási funkcióval teljesítette.

5.2. Gondnokoltak és előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása

A Gondnokoltak Közhiteles Nyilvántartásában kezelt adatok tekintetében 2021. évben összesen **67.388 db** adatszolgáltatás történt, részben postai vagy elektronikus úton benyújtott adatszolgáltatási kérelmek, részben pedig az erre a célra kialakított betekintő portálon keresztül történő lekérdezések alapján.

Az előző évekhez képest az adatszolgáltatási kérelmek számának **30%-os emelkedése** az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvény 2021. augusztus 1. napjától hatályos módosítására vezethető vissza. A hivatkozott jogszabály 6. § (1) bekezdése alapján a rendészeti feladatokat ellátó személy, valamint személy- és vagyonőr a jogviszony létesítésekor a cselekvőképessége fennállását is, mint alkalmazási feltételt igazolni köteles.

Az Előzetes Jognyilatkozatok Közhiteles Nyilvántartásának továbbfejlesztett felülete a tárgydőszakban élesítésre került. Előzetes jognyilatkozatot a tárgydőszakban összesen **50 személy** tett.

5.3. Általános Meghatalmazások Nyilvántartása

A tárgydőszakban az OBH a jogszabályi követelményeknek megfelelően az általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartására szolgáló programot továbbfejlesztette és élesítette. 2021. évben a nyilvántartásba a törvényszékek által összesen **348 db** általános meghatalmazás került bejegyzésre.

VII. rész – A képzés

1. A képzés szervezeti alapjai és a struktúra fejlesztése

Az OBH elnöke dönt a központi képzésekről, meghatározza a regionális, valamint a bírósági fogalmazók központi képzési feladatait. Az OBH elnöke a képzésekkel összefüggő kötelezettségeit a Magyar Igazságügyi Akadémián (a továbbiakban: MIA) keresztül koordinált központi képzési rendszerben látja el.

A MIA által szervezett központi képzések magukban foglalják a bírói kinevezés előtti alapképzést, az újonnan kinevezett bírák képzését, továbbá a folyamatos továbbképzést a tapasztalt bírák és önálló hatáskörben eljáró bírósági titkárok számára. A helyi képzéseket a Kúria elnöke, az ítéltáblák és törvényszékek elnökei a jogszabályi kötelezettségeik (pl.: ügyviteli képzések, fogalmazóképzés), valamint a helyben felmerült igények alapján alakítják.

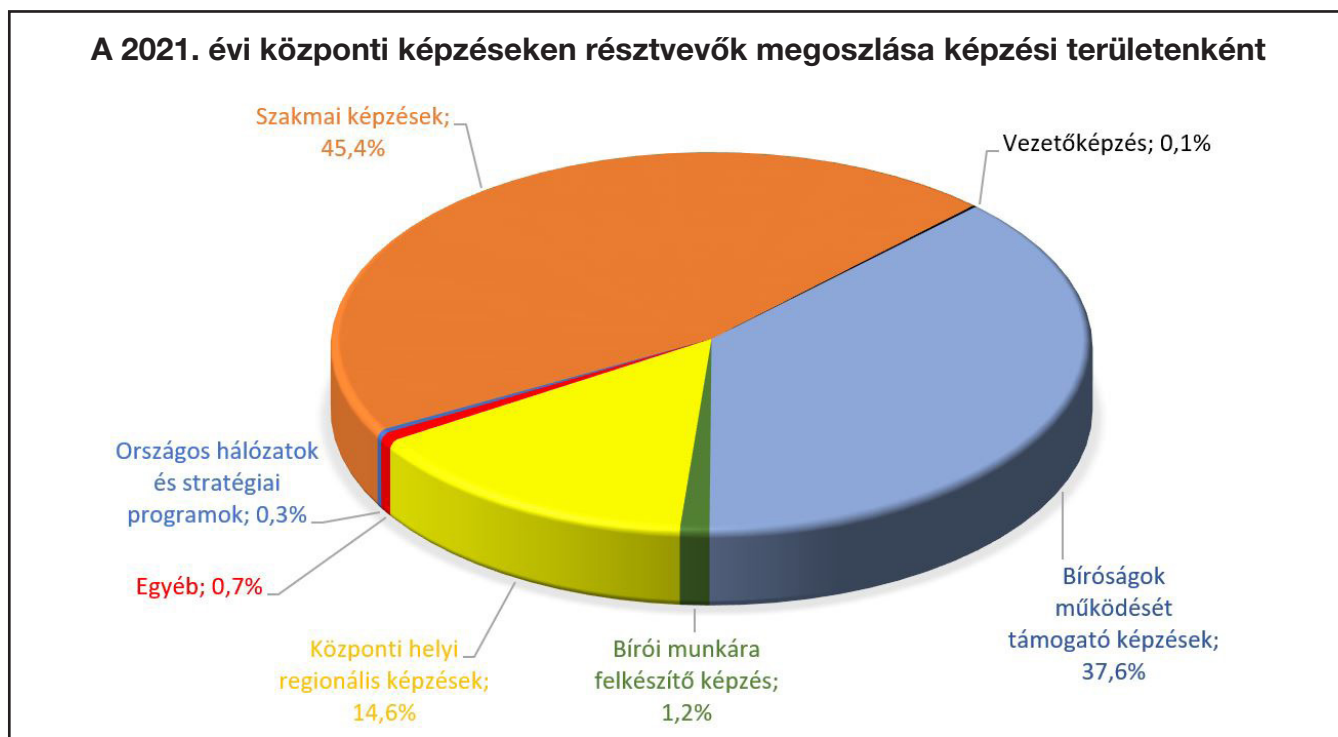
1.1. A képzésinformatikai rendszer fejlesztése

2021. I. félévében a képzésinformatikai rendszerben létrehozásra került a „nemzetközi képzések” modul, mely támogatja a nemzetközi képzések és egyéb nemzetközi események meghirdetését, valamint pályázatok, szakmai beszámolók benyújtását és nyilvántartását.

A MIA által szervezett központi képzések területén 2021. évben nagyobb mértékű tananyagfejlesztés is folyt, mivel a hangsúly a jelenléti képzésekről – a Coospace e-learning keretrendszerben megtartott – online képzésekre helyeződött át. Ennek során 176 új tananyag készült, 142 óra időtartamban, melyek többsége videóprezentáció volt. A tananyagok és prezentációk a képzések lezárultát követően is folyamatosan elérhetők a résztvevők számára.

1.2. A központi képzési terv és programok

2021. évben elsősorban a bírói kartól származó képzési igényekre alapított, jogi témájú, szakmai képzésekre helyeztük a hangsúlyt. 2021-ben a MIA központi képzés keretében **354** rendezvényt tartott, amelyen **33.304 fő** vett részt. A képzési területek megoszlását az alábbi grafikon mutatja be.

1.2.1. A központi képzések kiemelt célcsoportjai

A központi képzések fókuszcsoportját elsősorban a határozatlan időre kinevezett, több éves szakmai tapasztalattal rendelkező bírák, a határozott időre kinevezett bírák, a bírói pályára való felkészítésük miatt a bírósági titkárok és a bírósági fogalmazók, valamint a speciális ügycsoportban vagy kijelölés alapján ítélkező bírák, illetve e feladatokat ellátó igazságügyi alkalmazottak képezték.

1.2.2. A központi képzések kiemelt fókusz témái

A szakmai képzések köre kiterjed a büntető, polgári, közigazgatási és munkaügyi képzésekre, valamint az igazságügyi alkalmazottak szakmaspecifikus képzéseire is. 2021. évben kiemelt téma volt a polgári- és büntetőeljárást érintő jogszabályváltozások, valamint a közigazgatási perrendtartás novellázis módosítását tárgyaló képzések szervezése, továbbá a kódexek fejlődő gyakorlatának megosztása a bírósági szervezeten belül.

A veszélyhelyzet által keletkezett új joganyagok és a bíróságra rótt feladatok sokrétű képzési igényeket generáltak. Ide sorolhatóak az új informatikai fejlesztések és azok funkcióinak használata, az elektronikus tér sajátosságait is figyelembe vevő titkos ügykezelés szabályainak ismerete, vagy az adatvédelmi szabályok széleskörű átadása mind a peres eljárások, mind a bírósági igazgatás terén.

A kijelöléshez kötött és a speciális ügytípusok területén kiemelt fókusz téma volt a csőd- és felszámolási, egyéb közhiteles nyilvántartási, végrehajtási, szabálysértési, valamint a pszichiátriai betegek felülvizsgálati és a gondnoksági eljárások gyakorlati kérdéseivel foglalkozó oktatások.

A bírói hivatásra felkészítő képzések a bírói pályához nélkülözhetetlen szakmai ismeretek átadását magába foglaló képzések a bírósági titkárok és a bírósági fogalmazók részére.

1.3. Központi-helyi és regionális képzések

A kialakult járványügyi helyzet hatására a törvényszékek és ítélőtáblák a 2021. évre tervezett központi-helyi/regionális ajánlott képzéseket kizárólag online formában tartották meg. Az interaktív, kiscsoportos workshopok keretében a bíróságok a központilag megadott 15 témában **179** webináriumot és egy e-learning képzést szerveztek.

A legmagasabb résztvevői arány „Az anyagi jogi kioktatás szerepe a tárgyalás egyes szakaszaiban” című, „A Pp. aktuális kérdései” című, valamint a „Sérelemdíj a bírói gyakorlatban” című képzéseken volt.

A MIA koordinációja mellett a törvényszékek és ítélőtáblák fenti, **180** központi-helyi/regionális, ajánlott képzésén összesen **4.871** fő vett részt, melyből 2.976 fő bíró és 1.895 fő igazságügyi alkalmazott volt.

1.4. A MIA által szervezett központi képzések

2021-ben a járványügyi készültség ideje alatt – a korlátozó intézkedésekre figyelemmel – jelenléti képzéseket nem tartottunk, kizárólag távoktatás formájában vagy digitális oktatással szerveztük meg a képzéseket.

1.4.1. Kötelező képzések

2021. évben minden ügyszakban szerveztünk a bírák, bírósági titkárok és fogalmazók számára kötelező képzéseket. A kötelező képzéseken kerültek feldolgozásra a 2020-ban lezajlott eljárásjogi és anyagi jogi jogszabályokat módosító új joganyagok, melyek tartalmazták az uniós jogot érintő változásokat is.

Kötelező képzések:

- A Be. novella szabályai;
- A Pp. novellázis módosítása kapcsán felmerülő gyakorlati kérdések;
- A Pp. novellázis módosítása kapcsán felmerülő gyakorlati kérdések a személyi állapotot érintő és családjogi perekben;
- A Kp. első novellázis változtatása (Ejht.) vizsgálata;
- Az EU jog alkalmazása – Európai Unió Bírósága, Emberi Jogok Európai Bírósága, magyar bíróságok;

- A polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítése;
- A közös szülői felügyelet gyakorlása bírósági rendezésének új szabályrendszere.

1.4.2. Ajánlott képzések

Az ajánlott szakmai továbbképzések megszervezésével az OBH lehetőséget biztosít arra, hogy a gyorsan formálódó gazdasági és technológiai változások közepette a bírák és bírósági titkárok szakmailag felkészülten álljanak a jogalkalmazás új kihívásai elé.

Ajánlott képzések:

- Az ingatlanok forgalmával kapcsolatos hibás teljesítésre vonatkozó szavatossági perek eljárási jogi gyakorlata;
- Az emberkereskedelem;
- Környezeti bűncselekmények gyakorlati kérdései – állatvédelem;
- A koronavírus-járvány miatt kialakult veszélyhelyzet munkajogi hatásai;
- Szakértői bizonyítás szabályai (magánszakértői vélemény, más eljárásban keletkezett szakértői vélemény felhasználása);
- A pénzmosás gyakorlati kérdései;
- Földforgalmi ügyek, kisajátítás, korlátozási kártalanítás;
- Külföldi elem a polgári perben: joghatóság, alkalmazandó jog, kézbesítés, bizonyítás;
- A kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények;
- Munkaügyi perek EU-jogi kérdései;
- A közösségek méltóságának büntetőjogi védelme;
- Alkotmánybírósági határozatok és EJEB döntések hatása az ítélezési gyakorlatra;
- Az egészségügyi szolgáltatók polgári jogi felelőssége (műhiba perek);
- A jogkövetkezmények meghatározása a bírói gyakorlatban;
- A korrupciós bűncselekmények;
- Adók, vámok és végrehajtásuk aktuális kérdései;
- Kártérítés és az azzal összefüggő sérelemdíj a munkajogban;
- Bűnözés a kibertérben.

A **174 központi képzés** összesen **28.433 fő** jelenlétével valósult meg. E-learning képzésen 26.054 fő, míg az online térben, webináriumon képzésen 2.379 fő vett részt.

2. Pályázatok és tudományos kutatások, könyvtár

2.1. Mailáth György Tudományos Pályázat

2021 júliusában nyolcadik alkalommal került kiírásra a Mailáth György Tudományos Pályázat. A joghallgatók és a bírósági szervezet dolgozói négy szekcióban - polgári jogi, büntetőjogi, közigazgatási és munkajogi, valamint bírósági általános igazgatás - nyújthatták be dolgozataikat.

A pályázati kiírásra összesen 30 pályázat érkezett, 10 a joghallgatói, 20 a bírósági tagozatban.

A szakmai zsűri a 2021. évi pályázaton 12 díjat ítelt oda.

2.2. Ráth György Bírósági Történelem és Hagyományápolás Pályázat

Az OBH elnöke 2020-ban, hetedik alkalommal hirdette meg a Ráth György Bírósági Történelem és Hagyományápolás Pályázatot. A kiírásra összesen 12 pályamű érkezett, 10 törvényszék és 2 ítéltábla pályázott. A pályaművek elbírálására 2021. március 22-én került sor. A bírósági vezetőkből és jogtörténész professzorokból álló bíráló bizottság valamennyi benyújtott pályázatot támogathatónak ítélte. A benyújtott pályázatokból 10 pályamű a megvalósítási időszakon belül sikeresen elkészült.

3. Könyvtár

Az OBH a 2016-ban létrehozott Országos Bíróági Könyvtári Rendszer (OBKR) koordinátori hálózatának kialakításával a bírósági könyvtárak szakmai együttműködését támogatja.

2021. évben e hálózat segítségével sikeresen lezajlott a bírósági könyvtárak kedvezményes dokumentum-beszerzési programja, melynek keretében a hazai bírósági könyvtárak közel ezer kötettel gyarapították szakmai gyűjteményüket.

Az OBH által működtetett Corvina integrált könyvtári rendszer üzemeltetési és támogatási szerződése alapján az év folyamán bevezetésre került az „elektronikus dokumentumok kölcsönzése” szolgáltatás, mely lehetővé teszi a pdf formátumokon túl az epub-ok jogtisztta könyvtári szolgáltatását is a bírósági felhasználók részére.

2021-ben jelentősen bővültek a könyvtári hálózat központi szolgáltatásai az Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Programja által. A számos hazai szakirodalmi forrás mellett a külföldi adatbázisok használata is egyre emelkedik a bírósági felhasználók körében.

2021. október 7-én az OBH, a Kúria Tőry Gusztáv Jogi Szakkönyvtára, a Fővárosi Törvényszék Könyvtára, valamint a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Jogi Szekciója közös szervezésében megrendezésre került „A megújuló Országos Bíróági Könyvtári Rendszer: Együttműködés a hazai szakkönyvtári hálózattal V. - A jogtudományi kutatás és kutatástámogatás hagyományos és 21. századi lehetőségei – magyarországi körkép” című konferencia.

4. Tudományos kutatások

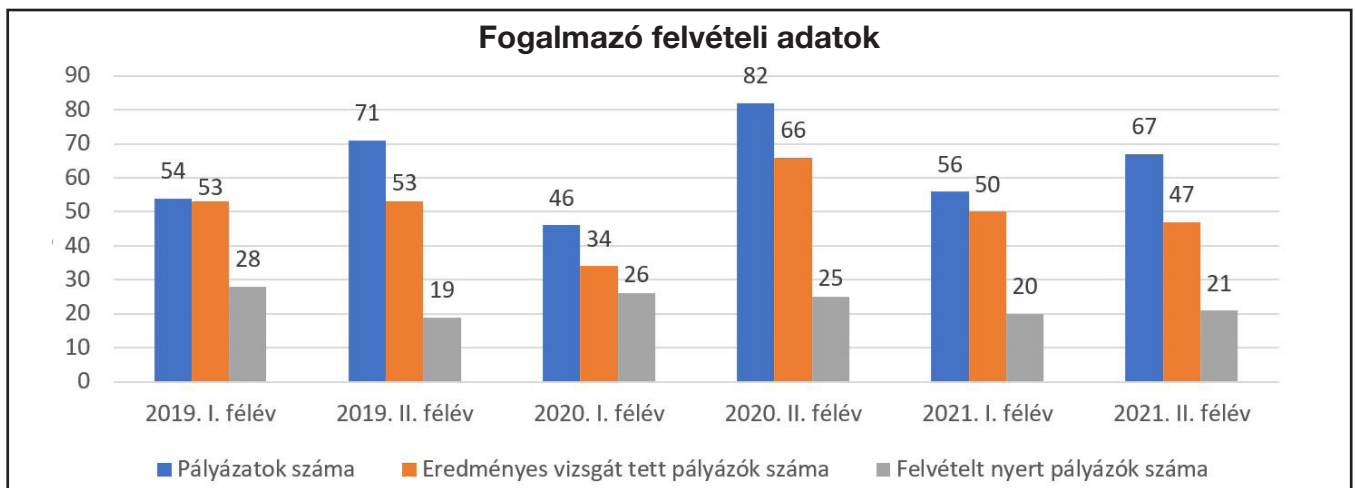
2021. évben az OBH-hoz összesen 50 kutatási kérelem érkezett magánszemélyektől, illetve hazai és nemzetközi kutatóintézetektől. Jelentősebb együttműködés az Értelmi Fogyatékossgal Élők és Segítők Országos Érdekvédelmi Szövetségével, illetve a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikával valósult meg.

5. Fogalmazói felvételi versenyvizsga

A bírósági fogalmazói álláshelyek kiírására 2021-ben is két alkalommal került sor.

Az OBH elnöke 2021. I. félévében 9 törvényszék összesen 20 fogalmazói álláshelyére hirdetett pályázatot, melyre 56 pályázat érkezett. Az írásbeli és a szóbeli felvételt követően összesen 50 fő eredményes versenyvizsgával rendelkező pályázó jutott a 20 kiírt álláshelyre. Az álláshelyek – három kivételével – 2021. június 14-ével kerültek betöltésre.

A 2021. II. félévében kiírt 22 álláshelyre összesen 67 pályázat érkezett. Ebből 56 pályázónak kellett versenyvizsgát tennie, melyből 36 fő eredményesen teljesítette a vizsgát. A 11 várólistán szereplő pályázóval együtt összesen 47 felvehető pályázó közül 21 fő került kinevezésre, akik kettő kivételével 2021. november 15. napján álltak munkába.

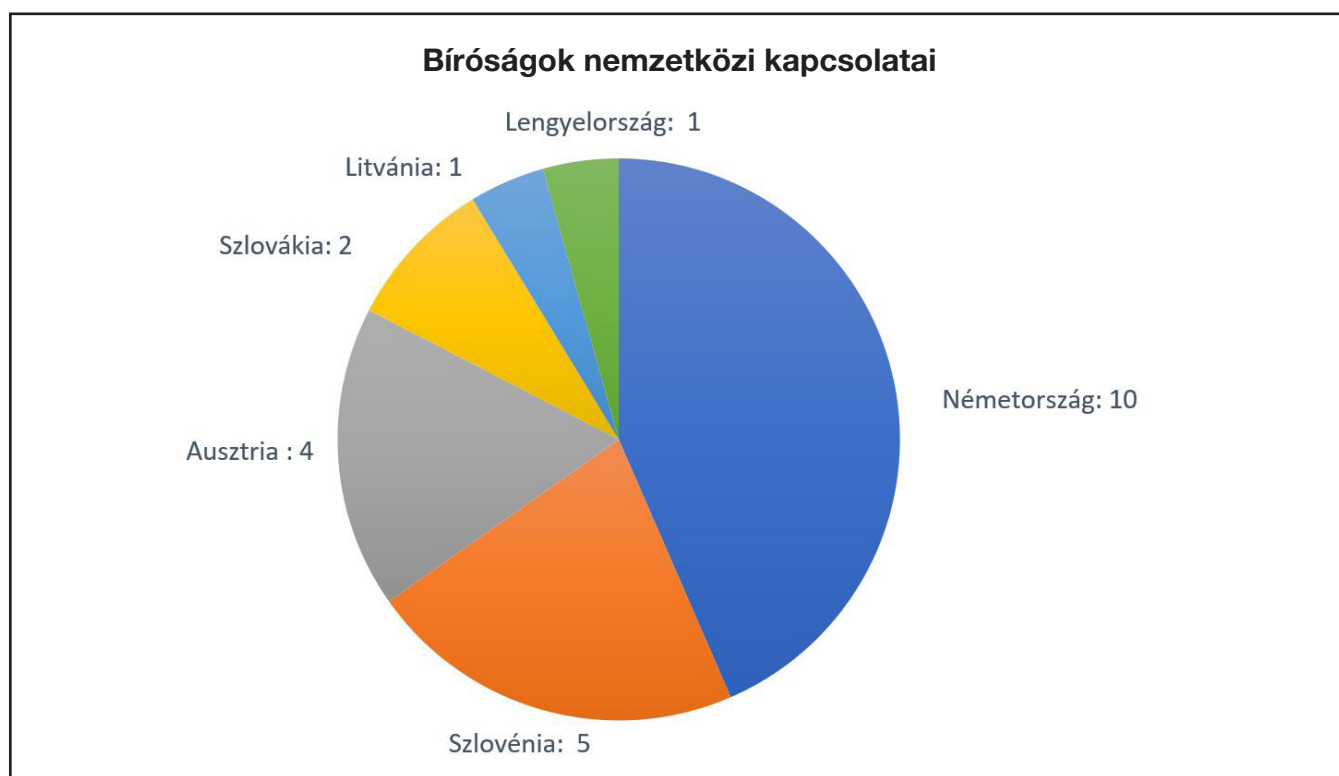
6. Nemzetközi kapcsolatok

6.1. Nemzetközi kapcsolatrendszer

Az OBH és a bíróságok szerteágazó kapcsolatrendszert tartanak fenn nemzetközi szervezetekkel és külföldi bíróságokkal. Az együttműködések lehetőséget biztosítanak a bírának, bírósági titkároknak és a bírósági fogalmazóknak a nemzetközi tendenciák megismerésére és a széles körű tudásmegosztásra.

6.2. Bíróságok nemzetközi kapcsolatai

A bíróságok nemzetközi kapcsolatait illetően 9 bíróság 6 különböző országgal – Ausztria, Szlovénia, Szlovákia, Németország, Lengyelország, Litvánia – tart fenn önálló, kétoldalú szakmai kapcsolatot.

A koronavírus okozta világjárvány következtében fennálló veszélyhelyzetben a bíróságok többsége 2021-ben önálló, személyes kapcsolatteremtéssel járó nemzetközi tevékenységet nem tudott folytatni. Azon bíróságok esetében, melyek nemzetközi tevékenységet folytattak, elsődlegesen írásban, illetve videokonferencián zajlott a kapcsolattartás, személyes látogatás csak néhány esetben történt. A Fővárosi Törvényszék sikeres pályázata eredményeként az EJTN bilaterális csereprogramjában 3 fős delegációval látogathatta meg a Varsói Általános Bíróságot.

6.3. Az OBH nemzetközi kapcsolatai

Az OBH az alábbi nemzetközi szervezetekben rendelkezik tagsággal:

- Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN)
- Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságügyi Tanácsai Hálózat (BEMNCJ).

Az OBH rendszeres kapcsolatot tart fenn az alábbi szervezetekkel:

- Hágai Nemzetközi Magánjogi Értekezlet,
- Európai Igazságügyi Hálózat (EJN),
- Európai Unió Bírósága (EUB),
- Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB),
- Európa Tanács,

- Európai Jogakadémia (ERA),
- Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal „bíróági tagok hálózata” (EASO network of court and tribunal members),
- az Európa Tanács igazságszolgáltatás hatékonyságának értékelésével foglalkozó bizottsága (CEPEJ).

Az igazságügyi képzések terén a MIA nemzetközi partnerei:

- Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN),
- Európai Jogakadémia (ERA),
- Európa Tanács Jogi Hivatások Emberi Jogi Képzési Programja (HELP),
- Európai Közigazgatási Intézet (EIPA),
- Visegrádi Négyek igazságügyi akadémiai (V4),

Az OBH az alábbi szervezetekben támogatja a bírák vagy bírói egyesületek tagságát:

- az Európai Munkaügyi Bírák Egyesülete (EALCJ),
- a Közigazgatási Bírák Európai Egyesülete (AEAJ),
- a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO),
- az Európai Versenyjogi Bírák Szövetsége (AECLJ),
- a Környezetvédelmi Bírák Európai Unió Fóruma (European Union Forum of Judges for the environment),
- az Európa Tanács igazságszolgáltatás hatékonyabbá tétele céljából létrehozott bizottsága pilot bíróságok programja (CEPEJ Network of Pilot Courts),
- Aarhusi Egyezmény Jogkövetési Bizottsága.

6.4. Részvétel az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat munkájában

Az OBH tagja az Európai Igazságügyi Képzési Hálózatnak (EJTN) és azon belül aktívan részt vesz két munkacsoportjában: a Bíróképzés Módszertanával foglalkozó (Judicial Training Methods - JTM) és a Nyelvi (Linguistics) Munkacsoportban.

2021. évben mindkét munkacsoport tartott online ülést. Az OBH képviselői 2021. február 10. napján a Nyelvi Munkacsoport, 2021. február 18-19. napján pedig a JTM Munkacsoport közös munkájában és tapasztalatcseréjében vettek részt.

2021. március 30. napján az EJTN megtartotta éves kontaktponti értekezletét. Az értekezleten az EJTN Titkársága bemutatta a regionális csereprogramok indítására vonatkozó javaslatát, amely alapján 2021 őszén el is indították a pilot projektjüket.

2021. április 27-28. napján az OBH első alkalommal szervezőként vállalt feladatot az EJTN-ben és rendezte meg „A képzési igények összegyűjtésének jó gyakorlatai” című nemzetközi webináriumot. A képzésen 22 európai ország igazságügyi képzéséért felelős intézményének 33 képviselője vett részt.

2021. június 17-18. napján ugyancsak online rendezték meg az EJTN éves Közgyűlést. A Közgyűlésen bemutatták az igazságügyi alkalmazottak európai joggal kapcsolatos képzési szükségleteit felmérő tanulmányt. A tanulmány az EJTN és az Európai Közigazgatási Intézet közös projektjének eredménye, melyben az OBH is partner volt.

A Nyelvi Munkacsoport őszi ülését 2021. szeptember 27. napján tartották meg, melyen az OBH személyesen képviseltette magát. Az ülésen döntöttek a nyelvi képzések igazságügyi alkalmazottak előtti megnyitásáról, és 50 db online beszédfejlesztő szeminárium indításáról angol, francia, német, spanyol és olasz nyelveken.

2021 szeptemberében személyes jelenléttel került megrendezésre az EJTN short term, azaz rövidtávú csereprogramja, melynek keretében 4 fő külföldi – francia, portugál, olasz, német - bíró kollégát fogadott az OBH. A csereprogram során a külföldi bírák megismerhették a magyar igazságszolgáltatási rendszert, az OBH, valamint a külföldi résztvevők fogadásában közreműködő Tatabányai és az Egri Törvényszék munkáját.

Az EJTN 2021 októberében először rendezett – a Csereprogramok Kontaktponti értekezlete mintájára - a Programok, a Nyelvi és a JTM Munkacsoport nemzeti kontaktpontjai számára kontaktponti ülést, melyen az OBH online képviseltette magát.

2021. november 18-19. napjain tartották az EJTN Igazgatók Konferenciáját, melyet a COVID-19 járványhelyzet miatt ezúttal hibrid formában rendeztek meg. A konferencia két fő témája a pandémia okoz-

ta kihívások és a 2021-2027 EJTN Stratégiai Terv megvalósítása, valamint az igazságügyi alkalmazottak képzési hálózatba való integrálása volt.

6.5. Kiküldetések, delegációk fogadása

Az OBH az AIAKOS csereprogram részeként 2021. május 17-21. között 9 külföldi bírói kinevezés előtt álló kollégát fogadott. Az éves rendszerességű csereprogram célja a magyar igazságszolgáltatási rendszer bemutatása a fiatal európai kollégák részére. A találkozás az eltérő igazságügyi rendszerek összehasonlításán túl lehetőséget biztosít a kölcsönös bizalom és a tudatosság növelésére az igazságszolgáltatást érintő európai kérdésekkel kapcsolatban.

2021 szeptemberében az OBH 5 fős, spanyol bírókból álló delegációt fogadott az EJTN bilaterális csereprogram részeként.

2021 októberében az OBH az EJTN bilaterális csereprogramjának keretében 5 fős, litván bírókból álló delegációt; az EJTN specializált csereprogramjának keretében családjog témakörben egy görög bírót; a bírósági határozatok és ítéletek kölcsönös elismerésének 9. körös értékelése tárgyában az Európai Unió Tanácsának delegációját és a cseh Legfelsőbb Bíróság közigazgatási ügyszakos bíróját fogadta.

2021. október 11-12. napján a Mongóliával megkötött együttműködési megállapodás jegyében az OBH közös webináriumot tartott Mongólia Általános Bírói Tanácsával.

2021 novemberében az OBH fogadta a román Fejlesztési, Közigazgatási és Közmunkálatokért Felelős Minisztérium, a Miniszterelnöki Hivatal, az Igazságügyi Minisztérium, a Belügyminisztérium, a nemzeti adóhivatal, illetve jogi egyetem munkatársaiból, szakértőiből álló 30 fős delegációját.

7. Nemzetközi képzések, ösztöndíjprogramok

7.1. Külföldi képzések, kiutazások

2021-ben 136 nemzetközi képzési eseményen 145 fő (90 bíró, 43 bírósági titkár, 12 bírósági fogalmazó és egyéb igazságügyi alkalmazott) vett részt, melyből 38 képzést személyes részvétellel, 98 képzést pedig online formában rendeztek meg.

A magyar bírák és bírósági titkárok 2021-ben ismét részt vettek az EJTN rövidtávú tanulmányútjain, melyeket az első félévben online rendeztek meg az Emberi Jogok Európai Bíróságán, az Európai Unió Bíróságán, az Európai Unió intézményeinél és az Európai Unió Alapjogi Ügynökségénél.

2021. II. félévében az említett helyszínek mellett a Hágai Nemzetközi Magánjogi Értekezleten és a EUROJUST-nál tehettek virtuális látogatást a résztvevők. Az egyetlen személyes látogatásra 2021. II. félévében az Európai Unió Bíróságán nyílt lehetőség.

Az EJTN hosszútávú programja keretében 1 bíró vett részt egy éves szakmai gyakorlaton az Emberi Jogok Európai Bíróságán, 1 bíró vett részt 10 hónapos szakmai gyakorlaton az Európai Unió Bíróságán és további 1 bíró vett részt 3 hónapos szakmai gyakorlaton a EUROJUST-nál.

7.2. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat THEMIS fogalmazó verseny

Az évente megrendezett szakmai versenyt az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) hirdeti meg két évnél rövidebb gyakorlati idővel rendelkező bírósági, illetve ügyészségi fogalmazók és bírósági titkárok, valamint alügyészek nemzeti csapatai részére.

A verseny célja, hogy lehetőséget teremtsen a jövő bírái és ügyészei számára szakmai ismereteik és tapasztalataik megosztására, valamint tudásuk és kapcsolataik bővítésére a kommunikációs, logikai és vitakészségeik felhasználásával. A négy elődöntőből és egy döntőből álló versenyen három fős csapatok az adott elődöntő témájában való jártasságukról tesznek tanúbizonyságot.

A 16. alkalommal megrendezett verseny 2021-ben ismét kizárólag online módon zajlott. Magyarország az EU és európai családjog témakörben képviseltette magát. Az elődöntőt megelőzően a csapatoknak egy választott témában írásbeli dolgozatot és egy videón rögzített szóbeli prezentációt kellett benyújtaniuk, majd a zsűri kérdéseit élő közvetítésben, online platformon választották meg. A magyar fogalmazókból álló csapat dolgozatában a COVID-19 pandémiának a gyermekek oktatáshoz való jogára gyakorolt hatásait mutatta be.

8. Werbőczy ösztöndíjprogramok

8.1. Werbőczy Mundus program

A Werbőczy Mundus Programmal az OBH elnöke gyakornoki lehetőséget biztosít bírák és bírósági titkárok részére az Európai Unió Bíróságán (Luxembourg), valamint bírák, bírósági titkárok és bírósági fogalmazók részére az Európai Jogakadémián (Trier) és kizárólag bírák részére az Emberi Jogok Európai Bíróságán (Strasbourg).

A járványhelyzetre tekintettel 2021. évben a korábbi évekhez képest rövidebb terjedelemben és csupán két helyszínen hirdettük meg az ösztöndíjat, így nyertesként 2021. szeptembertől 2022. februárig az Európai Jogakadémiára egy bírósági fogalmazó, az Emberi Jogok Európai Bíróságára pedig egy bíró utazhatott ki.

8.2. Werbőczy Lingua program

A Werbőczy Lingua Program célja a magas szintű idegennyelv-tudás fejlesztése és hasznosítása a bírósági szervezetben.

A 2020. decemberében indult program 2021. júniusában zárult le. A programban 7 fő (1 bíró, 4 bírósági titkár és 2 bírósági fogalmazó) vett részt, közülük öten angol, ketten pedig német nyelven.

Az OBH 2021. májusában ismét meghirdette a pályázatot, immár csak angol nyelvű helyekre. A pályázat elbírálását követően az új program 2021. szeptember 1. napján indult szintén 7 fő (1 bíró, 3 bírósági titkár és 3 bírósági fogalmazó) részvételével.

8.3. Werbőczy Universitas program

Az OBH 2021. évben is meghirdette a Werbőczy Universitas Programot, melynek keretében 30 bíró, illetve bírósági titkár számára nyílt lehetőség arra, hogy adatbiztonsági és adatvédelmi szakjogász végzettséget szerezzen. A beérkezett 36 pályázat 20 nyerteséből végül 19 fő vesz részt a szakjogász képzésen.

9. Nemzetközi képzési projektek

Az OBH partnerként vett részt az Európai Jogakadémia (ERA) több Európai Unió támogatással megvalósult projektjében, melynek keretében 2021-ben igazságügyi alkalmazottak vehettek részt nyelvi képzéseken.

Az ERA 2021. I. félévében újabb pályázatot nyújtott be az Európai Bizottsághoz Képzési projekt európai jogi szaktanácsadók számára II. címmel, melyhez az OBH partnerként csatlakozott.

2021 februárjában a Bizottság győztesként hirdette ki az ERA Együttműködés a nemzeti bírókkal a környezetvédelmi jog területén elnevezésű projektjét, melyben az OBH szintén partnerként vesz részt. A projekt keretében 2021. I. félévében elkezdődött a levegő minőségére vonatkozó magyar jogi szabályozással kapcsolatos képzési anyag elkészítése.

A Maastricht II. projekt keretében 2021. december 6-8. napján online tartottak ülést a projekt magyar szakmai felelősenek részvételével.

10. Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat

Az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat (EJSZH) 2013 óta segíti az európai jog megfelelő alkalmazását, az Európai Unió Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlatának figyelemmel kísérését. A Hálózat kiemelt célja, hogy biztosítsa a gördülékeny információáramlást az EU intézményei és a magyar igazságszolgáltatás között, valamint gyors és hatékony szakmai segítséget nyújtson európai jogi kérdésekben a bírák számára.

2021. december 31. napján az EJSZH-nak 59 szaktanácsadó bíró és 12 szaktanácsadó titkár tagja volt, akik 2021-ben összesen 1.072 alkalommal adtak európai joggal kapcsolatban szakmai tanácsot bíró kollégáik részére.

VIII. Az Országos Bírósági Hivatal működése

1. Jogszabályban nevesített feladatkörök

A bírósági folyamatokat támogató, irányító, igazgató és ellenőrző funkciók betöltésével az OBH a bírósági igazgatás központi szervezete. Az OBH működésén keresztül valósul meg az OBH elnöke jogköreinek gyakorlása és kötelezettségeinek teljesítése. Az OBH feladatait a Bszi. 86. §-a általánosságban fogalmazza meg. E szerint az OBH előkészíti az OBH elnökének határozatait és gondoskodik azok végrehajtásáról, képviseli az OBH elnökét és a bíróságokat a bírósági eljárásokban, vezeti a bírák központi személyi nyilvántartását, kezeli a bírói vagyonnyilatkozatok vagyoni részét, továbbá ellátja a jogszabály alapján hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

Bizonyos ügyekben a jogszabályok a bíróságok ítélkezési tevékenységéhez kapcsolódó nyilvántartásvezetési kötelezettségeket is előírnak. Az egyéb jogszabály által ide utalt, önálló, központi feladatok közül kiemelendő:

- a gondnokoltak országos nyilvántartásának,
- az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásának, és
- a civil szervezetek országos nyilvántartásának vezetése, továbbá
- a hirdetményi kézbesítések rendszerének működtetése, valamint
- a bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások nyilvántartásának vezetése.

2. Szervezeti felépítés

Az OBH egyedi feladatokkal és szervezeti struktúrával létrejött központi igazgatási szervezet.

Az OBH irányítja, szervezi, ellenőrzi és koordinálja a beszámolóban ismertetett feladatokat, úgy, mint

- a központi bírósági igazgatás,
- a bírósági fejezeti költségvetési gazdálkodás,
- a bírósági szervezet központi létszámgazdálkodása,
- a bírósági épületgazdálkodás,
- az informatikai eszközök és a hálózatok működőképességének és működtetésének biztosítása,
- az európai uniós pályázatok lebonyolítása, fenntartása.

Az OBH SZMSZ 2021. évben két alkalommal módosult, mely módosítások közül egy módosítás érintette az OBH szervezeti struktúráját. A Rendezvényszervezési Osztály és a Sajtóosztály összevonásra került, továbbá a MIA-n belül létrehozásra került a Balatonszemesi Képzési Osztály.

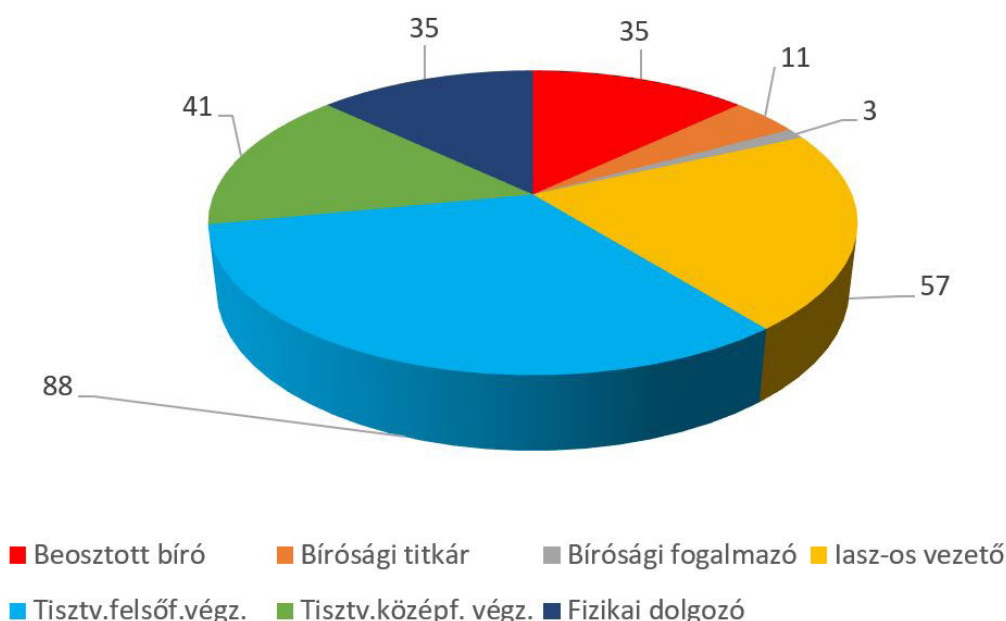
A 2021. évi szervezeti struktúrában 10 db főosztály vagy főosztályként működő szervezeti egység működik, amelyek összesen 30 osztályból épülnek fel, továbbá az OBH elnökét feladatai ellátásában az OBH elnökhelyettesei segítik.

3. Létszámhelyzet

3.1. Engedélyezett létszám

2021. december 31. napján az OBH engedélyezett létszáma: 323 fő, a munkajogi állományi létszáma: 270 fő, melyből 89 fő (33%) férfi, 181 fő (67%) nő.

Állományi létszám munkaköri csoport szerint (fő)

3.2. Létszámváltozás 2021. évben

2020. december 31. napján az OBH-ban 283 fő dolgozott. 2021. június 30. napján a hivatalban dolgozók száma 273 főre, míg 2021. év végére 270 főre csökkent, amelyből a beosztott bírói létszám a 2020. év végi 40 főről 2021. év végére 35 főre csökkent.

Az OBH a beszámolóban eddig ismertetett feladatait a tárgyév végén 270 fő munkajogi állományi létszám mellett – a gyermek gondozása miatt tartósan távol lévők (13 fő) létszámát levonva – 257 fő tényleges dolgozói létszámmal látta el. Az időszak záró munkajogi állományi létszáma – az előző évi záró állományi létszámhoz képest – 13 fővel, 4,6%-kal csökkent.

4. Együttműködés az Országos Bírói Tanáccsal (OBT)

Az Alaptörvény 25. cikkének (5) bekezdése szerint a bíróságok igazgatásának központi feladatait az OBH elnöke végzi. Az OBT felügyeli a bíróságok központi igazgatását és közreműködik a bíróságok igazgatásában más bírói önkormányzati szervekkel együtt.

A bíróságok igazgatásának jelenlegi, háromszereplős modellje 2012. január 1. napjával állt fel: a Kúria felel az ítélezés egységességéért, a jogharmonizációért, az OBH elnökének feladata a bíróságok központi igazgatása, míg ez utóbbi tevékenységét az OBT felügyeli, azzal, hogy bizonyos kérdésekben vétőjog és együttdöntési jog is megilleti, továbbá egyes területeken a Bszi. saját döntési jogkörrel is felruházta. A jelenlegi modell tehát ezen szervezetek együttműködésén alapul, részben az Alaptörvény, részben a sarkalatos bírói törvények által lefektetettek szerint.

Az OBT egy tisztán bírókból álló testület, amelynek tagjai a Kúria elnöke és bírók által –„elektori” rendszerben, közvetetten – választott 14 bíró. Az OBT ülésein tanácskozási joggal részt vesz az igazságügyért felelős miniszter, a legfőbb ügyész, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke, a Magyar Országos Közjegyzői Kamara elnöke, valamint az OBH elnöke.

A Bszi. 104. § (1) bekezdése értelmében az OBT működésének technikai feltételeit az OBH biztosítja. A sarkalatos törvényben írt rendelkezéseknek megfelelően az OBT az OBH székhelyét képező épületben méltó elhelyezéssel rendelkezik és a tanács munkáját adminisztratív munkatárs segíti. Az OBT tagok részére a feladataik ellátásához szükséges informatikai és technikai eszközök – igényeik szerint – biztosítottak. Az OBT választott tagjai a Bszi. 112. § (3) bekezdése, valamint a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás 103. § (1) bekezdése alapján – a felettük munkáltatói jogkört gyakorló bírói elnök intézkedése folytán – tárgyalási kedvezményben részesülnek.

2021. évben is az OBT ülések helyszínét az OBH a tanács igényei szerint biztosítja. A tárgydőszakban az OBT 12 ülést tartott, melyből 6 ülésen az OBH elnöke személyesen, 5 ülésen képviselője útján vett részt. Az OBT határozatait a minél szélesebb körű nyilvánosság biztosítása érdekében az OBH elnöke – külön jogszabályi előírás nélkül – a Bírósági Közlönyben 2021. évben is közzétette.

2021. évben az alábbi tárgykörökben került sor az OBT részére előterjesztések megküldésére:

- szabályozókkal kapcsolatos előterjesztések 13 db;
- személyügyi előterjesztések 39 db;
- gazdálkodási tárgyú előterjesztések 9 db;
- képzéssel kapcsolatos előterjesztések 2 db.

A megküldött 63 db OBH előterjesztés OBT támogattságának aránya több, mint 70%-os.

2021. évben egy alkalommal ülésezett a Bírói Életpálya Szakértő Testület (BÉSzt), melyre az OBT tagjai is meghívást kapnak és az OBH elnökével, a Kúria elnökével, valamint az érdek-képviselési szervezetek képviselőivel az illetményen felüli juttatások egyes kérdéseit tárgyalták meg.

Az OBH és az OBT közötti kapcsolatrendszer 2021. évben hatásköri viták terhelték.

5. A bíróságok működése a járványhelyzet alatt

5.1. A bírósági szervezetben elrendelt járványügyi intézkedések

A járványügyi események 2021-ben is kihívás elé állították a bírósági szervezetet. Általánosságban rögzítendő, hogy a bíróságok az egészségügyi válsághelyzet és a járványügyi készültség idejére a bírósági munkatársak és a bírósági eljárásokban résztvevők egészségének megóvását célzó 2020. évben bevezetett intézkedéseket 2021. évben is fenntartották, valamint szakmai és igazgatási iránymutatásokkal segítették a munkaszervezést és a speciális eljárási szabályok egységes értelmezését.

2021. év jelentősebb járványügyi intézkedései az alábbiak voltak:

- A tárgydőszakban folytatta munkáját a **Válsághelyzeti Kabinet**, amely a járványügyi készültséggel összefüggő központi igazgatási feladatok ellátását támogatta.
- Az OBH elnöke a Kúria elnökével és a legfőbb ügyésszel közös előterjesztéssel élt a bírósági és az ügyészségi munkatársak koronavírus elleni oltási sorrendben történő előresorolása érdekében.
- **Központi és helyi oltásszervezés:** a koronavírus megbetegedés elleni védőoltás központi igénylése érdekében a bírósági igények és a pótigények több körben felmérésre kerültek, majd a szakmai koordinációs szervek hatékony közreműködésének köszönhetően a bírósági munkatársak részéről a védőoltás felvétele a kijelölt oltópontokon sikeresen megtörtént.
- Az OBH **adatkezelési tájékoztatót** dolgozott ki a bírák és igazságügyi alkalmazottak számára a koronavírus elleni védőoltás biztosításához szükséges személyes adatok kezelésére vonatkozóan.
- A védelmi intézkedések fokozatos feloldására tekintettel az OBH-hoz érkezett papíralapú iratok iratkaranténjára vonatkozó rendelkezések 2021 áprilisában hatályon kívül helyezésre kerültek.
- Az OBH elnöke **jogszabály-módosítási javaslattal élt** a veszélyhelyzet ideje alatt a bírósági és ügyészségi szervezeti és jogállási törvények egyes rendelkezéseinek eltérő alkalmazásáról szóló 531/2020. (XI. 28.) Korm. rendelet határozott idejű bírósági vezetői kinevezés veszélyhelyzet alatti meghosszabbodására vonatkozó rendelkezéseit érintően.
- A védelmi intézkedéseket módosító Korm.rendeletre tekintettel elsőként felülvizsgálatra, majd az OBH-ban és a bíróságokon **megszüntetésre került** – a COVID-19 fertőzés okozta tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása érdekében bevezetett – a **bíróságon kívüli munkavégzés átfogó jellegű lehetősége**.
- A tárgydőszakban **hatályon kívül helyezésre került** – deregulációs céllal – a bírósági épületekben tartózkodás járványügyi készültség idején irányadó szabályainak meghatározásáról szóló 4/2020. (IX. 15.) OBH elnöki ajánlás módosításáról szóló 5/2020. (IX. 23.) OBH elnöki ajánlás.
- A tárgydőszakban a bírósági munkatársak részére az igények felmérését követően ismételten biz-

tosításra került **az influenza elleni védőoltás** a megyei kormányhivatalok közreműködésével.

- 2021 őszén a járvány elleni védekezés jegyében **visszavezetésre került a bíróságon kívüli munkavégzés** meghatározott személyi kör tekintetében kötelező jelleggel, egyebekben a munkáltatói jogkör gyakorlójának mérlegelésével.
- A központi régió bíróságai részére 2021 második felében ismételten lehetőség nyílt központi koordináció mellett **a koronavírus megbetegedés elleni védőoltás igénylésére és felvételére.**
- 2021. II. félévében több alkalommal a veszélyhelyzet és az egészségügyi válsághelyzet elrendelésével bevezetett járványügyi készültség változó jogszabályi előírásaihoz kellett igazítani **az OBH által kiadott járványügyi intézkedéseket.**
- 2021. júliusától a veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések enyhítésre kerültek, így eltörlésre került a **maszkviselési kötelezettség.** A járvány 5. hullámára tekintettel 2021. II. féléve második felében ismételten szigorításokra került sor, így újból bevezetésre került a maszkviselés a bíróságok épületeiben.

Impresszum:

Kiadó: Országos Bírószági Hivatal
1055 Budapest, Szalay u. 16.

Internet: www.birosag.hu

telefon: (06-1) 354-6000

fax: (06-1) 312-4453

Felelős kiadó: dr. Senyei György

Felelős szerkesztő: dr. Péter-Sztankó Ágnes, dr. Tóth Áron László

Grafika: Kovács Gábor

ISSN: 2416-1373

Beszámoló éve: 2021.

ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL